

حکومه تی هه رێهی کوردستان فه رمانگه ی میدیا و زانیاری

پوخته یه ک له کار و چالاکییه کانی داموده زگا کانی حکومه تی هه رێهی کوردستان
له سائی یه که می کابینه ی نو یه م

ته موز، ٢٠٢٠

پیشہ کی

مہبہستی سہرہ کی ہمہ راپورتہ ہہئسہنگاندنی ئەدای حکومەت و گشت وەزارەت و دەستە و فەرمانگەکانی نەبەستراو بە وەزارەت لە ماوەی سالی یەکەمی کابینە ی نۆیەمە، لە پیناو پیشخستن و ھەر وەھا دەستنیشانکردنی بەرپەست و ئالنگاریبەکان لەسەر ھەردوو ئاستی تیکردە (Input) و دەرھاوئیشتەکان (Output).

کابینە ی نۆیەمی حکومەتی ھەرێمی کوردستان بەو پەری پرۆبۆونی بە کاری کردەیی و ھەئسەنگاندنی برپارەکانی، نامانجی باشترکردنی ئەدای کارەکانییەتی بە پشت بەستن بە پێوەرە جێمانییەکانی بۆاری حکومرانی باش و بەدەپینانی دادپەرورەری و شەفافیت.

سەرچەم دامەزراوەکانی فەرمی حکومەت، نامانجی سەرەکیان بەھێزکردنی رەواپەتی حکومرانییە و پتەوکردنی متمانە و بەدەستپینانی رەزامەندی زۆرینە ی ھاوولاتیانە. بەدەستپینانی ئەم نامانجەش لە رینگای پیشکەشکردنی خزمەتگوزاری و داہینکردنی ئاسایشی ئاسایی و بەرز راگرتنی کلتور و داہونەری و پاراستنی قەوارە ی فیدرالی ھەرێمی کوردستان لە بەرامبەر ھەر ھێرشیک یان ھەر شەھە یەکی دەرەکی و ناوخی.

ھەر وەك لە ھیلە گشتییەکانیدا ھاتوو، کابینە ی نۆیەم بۆ بەدەپینانی ستراتژییەکی ھەمەلایەنە ی نیشتمانی و سیاسەتەکانی لە سەرچەم بوارەکانی حکومرانی دادپەرۆت، کە چاکسازی بەرنامەکە یەتی و بە متمانە و ئیرادە یەکی پتەو بۆ بەدەپینانی دادپەرورە ی.

پرۆژەکانی دامەزراوەکانی حکومەتی ھەرێمی کوردستان لە ژێر ھیلە گشتییەکانی کابینە ی نۆیەمی حکومەتی ھەرێمی کوردستان بۆ باشتر خزمەتکردنی ھاوولاتیان جیبەجیکراون، ھەر کامەیان بە پێ توانایی دارایی و پێویست بوونیان بۆ جیبەجیکردن ریزبەند کراون. لە کۆی گشتی پرۆژە و چالاکی وەزارەت، فەرمانگە و دەستەکانی نەبەستراو بە وەزارەت، تیشک خراوتە سەر گرنگترین پرۆژە و چالاکیەکانیان، بەتایبەتی ئەوانە ی کە لە خزمەتی بەرژوونە ی گشتین بۆ بەدەپینانی حوکمرانییەکی باشتر و شەفافیت و کەمکردنەو ی رۆتین و خەرجی و بەرزکردنەو ی داھاتن.

کەمکردنەو ی خەرجی دامودەزگاگان و بەرزکردنەو ی داھات، بە بەرچاوگرتنی بەرژوونە ی ھاوولاتیان لە ئەرکە پیشینەکانی بۆ بەرپەروردنی کاروبارەکان بوو. دامودەزگاگان حکومەتی ھەرێمی کوردستان لە ماوە ی یەك سالی رابردوودا بۆ راپەراندنی کاروباری ھاوولاتیان زۆرتین ئاسانکاریان کردوو و بە کردوو بەرھو حکومەتی دیجیتالی و نەھیشتی یە کجاری رۆتین ھەنگاویان ناو.

بارودۆخی دارایی ھەرێمی کوردستان، بەتایبەتی ریکارەکانی بەرھەنگاریبوونەو ی فایرۆسی کۆرۇنا لە شەش مانگی کۆتایی سالی یەکەمی کابینە ی نۆیەم کاریگەرییەکی نەریتی بۆ سەر پرۆژە و چالاکیەکانی دامودەزگا حکومییەکان ھەبوو.

گشت دامەزراوەکانی حکومەتی ھەرێم لە ۳۶۴ رۆژی یەکەمی دەست بە کاربوونی کابینە ی نۆیەم تەواوکەری یە کتر بوون و بۆ یەك نامانج و یەك ستراتژی کاربان کردوو و بەردەوامیش دەبن، سەرپرای کۆمەئێ ئاستەنگ و ئالنگاری، دەسکەوتی باشی بەدەستەو داو و ئەدای حکومەت لە پیناو نامانجە نیشتمانییەکانی باشتر دەرکری.

فەرمانگە ی میدیا و زانیاری

۲۰۲۰/۷/۲۱

لاپەرە	وہزارەت	ژ.
۴	وہزارەتی داد	۱
۷	وہزارەتی پۆشمەرگە	۲
۹	وہزارەتی ئاوەدانکردنەوہو نیشتەجێکردن	۳
۲۰	وہزارەتی دارایی و ئابووری	۴
۲۳	وہزارەتی شارەوانی و گەشتوگوزار	۵
۲۸	وہزارەتی سامانەسروشتیپەکان	۶
۳۱	وہزارەتی رۆشنبیری و لاوان	۷
۳۳	وہزارەتی کاربە	۸
۳۸	وہزارەتی کشتوکاڵ و سەرچاوەکانی ئاو	۹
۴۲	وہزارەتی خۆپنەنی بەلا و توێژینەوہی زانستی	۱۰
۴۶	وہزارەتی بازرگانی و پیشەسازی	۱۱
۴۸	وہزارەتی پەرۆدە	۱۲
۵۱	وہزارەتی تەندروستی	۱۳
۵۶	وہزارەتی پلاندانان	۱۴
۵۹	وہزارەتی ناوڤۆ	۱۵
۶۳	وہزارەتی گواستەوہو گەپاندن	۱۶
۶۶	وہزارەتی ئەوقاف و کاروباری ئایینی	۱۷
۶۸	وہزارەتی کاروباری شەھیدان و ئەنفالکراوان	۱۸
۷۱	وہزارەتی کار و کاروباری کۆمەڵایەتی	۱۹
۷۶	دەستە ی ناوچە کوردستانیپەکانی دەرەوہی ئیدارە ی ھەرێم	۲۰
۷۸	ئە کادیمیای کوردی	۲۱
۷۹	دەستە ی وەبەرھێنان	۲۲
۸۱	وہزیری ھەرێم بۆ کاروباری پیکھاتەکان	۲۳
۸۳	دەستە ی پاراستن و چاککردنی ژینگە	۲۴
۸۵	فەرمانگە ی میدیا و زانیاری	۲۵
۹۰	فەرمانگە ی پەیوہندیپەکانی دەرەوہ	۲۶
۹۲	وہزیری ھەرێم بۆ کاروباری پەرلەمانی کوردستان	۲۷
۹۳	وہزیری ھەرێم بۆ کاروباری نێوان ھەرێم و حکومەتی فیدرال	۲۸
۹۵	ئەنجومەنی بەلا ی کاروباری خانمان	۲۹
۹۷	دەزگای گشتی کاروباری مین	۳۰
۹۸	فەرمانگە ی تەکنەلۆجیای زانیاری	۳۱

وہزارہتی داد

پوختہ یہک لہ کار و چالاکییہ کانی و ہزارہت داد لہ ماوہی سائی یہ کہ می کابینہی نۆیہ می حکومتی ہہریی کوردستاندا:

لہ ناستی چاکسازیدا:

- پروژہ بہردہ وامہ کانی و ہزارہتی داد:
  - دوستکردنی کۆمہ لگہی فہرمانگہ دادییہ کان- ہہولپڑ
  - دوستکردنی بہرپوبہ رایہ تی گشتی فہرمانگہ دادییہ کان
  - دوستکردنی بالہ خانہی بہرپوبہ رایہ تی و تیبینہ رایہ تی دادییہ کانی ٹاکری
  - دوستکردنی بہرپوبہ رایہ تی تۆمارگہی خانوبہ رہی سیمیل
  - دوستکردنی بالہ خانہی تیبینہ رایہ تی تۆمارکردنی خانوبہ رہی ٹاکری
  - دوستکردنی بالہ خانہی تۆمارگہی خانوبہ رہی رانیہ

لہ ناستی خزمہ تگوزاریہ کاند:

- دوستکردنی مائپہری ئەلکترۆنی www.shura.gov.krd
- دوستکردنی بہرنامہی بہ ئەلکترۆنی کردنی بہرپوبہ بردنی داواکان بہ ناوینیشانی CMS
- پروژہی بہ ئەلکترۆنی کردنی فہرمانگہ دادنووسیہ کان لہ ہہریی کوردستان
- پروژہی بہ ئەلکترۆنی کردنی وینہی تۆمارو زانیاری کہ سی و گلدانہ وہو سکانی تۆمارہ ہہمیشہ ییہ کان لہ فہرمانگہی تۆمارکردنی خانوبہ رہ

لہ ناستی پە یوہندی حکومتی ہہریی کوردستان و حکومتی عیراقتی فیدرال:

- چالاکییہ کانی ئەنجومہنی شورای ہہریم
  - پروژہ یاسا: "۲۲" پروژہ یاسا کاری لہ سہر کراوہ. "۱۰" پروژہ ئەنجام دراوہ و "۱۲" پروژہ بہردہ ستہ.
  - رادہ برین: "۱۶" بابہت بۆ رادہ برین ہاتوہ. "۱۳" ئەنجام دراوہ و "۳" بہردہ ستہ.
  - داواکانی دەستہی گشتی: (۱۳۹) ہاتوہ و (۱۲۹) بریاری بۆ دراوہ و (۱۰) ماوہ تہوہ بۆ دادبیی.
  - داوای دادگہی کارگیڑی ہہولپڑ: (۷۵) ہاتوہ و (۶) بریاری بۆ دراوہ و (۶۹) ماوہ تہوہ بۆ دادبیی.
  - داوای دادگہی کارگیڑی سلیمانی: (۳۰) ہاتوہ و (۸) بریاری بۆ دراوہ و (۲۲) ماوہ تہوہ بۆ دادبیی.
  - داوای دەستہی بہرزہ فیکردن: (۲۶۰) ہاتوہ و (۳۹) بریاری بۆ دراوہ و (۲۲۱) ماوہ تہوہ بۆ دادبیی.

● چالاككيبه كانى سەرۆكايه تى داواكارى گشتى:

○ تانەدان بۇ بەرژەوۋەندىي ياسا:

ژمارەى تانە	يەكلابى بۇۋە	يەكلابى نەبۇۋە	ئەنجام
۲۲	۲۲	..	زىاتر لە (۱۶) شازدە مليار دىنار بۇ خەزىنەى گشتى گە پراۋەتەوۋە

○ جولاندىنى سكالانى داۋاي مافى گشتى: سەرۆكايه تى داواكارى گشتى لەو ماۋەيەدا (۱،۳۲۵) سكالانى لە سەرتاسەرى ھەرىم جولاندوۋە.

○ بەدوادا چوۋنى بۇ (۱،۵۴۵) كىشە كردوۋە

● پروژەو چالاككيبه كانى بەرىۋەبەرايە تى گشتى تۆماركردنى خانووبەرە:

○ (۴۳۵) تۆمارى ھەمىشەيى بە ئەلكترۆنى كراۋە.

○ دانانى بەرنامەى ئەلكترۆنى بۇ چەند فەرمانگەيەكى تۆماركردنى خانووبەرە بەمەبەستى دەرکردنى وئىنەى تۆمار بە شىۋەيەكى ئەلكترۆنى.

○ بەكارھىننى نامىرى خويندەنەۋەى كارتى نىشتىمانى لەلايەن بەرىۋەبەرايە تىيە كانى تۆماركردنى خانووبەرە بەمەبەستى رېگىركردن لە كارى تەزۋىر و ساختەكارى.

○ يەكلاردنەۋەى (۳۰) داۋا لە دادگان كە ھەندىكيان لە بەرژەوۋەندى گشتى و گەرانەۋەى سامانى دەۋلەت بوۋە.

○ رەزامەندى دان لەسەر كردنەۋەى (۱۴۴) نووسىنگەى دەلالى.

● چالاككيبى بەرىۋەبەرايە تى گشتى فەرمانگە دادىيەكان:

○ پرۇسەى بە ئەلكترۆنى كردنى فەرمانگە كانى دادنووس: ھەولېر (۸) فەرمانگە، سلىمانى (۵) فەرمانگە، دھۆك (۵)

فەرمانگە، راپەرىن (۴) فەرمانگە، كۆى گشتى (۲۲) فەرمانگە.

داھاتی وەزارەت لە ماوەی سالی یەكەمی كایینە ی نۆیەمی حكومەتی ھەرێمی كوردستان

ژ.	شوین	بەری پاره	سەرچاوەی داھات
١.	دیوانی وەزارەت	٨،٦١٣،٤٠٠ دینار	فروشتنی رۆژنامە ی وەقایی كوردستان
٢.	ئەنجومەنی شورا	٢،٦٥١،٥٠٠ دینار	
٣.	بەرێو بەرایەتی گشتی تۆمارکردنی خانووبەرە	٨٤،٥١٤،٦٣٦،٥٨٠ دینار	ئەم داھاتە لە رێكەوتی ٢٠١٩/٧/١ تا ٢٠٢٠/٢/١ دروستە و پەسەند كراوە لە گەنجینەكان، لە رۆژی ٢٠٢٠/٢/١ تا ٢٠٢٠/٧/١ لە گەنجینەكان پەسەند نەكراوە، رەنگە گۆرانكاری بەسەردا بیٔ.
٤.	بەرێو بەرایەتی گشتی فەرمانگە دادیپەكان	٤،٤٨٨،٥٢١،٠١٧ دینار	لەبەر بارودۆخی ناجیگیری دەوامکردن، داھاتی بەشیک لە فەرمانگەكان ئامادەنەكراوە.
كۆی گشتی			٨٩،٠١٤،٤٢٢،٤٩٧ (ھەشتا و نۆ ملیار و چوارە ملیۆن و چوارسەد و بیست و دوو ھزار و چوارسەد و نەوھەدو ھەوت دینار)

وہزارہتی پیشمہرگہ

پوختہ یه ک له پرؤژہ وچالاکییہ کانی وہزارہتی کاروباری پیشمہرگہ له ماوہی سالی یه که می کابینه ی نۆیہ می حکومتی هه ریی کوردستاندا

له ئاستی چاکسازیدا:

- له رۆژی ۲۰۱۹/۱۱/۱۱ به سه ریه رشتی ریژدار (نیچیرقان بارزانی) و ناماده بوونی ههردوو بهرێزان جیگرانی سه رۆکی هه ریی کوردستان کۆبوونه و یه ک له گه ئ لێژنه ی بالای و ههزارهتی پیشمہرگه و فه رمانده ی هێزه کانی (۷۰ و ۸۰) نه نجامدرا بۆ پرۆگرامی رنکخستنه وه و چاکسازی له و ههزارهتی پیشمہرگه.
- به هه ماهه نگی له نیوان لێژنه ی بالای و ههزارهتی پیشمہرگه و بۆردی چاکسازی و به رتۆبه رایه تی چاکسازی و راویژکارانی هاوپه یمانان به ده یان کۆبوونه وه نه نجامدراوه بۆ به روپیشبردن و جیبه جی کردنی پرۆگرامی چاکسازی (پیشمہرگه له ئاینده دا) که له (۳۹) پرۆژهی چاکسازی پیکدییت، له وانه:
  - به ئه لیکترۆنی کردنی مووچه ی پیشمہرگه
  - راپۆرتی ناماده باشی پیشمہرگه
  - یه کسانی مافه کانی جینده ر له ناو هێزه کانی پیشمہرگه
  - سه نته ری زمانی (ئینگلیزی و ئه لمانی)
  - هه ماهه نگی له نیوان و ههزارهتی پیشمہرگه و و ههزارهتی به رگری عیراق
  - سیسته می گه یانندی هێزه کانی پیشمہرگه
  - پۆشینی یه ک جۆر جلو به رگ و لۆگۆی پیشمہرگه
  - ستراتژییه تی پزیشکی له و ههزارهتی پیشمہرگه
  - رنکخستنه وه ی و ههزارهتی پیشمہرگه
- بۆ جیبه جی کردنی یاسای چاکسازی، و ههزارهتی پیشمہرگه چه ند لێژنه یه کی بالای دامه زراند
  - لێژنه ی پیندا چوونه وه به میلاکاتی هێزه کانی پیشمہرگه
  - لێژنه ی خانه نشین و که مئه ندامانی پیشمہرگه
  - لێژنه ی پیندا چوونه وه به دۆسیه ی ئه فسه ر و کارمه ندانی پیشمہرگه
  - لێژنه ی رنکخستن و یه کخستنی گشت یه که ی حساباتی و ههزارهتی پیشمہرگه و هێزه کانی ۷۰ و ۸۰
  - لێژنه ی گواستنه وه ی پاسه وانانی داموده زگا حکومی و حزبی و که سایه تی و لێپرسراوان له ناو میلاکی هێزی پیشمہرگه بۆ سه ر میلاکی و ههزارهتی ناوخۆ.

له ئاستی خزمه تگوزاریدا:

- به پپی ره زامه ندیی سه رۆکایه تی نه نجومه نی و ههزیران و و ههزارهتی شاره وانی و گه شتوگوزار دوو پارچه زهوی بۆ و ههزارهتی پیشمہرگه له سنووری (به حرکه و جه ژنیکان) به رووبه ری (۶۰) شه ست دۆنم و (۶۵) شه ست و پینچ دۆنم دا بین کرا، به مه به ستی دامه زراندنی باله خانه ی و ههزارهتی پیشمہرگه و گشت پیکهاته کانی، به ته واو کردنی ئەم باله خانه نه ئه وا

سالانە بېرى (۸۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ھەشت سەد مىليۇن دىنار لە پارەى كړې خانووى زۆربەى بەرئوبەرايەتییەكان بۇ خەزىنەى حكومەتى ھەرئېمى كوردستان دەگەرئېتەوھ.

- بەبېرى (۹۳۸،۵۲۱،۸۵۰) نۆ سەدو سى و ھەشت مىليۇن و پېنچ سەد و بىست و يەك ھەزار و ھەشت سەدو پەنجا دىنار (۴۷) چل و ھەوت پرۆژەى دروستكردنى (بىنا، كۆگا، رېگا، جبەخانە، ھۆل، چىشتخانە و تەحسىنات) بۇ فەوج و لىواكانى وەزارەتى پېشمەرگە جېبەجى كرا.
- تەرخانكردنى نەخۆشخانەى پېشمەرگە بۇ كەرەنتىن كردن و چارەسەر كردنى تووشبوانى نەخۆشى فايرۆسى كۆرۇنا بە سەرپەرشتى فەرمانگەى تەندروستى ھەولېر وە بۇ ماوہى (۳) سى مانگ.
- چاككردنەوہى (۱۷۸) سەدو ھەفتا و ھەشت ئالىياتى جۇراوجۇرى گەورە و (۴۱۴) چوار سەد و چواردە ئۆتۆمبىل و (۲) دوو چەكى گەورەى ھېزەكانى پېشمەرگە لەلايەن ورشەى چاككردنەوہى ميرەى گشتى وەزارەتى پېشمەرگە.
- دروستكردنى كۆگايەكى تايبەت بە تەقەمەنى.
- نەخۆشخانەى پېشمەرگە كە لە سالى ۲۰۱۷ لەلايەن ولاتى ئەلمانىا وەبەردى بناغەى بۇ دانرا، لە سالى / ۲۰۱۹ بە ئاھەنگىكى سەربازى، تىمى سەربازىي ئەلمانىا نەخۆشخانەكەى رادەستى وەزارەتى پېشمەرگەى كرد.

لە ناستى ئابوورى و دارايى:

- سەرف كردنى ھاوكارى شەھيدانى شەرى تېرۆرستانى داعش بە بېرى (۳،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) سى مىليار دىنار وەك قۇناغى يەكەم بە كردار جېبەجى كراوہ و خانەوادەى سەربەرزى شەھيدان ھاوكارىيەكانىان وەرگرتوہ.
- بۇ جېبەجى كردنى دادپەرورەى لېژنەيەكى ھاوبەش لە وەزارەتى پېشمەرگە و وەزارەتى ناوخو و وەزارەتى دارايى و ئابوورى بۇ يەكخستى مووچە و دەرمانلەكان لە ھەردوو وەزارەتى پېشمەرگە و ناوخو پېكھاتوہ.

لە ناستى كارگېرى:

- دروستكردنى پەيكەرى رېكخستى نوئى بۇ لىواكانى وەزارەتى پېشمەرگە و رېكخستەوہيان لە چوار بەتالىيۇنەوہ بۇ سى بەتالىيۇن.

وہزارہتی ئاودانکردنہ و ونیشتہ جیکردن

پوختہ یه ک له پرۆژو چالاکیبه کانی و ہزارہتی ئاودانکردنہ و ونیشتہ جیکردن له سائی یه کە می کابینە ی نۆیە مەدا:

پوختە یه کی کارو چالاکیبه ئەنجامدراوہ کان:

- تەواو کردنی (۲۲) پرۆژە ی رینگاوبان بە بودجە ی (۱۱۰،۷۹۱) ملیۆن دینار.
- سەرپەرشتیکردنی (۶۹) پرۆژە ی رینگاوبان بە بودجە ی (۲،۴۷۵،۸۶۸،۰۰۰،۰۰۰) تریلیۆن دینار کە بەردەوامن و له ژیر ئەنجامدانان.
- سەرپەرشتیکردنی (۴۲) پرۆژە ی نیشتە جیکردن و بیناسازی بە بودجە ی (۳۹۶،۰۰۴۹،۰۰۰،۰۰۰) ملیار دینار کە بەردەوامن و له ژیر ئەنجامدانان.
- وەرگرتنی برۆنامە (ISO-۱۷۰۲۵) و (ISO-۹۰۰۱) بۆ تاقیگە کە کانی بیناسازی له هەولێر، سلێمانی، دەھۆک و گەرمیان.
- ئەنجامدانی (۴۶۴،۷۸۳) پرۆسە ی پشکنین بۆ کەرستە ی بیناسازی و نامادە کردنی نزیکە ی (۶۵،۰۰۰) راپۆرتی تەکنیکی پشکنین له تاقیگە کانی هەولێر، سلێمانی، دەھۆک، گەرمیان، و کۆیە.

پرۆژە بەردەوامە کانی و ہزارہتی ئاودانکردنہ و ونیشتہ جیکردن کە له سائی یه کە می کابینە ی نۆیە م کارکردن تییاندا بەردەوام

بوو:

ژ	کۆدی پرۆژە	ناوی پرۆژە	پارێزگا	گۆژمە ی گشتی (ملیۆن دینار)	پێشچوونی پرۆژە %
۱	۱۳-۱۱-۰۰۰۱	قیرتاوکردنی کۆلانە کانی ناوہە ی گەرەکی شەھیدان لە گوندی قەرەبەگ	ھەرێمی کوردستان	۱،۳۲۹	۷۵
۲	۰۸-۱۱-۰۰۰۱	رینگای کۆری - شە قلاوہ - مامە جە لکە - قەندیل + دوو تونیل ۴۹ کم (درێژی رینگا ۴۷،۶۹۰، تونیل ۱،۳۱۵ کم ۵۱ کم	ھەولێر	۲۸۰،۹۰۳	۸۶
۳	۱۰-۱۱-۰۰۰۶	دروستکردنی رینگای دووسایدی ھەولێر - کۆیە بە درێژایی (۲۰۶) کم (قۆناغی یە کە م)	ھەولێر	۹۱،۷۲۶	۴۸
۴	۱۰-۱۱-۰۰۰۷	دروستکردنی رینگای دووسایدی ھەولێر - کۆیە بە درێژایی (۱۶۰) کم (قۆناغی دووہ م)	ھەولێر	۷۷،۵۷۰	۱۶
۵	۱۰-۱۱-۰۰۰۸	دروستکردنی رینگاوتونبیلی سە لاحتە دین بە درێژایی (۸،۸۲۲) کم درێژی تونیل ۲،۴۵۰ و رینگاکە ۶،۳۷۲	ھەولێر	۱۹۰،۴۷۹	۹۵
۶	۱۰-۱۱-۰۰۱۲	دروستکردنی رینگای دووسایدی چۆمان - حاجی ئۆمەر ان (۱۶،۶۶۵) کم.	ھەولێر	۵۲،۳۳۲	۴۰
۷	۱۱-۱۱-۰۰۰۴	دروستکردنی خانوی مامۆ ستایان لە گوندی (کاو لە باز، کەنگرینە، بە نۆک، ھە لۆ ھەند، بابکین)	ھەولێر	۳۲۸	۷
۸	۱۱-۱۱-۰۰۰۷	دروستکردنی رینگالی گوندی (کاو لان - کۆ لە کا - گرگال) بە درێژایی (۶۰) کم	ھەولێر	۲،۹۰۴	۴۶

رېژىمى بەرەو پېشچوونى پروژه %	گوژمەى گىشى (مليۇن دينار)	پارنىزكا	ناوى پروژه	كۆدى پروژه	ژ
65	47.169	هەولپىر	دروستکردنى پردى كۆنكىرىتى بەدرېژى (928) م دووسايد لەسەرزى گەورەلە نىزىك گوندى گۇپال	11-11-0013	9
2	17.000	هەولپىر	خزمەتگوزارى بۇ پروژهى يەكەى نىشتە جىپوون بۇ ھاوولائىيانى كەمدەرامەت	12-11-0009	10
50	150.000	هەولپىر	دروستکردنى تونپىلى چىباى بەنى ھەرىر و نىزىك كەرەوكان بە درېژى 4.415 كم (درېژى تونپىل 3.565 كم نىزىكەرەوكان 0.850 كم)	12-11-0010	11
70	3.501	هەولپىر	راوئىزكارى رىنگا و تونپىلى گىشت پروژهكانى وەزارەتى ئاوۋدان كىردنەوۋە نىشتە جىكردن	12-11-0013	12
12	16.556	هەولپىر	دروستکردنى 320 شوقەى نىشتە جىكردن لەھەولپىر بۇ ھاوولائى كەم دەرامەت	12-11-0021	13
66	4.826	هەولپىر	دروستکردنى (108) شوقەلەكۆپە بۇ ھاوولائى كەمدەرامەت	12-11-0022	14
76	6.281	هەولپىر	دروستکردنى (120) شوقەى نىشتە جىكردن لەشەقلاوۋە بۇ ھاوولائى كەم دەرامەت	12-11-0029	15
14	17.054	هەولپىر	دروستکردنى 280 شوقەى نىشتە جىكردن لەھەولپىر بۇ ھاوولائى كەم دەرامەت	12-11-0031	16
6	178.179	هەولپىر	دروستکردنى رىنگا تونپىلى ھەبىت سولتان بە درېژابى (4,6) كم (درېژى تونپىل (2,570) كم و رىنگا كە (2,03) كم)	12-11-0032	17
35	1.033	هەولپىر	دروستکردنى رىنگاى گوندى خەردنە بە درېژابى 5.2 كم لە ناحىەى گۆرەتوو / قەزاي مىرگە سوور	12-11-0034	18
22	1.692	هەولپىر	چا كىردنەوۋە قەپتاو كىردنى رىنگاى سەرەكى (ھەولپىر - خەبات) (سايدى چوون) بە درېژابى 20 كم .	12-11-0035	19
17	50.000	هەولپىر	دروستکردنى رىنگاى جووت سايدى ھەولپىر - كۆپە بەدرېژابى (11.086) كم لەوئىستگەى (36 + 860 - 45 + 000) و دوو سايدى دەروازەى شارى كۆپە (448 + 3 - 000 + 0) قۇناغى سېپەم.	13-11-0022	20
14	63.965	هەولپىر	دروستکردنى رىنگاى جووت سايدى ھەولپىر - كۆپە بەدرېژابى) (13.25) كم لەوئىستگەى (45 + 000 - 58 + 250) قۇناغى چوارەم.	13-11-0023	21
11	203.338	هەولپىر	دروستکردنى رىنگاى نىوان (ھەولپىر - گۇپال)	18-11-0002	22
80	1.544	هەولپىر	بەستەنەوۋە رىنگاى تونپىلى سەلاخەدىن - كۆرپى لەگەل رىنگاى كۆرپى-قەندىل	18-11-0003	23

رېژىمى بەرەو پېشچوونى پىرۇژە %	گوزمەى گىشتى (مليۇن ديناىر)	پارنىزگا	ناوى پىرۇژە	كۆدى پىرۇژە	ژ
	۸۵۰	ھەولېز	دانانى بۇرى ئاسنى ئارامكۆ لى شويى جىاواز بۇ رىنگاكانى ناحىە و قەزاكانى سۇران. چۇمان،رەواندوز، دەوروبەرى پارنىزگاى ھەولېز	۱۹-۱۱-۰۰۰۶	۲۴
	۱.۹۲۷	ھەولېز	چاكردنهوى رىنگاى سكتان لى نىوان گوندى ھىزۇپ و ناحىەى ھىران بە درىژاى ۲۰ كم	۱۹-۱۱-۰۰۱۰	۲۵
	۶.۳۷۰	ھەولېز	چاكردنهوى و قىرتاوكردنى رىنگاى كۆبە - كلكە سماقە	۱۹-۱۱-۰۰۱۱	۲۶
	۴۶۵	ھەولېز	چاكردنهوى و قىرتاوكردنى رىنگاى سەرەكى (چۇمان - حاجى ئۆمەران) بە جىنىك بايندەر لى وئىستگەى (۹+۰۰۰) تاكو (۱۵+۰۰۰)	۱۹-۱۱-۰۰۲۵	۲۷
	۴.۳۱۲	ھەولېز	فراوانكردن و قىرتاوكردنى رىنگاى (ھەولېز - كۆبە) قۇناغى يەكەم لى دىگەلە تاكو كۆبە بە درىژاى (۲۵) كم	۱۹-۱۱-۰۰۲۷	۲۸
	۵۳۲	ھەولېز	رىنگاى (ھەولېز - پىرمام) بە درىژاى (۳۰) كم	۱۹-۱۱-۰۰۳۸	۲۹
	۳۱۶	ھەولېز	رىنگاى (ھەولېز - پردى) بە درىژاى (۳۸) كم	۱۹-۱۱-۰۰۳۹	۳۰
	۵۱۵	ھەولېز	رىنگاى (گۆمەسپان - سماقولى) بە درىژاى (۱۷) كم	۱۹-۱۱-۰۰۴۰	۳۱
	۲۰۱	ھەولېز	رىنگاى (كۆرى - شەقلاوہ - مىراوہ) بە درىژاى ۱۵ كم	۱۹-۱۱-۰۰۴۱	۳۲
	۳۱۱	ھەولېز	رىنگاى (جەزىنكان - زرارەتى) بە درىژاى ۳۹ كم	۱۹-۱۱-۰۰۴۴	۳۳
۴۳	۱۵.۴۰۶	سلىمانى	دروستكردنى ۵۰۰ خانوو لەتابىن	۰۳-۱۱-۰۰۰۱	۳۴
۹۹	۱۱.۲۱۵	سلىمانى	پىرۇژەى رووناكى و ناگركوژىنەوہو ھەوا گۆپكى تونىلى پىشپەو لەچىباى ئەزىمەپ	۱۰-۱۱-۰۰۲۲	۳۵
۵۸	۳۸۰	سلىمانى	دىزىبانى دوو سايدى رىنگاى (وارماوا - دەرەبەندىخان) بەدرىژاى (۲۵)كم لەگەل تونىلى نوئ + ووردىبىنى كردن وپەسندكردنى دىزىبانەكە	۱۰-۱۱-۰۰۳۳	۳۶
۴۶	۵۰.۳۸۱	سلىمانى	دروستكردنى رىنگاى دوو سايدى (دووكان - چوارقورنە) لەگەل پردەكان و نۆزەنكردنەوہى رىنگا كۆنەكە لەوېستگەى (۳۵+۰۰۰)كم بۇ (۵۳+۵۸۰)كم بەدرىژاى (۴۰)كم (قۇناغى يەكەم)	۱۱-۱۱-۰۰۲۱	۳۷
۷۳	۴۷.۵۶۶	سلىمانى	دروستكردنى رىنگاى سايدى دووہى (وارماوا- زەرايان - دەرەبەندىخان) نۆزەنكردنەوہى سايدەكۆنەكە بەدرىژاى ۲۶ كم / قۇناغى يەكەم لەوېستگەى (۰+۰۰۰) بۇ (۱۷+۶۰۰) كم	۱۱-۱۱-۰۰۲۲	۳۸
۶۹	۲.۷۸۷	سلىمانى	پىرۇژەى چاكردن وە دروستكردن بەشىك لەرىنگاى قىرى (گۆپتەپە- قەرەناو) قۇناغى يەكەم لەوېستگەى (۷۰۰+۱۲) بۇ (۰۰۰+۱۸)كم	۱۱-۱۱-۰۰۲۸	۳۹

رېژەى بەرەو پېشچوونى پرۇژە %	گوژمەى گىشى (مليۇن دينار)	پارنژگا	ناوى پرۇژە	كۇدى پرۇژە	ژ
۳	۱۶.۵۷۳	سليمانى	پرۇژەى دروستکردنى خزمەتگوزارى بۇ پرۇژەى يەكەى نيشتەجى بوون بۇ ھاوولائىيانى كەم دەرامەت لەسليمانى و گەرميان	۱۲-۱۱-۰۰۳۷	۴۰
۶۶	۲۴.۸۳۵	سليمانى	دورستکردنى ۴۴۰ يەكەى نيشتەجيپوون بۇ ھاوولائىيانى كەم دەرامەت لەناوہندى سليمانى (قوناغى يەكەم)	۱۲-۱۱-۰۰۴۰	۴۱
۹۰	۲.۵۵۴	سليمانى	دورستکردنى ۴۸ يەكەى نيشتەجيپوون بۇ ھاوولائىيانى كەمدەرامەت لە پيرمەگروون	۱۲-۱۱-۰۰۴۳	۴۲
۹۶	۲.۳۰۶	سليمانى	دورستکردنى ۴۸ يەكەى نيشتەجيپوون بۇ ھاوولائىيانى كەم دەرامەت لەپينچوپين	۱۲-۱۱-۰۰۴۶	۴۳
۲۲	۲.۹۵۶	سليمانى	دورستکردنى ۴۸ يەكەى نيشتەجيپوون بۇ ھاوولائىيانى كەم دەرامەت لەچوارتا	۱۲-۱۱-۰۰۵۱	۴۴
۴۱	۵۶.۶۵۸	سليمانى	دورستکردنى رينگاي سايدى دووہمى (دووكان - چوارقورنہ) لەگەلأ پردەكان لەگەلأ نۆژەنكردنهوہى سايدەكۆنەكە/ قۇناغى دووہم / ۱۹كم	۱۲-۱۱-۰۰۶۹	۴۵
۰	۲.۰۰۰	سليمانى	دورستکردنى كارە خزمەتگوزارىيەكان بۇ ۴۰۰ يەكەى نيشتەجى بوون بۇ ھاوولائىيانى كەم دەرامەت لە ناوہندى سليمانى	۱۲-۱۱-۰۰۱۱۴	۴۶
۱۰	۶.۰۰۰	سليمانى	دورستکردنى پردى شانەدەرى رينگاي سەيد صادق - پينچوپين لەوئىستگەى پينچوپين (۰ + ۰۰۰) بۇ (۱۸ + ۶۰۰).	۱۳-۱۱-۰۰۲۵	۴۷
۷۳	۳.۴۸۶	سليمانى	پروپيوى ئەندازىارى و جيولۇجى و ديزاين بۇ پرۇژەكان (رينگا - پرد - تونيل - ناوبارەباى پاس بۇ شارۆچكەكان .... ەتدد) بۇ ناوچە جياجياكان ديزاينى رينگەى دووسايدى (تەپەتۆلكە - مەرزى شوشچى) (ديزاينى رينگاي دوو سايدى (سيتەك - زەلان - خەزئنە - تالير	۱۳-۱۱-۰۰۳۳	۴۸
۱۷	۴۸.۰۵۶	سليمانى	كارە خزمەتگوزارىيەكانى (۱۵۰۰) خانوو لە سيتەك و زېرگويىز	۱۳-۱۱-۰۰۳۴	۴۹
۶۸	۹.۰۷۰	سليمانى	چاككردنهوہو نۆژەنكردنهوہى رينگا كۆنەكەى (عەربەت- سەيدصادق) ۲۵ كم	۱۳-۱۱-۰۰۳۶	۵۰
۹۰	۶.۰۰۰	سليمانى	چاككردنهوہى رينگاي قيرى (سليمانى - عەربەت) سايدى رۇيشتن لەسليمانى يەوہبۇ عەربەت / قۇناغى يەكەم بەدرينى ۱۱.۵ كم.	۱۳-۱۱-۰۰۴۱	۵۱
۱۶	۵۱.۶۱۸	سليمانى	نامادەکردنى دەرختسەو ديزاين كردن و ئەنجامدانى كارەخزمەتگوزارىيەكان لەگەلأ دروست كردنى (۷۲۰) يەكەى نيشتەجى بوون بۇ ھاوولائىيانى كەم دەرامەت لەسليمانى	۱۳-۱۱-۰۰۴۳	۵۲

ژ	کۆدی پرۆژه	ناوی پرۆژه	پارێزگا	گۆزمهی گشتی (میلیۆن دینار)	پێشچوونی پرۆژه %
۵۳	۱۳-۱۱-۰۰۴۴	ئامادەکردنی دەرخیستە و دیزاین کردن و ئەنجامدانی کارەخزمەتگوزاریەکان لەگەڵ دروست کردنی (۶۰) یەکهە نیشته‌جێ بوون بۆ هاوڵاتیانی کەم دەرامەت لەسەیدسادق	سلێمانی	۳،۸۴۶	۸۴
۵۴	۱۳-۱۱-۰۰۴۵	ئامادەکردنی دەرخیستە و دیزاین کردن و ئەنجامدانی کارەخزمەتگوزاریەکان لەگەڵ دروست کردنی (۳۶) یەکهە نیشته‌جێ بوون بۆ هاوڵاتیانی کەم دەرامەت لەچوارتا	سلێمانی	۲،۴۷۲	۱۰
۵۵	۱۳-۱۱-۰۰۴۶	ئامادەکردنی دەرخیستە و دیزاین کردن و ئەنجامدانی کارەخزمەتگوزاریەکان لەگەڵ دروست کردنی (۳۶) یەکهە نیشته‌جێ بوون بۆ هاوڵاتیانی کەم دەرامەت لەدەرپەندیخان	سلێمانی	۲،۳۸۲	۴۱
۵۶	۱۳-۱۱-۰۰۴۸	ئامادەکردنی دەرخیستە و دیزاین کردن و ئەنجامدانی کارەخزمەتگوزاریەکان لەگەڵ دروست کردنی (۱۲۰) یەکهە نیشته‌جێ بوون بۆ هاوڵاتیانی کەم دەرامەت لەچەمچەمال	سلێمانی	۸،۱۶۸	۴۳
۵۷	۱۳-۱۱-۰۰۵۰	ئامادەکردنی دەرخیستە و دیزاین کردن و ئەنجامدانی کارەخزمەتگوزاریەکان لەگەڵ دروست کردنی (۴۸) یەکهە نیشته‌جێ بوون بۆ هاوڵاتیانی کەم دەرامەت لەقەرەداغ	سلێمانی	۳،۰۳۲	۳۴
۵۸	۱۳-۱۱-۰۰۵۱	ئامادەکردنی دەرخیستە و دیزاین کردن و ئەنجامدانی کارەخزمەتگوزاریەکان لەگەڵ دروست کردنی (۳۶) یەکهە نیشته‌جێ بوون بۆ هاوڵاتیانی کەم دەرامەت لەهەڵەبجەهێ تازە	سلێمانی	۲،۲۴۰	۲۳
۵۹	۱۹-۱۱-۰۰۰۸	کارەبای بەردەوام بۆ تونێلی پێشپەرە لە سلێمانی لە چیاى ئەزمەر بۆ هەردوو دیوی سیتەک و سلێمانی	سلێمانی	۵۷۹	
۶۰	۱۹-۱۱-۰۰۲۰	رێگای قیڕ بۆ گوندەکانی سوێرە - کانی ماران - مامەنداوه	سلێمانی	۴۳۷	
۶۱	۱۹-۱۱-۰۰۲۱	قیڕتاوکردنی رێگای گوندی (شارستێن بۆ دۆڵەبی)	سلێمانی	۵۷۵	
۶۲	۱۹-۱۱-۰۰۲۲	دروستکردنی دوو ئاوبارەى سێ چاوهێ لەسەر رۆوباری قەشان لە ئاستی گوندی دۆڵەپلنگ لە سنووری ناحیەى بێتواتە	سلێمانی	۶۷	
۶۳	۱۳-۱۱-۰۰۷۱	دروستکردنی سایدی دووهمی رێگای (کەلار - کفری) لە ویستگەى (۱۰+۸) بۆ (۷۰+۳۳) کم	گەرمیان	۵۳،۹۸۰	۳۴
۶۴	۱۳-۱۱-۰۰۷۵	ئامادەکردنی دەرخیستە و دیزاین کردن و ئەنجامدانی کارەخزمەتگوزاریەکان لەگەڵ دروست کردنی (۱۴۴) یەکهە نیشته‌جێ بوون بۆ هاوڵاتیانی کەم دەرامەت لەکەلار	گەرمیان	۹،۸۰۲	۷۶
۶۵	۱۳-۱۱-۰۰۷۶	ئامادەکردنی دەرخیستە و دیزاین کردن و ئەنجامدانی کارەخزمەتگوزاریەکان لەگەڵ دروست کردنی (۳۶) یەکهە نیشته‌جێ بوون بۆ هاوڵاتیانی کەم دەرامەت لەکفری	گەرمیان	۲،۴۹۲	۷۸
۶۶	۱۳-۱۱-۰۰۷۷	ئامادەکردنی دەرخیستە و دیزاین کردن و ئەنجامدانی کارەخزمەتگوزاریەکان لەگەڵ دروست کردنی (۳۶) یەکهە نیشته‌جێ بوون بۆ هاوڵاتیانی کەم دەرامەت لەخانەقین	گەرمیان	۲،۵۰۰	۸۰

رېژه ي بهرډو پېشچوونى پروژه %	گوژمه ي گشتى (مليون دينار)	پارنژگا	ناوى پروژه	كودى پروژه	ژ
	۳۰۷	گهرميان	دروستكردنى ديوارى راگرو گوژپيى به شېك له پړپړوى ناو بو پاراستنى رېنگاو پردى مه زارى نه نفالکراوه كان له گهرميان به درېژايى ۲۳۰ م	۱۹-۱۱-۰۰۰۴	۶۷
	۴۳۳	گهرميان	چاكرردنى رېنگاى ناو دهرپه ندى سه رتهك به درېژايى ۷۵۰ م	۱۹-۱۱-۰۰۰۵	۶۸
	۱۳۷.۷۶۲	گهرميان	دروستكردنى رېنگاى كه لار - سلېمانى ۴ & Lot ۵	۱۹-۱۱-۰۰۰۷	۶۹
۶۷	۴.۸۰۵	راپه پړين	قيرتاو كردنى رېنگاى (پلنگان - وهرتن - هه وارى مه كړ) / قوئاغى دووهم به درېژايى ۱۲.۴ كم	۱۲-۱۱-۰۰۰۶	۷۰
۷۰	۳۰.۲۷	راپه پړين	ناماده كردنى دهرخسته و ديزاين كردن و نه نجامدانى كاره خزمه تگوزارپه كان له گهل دروستكردنى (۴۸) يه كه ي نيشته جيبوون بو هاو لا تيبياى كه مده رامه ت له قه لادزه.	۱۳-۱۱-۰۰۰۷۸	۷۱
۲۸	۲.۷۴۸	راپه پړين	ناماده كردنى دهرخسته و ديزاين كردن و نه نجامدانى كاره خزمه تگوزارپه كان له گهل دروست كردنى (۴۸) يه كه ي نيشته جى بوون بو هاو لا تيبياى كه مده رامه ت له چوارقورنه	۱۳-۱۱-۰۰۰۸۰	۷۲
۵۱	۳.۳۵۷	راپه پړين	ناماده كردنى دهرخسته و ديزاين كردن و نه نجامدانى كاره خزمه تگوزارپه كان له گهل دروستكردنى (۴۸) يه كه ي نيشته جيبوون بو هاو لا تيبياى كه مده رامه ت له سه نكه سه ر.	۱۳-۱۱-۰۰۰۸۱	۷۳
۵۳	۱۰.۳۰۰	راپه پړين	دروستكردنى سايدى دووهمى رېنگاى حاجياوا - سه روچاوه قوئاغى يه كه م ۴/ كم	۱۳-۱۱-۰۰۰۸۴	۷۴
.	۱۰.۳۰۰	راپه پړين	چاكرردنى پردى (دهرپه ندى رانپه بنگرد) ۲۰۰ م	۱۳-۱۱-۰۰۰۸۷	۷۵
۵	۱۴.۳۰۶	راپه پړين	دروستكردنى سايدى دووهمى رېنگاى دهرپه ندى رانپه - زاواوه (قوئاغى يه كه م) ۵ كم	۱۳-۱۱-۰۰۰۸۸	۷۶
	۳۷۳	راپه پړين	چاكرردنه وهى رېگاكان و پرده كانى (سه ركه پكان - سه نكه سه ر)	۱۹-۱۱-۰۰۰۰۲	۷۷
	۱۸۱	راپه پړين	قيرتاو كردنى رېنگاى سولتانه دپي كوون له سنورى ناحيه ي زاواوه له قه زاي بشده ر	۱۹-۱۱-۰۰۰۱۹	۷۸
۹۰	۱۴.۱۰۰	دهوك	دروست كردنى سايدى دووهم بو رېنگاى - تاكړئ - قه نديل و سه خيپر كړدى سايدى مه وجود به درېژايى ۹ كم قوئاغى يه كه م	۱۰-۱۱-۰۰۰۴۵	۷۹
۸۵	۳۸.۶۱۳	دهوك	دروستكردنى رېنگاى دهوك - هه ولپړ به شى چره رو قيا - به رده رهش به درېژايى ۲۹.۵ كم	۱۰-۱۱-۰۰۰۴۷	۸۰
۹۵	۱۱.۷۰۱	دهوك	دروستكردنى سايدى دووهم بو رېنگاى - تاكړئ - قه نديل و سه خيپر كړدى سايدى مه وجود به درېژايى ۱۰ كم قوئاغى دووهم	۱۰-۱۱-۰۰۰۵۰	۸۱
۹۱	۳۶.۱۴۷	دهوك	دروستكردنى رېنگاى ابراهيم الخليل - دپره بين - مفرق سحيله به درېژايى (۱۴) كم	۱۰-۱۱-۰۰۰۵۲	۸۲

ژ	كۆدى پروژە	ناوى پروژە	پارتىزگا	گوزمەى گىشتى (مليۇن دىنار)	پىشچوونى پىرۇزە %
۸۳	۱۰-۱۱-۰۰۵۷	كېرىنى ئامبىر (كېرىد كوماتسو-۶) (ئۆتۈمبىلى قىلاب سىكس ويل-۴) (ناقلە قىر سىكس ويل ۱۶ تەن-۲) (ئۆتۈمبىلى رشاش القىر-۲) (حادلە مېركىبە) (حادلە چىلف-۴) (چاگگە ھواو-۳) (ئۆتۈمبىلى تانكر ماو-۴) (قوناغى ۲)	دھوك	۶.۵۵۷	۶۵
۸۴	۱۰-۱۱-۰۰۶۰	چاكردنه وەو داپۇشىنى رېنگاى دۇئى سمىل - گەلى زاخۇ بەدرىزايى ۱۵ كم پارچە يا (سمىل - باتىل) / قوناغى يەكەم	دھوك	۳۶.۵۷۰	۹۴
۸۵	۱۰-۱۱-۰۰۶۳	چاكردنه وەو رېنگاى ئاكرى - قىندىل پارچەى زالگەى باشقال - مفرق شەرەفونا بەدرىزايى ۲۷.۵ كم	دھوك	۱.۰۶۰	۸۶
۸۶	۱۱-۱۱-۰۰۴۷	دروستكردى ۲۸۰ يەكەى نىشتە جىبوون بۇ ھاوولاتىيانى كەم دەرامەت لەدومىز / قوناغى يەكەم	دھوك	۱۱.۹۰۰	۲۴
۸۷	۱۱-۱۱-۰۰۵۳	داپۇشىنى رېنگاى دھوك - ھەولېز (ئەفرىكى - مفرق باعەدرى - شىف شىرىن) بەئەسفەلت (۴۰) كم و پارچەى شىف شىرىن - باعەدرى - بەچىنى باينەدەر.	دھوك	۶.۵۳۶	۰
۸۸	۱۲-۱۱-۰۰۸۶	دروستكردى ۸۸ يەكەى نىشتە جىبوون بۇ ھاوولاتىيانى كەم دەرامەت لەدومىز / قوناغى سىيەم	دھوك	۵.۴۴۰	۴۶
۸۹	۱۲-۱۱-۰۰۸۷	پىرۇزەى ۷۲ يەكەى نىشتە جىبوون بۇ ھاوولاتىيانى كەم دەرامەت لەبەردەرەش / قوناغى يەكەم	دھوك	۵.۴۰۲	۸۱
۹۰	۱۲-۱۱-۰۰۸۹	پىرۇزەى ۹۶ يەكەى نىشتە جىبوون بۇ ھاوولاتىيانى كەم دەرامەت لەئامبىدى قوناغى يەكەم	دھوك	۵.۸۱۴	۲۱
۹۱	۱۲-۱۱-۰۰۹۲	دروست كىردى رېنگاى گوندى باخرىف - زېئوا شەفىق بەدرىزايى ۹.۵ كم	دھوك	۵.۳۳۵	۲۹
۹۲	۱۲-۱۱-۰۰۹۳	دروستكردى ۱۹۲ يەكەى نىشتە جىبوون بۇ ھاوولاتىيانى كەم دەرامەت لەدومىز / قوناغى دوووم.	دھوك	۸.۴۱۰	۵۱
۹۳	۱۲-۱۱-۰۰۹۴	پىرۇزەى نىشتە جىبوون بۇ ھاوولاتىيانى كەم دەرامەت زاخو ۱۸۰ شوقە	دھوك	۸.۴۵۷	۳۷
۹۴	۱۲-۱۱-۰۰۹۵	پىرۇزەى نىشتە جىبوون بۇ ھاوولاتىيانى كەم دەرامەت دھوك و ئاكرى ۱۴۴ شوقە	دھوك	۷.۱۷۹	۱۳
۹۵	۱۳-۱۱-۰۰۵۴	دروستكردى ۷۲ يەكەى نىشتە جىبوون بۇ ھاوولاتىيانى كەم دەرامەت بەشېوازى بالەخانەى ۶ نھۇمى ل بەردەرەش / قوناغا دووئ.	دھوك	۳.۸۴۷	۱۳
۹۶	۱۳-۱۱-۰۰۵۶	دروستكردى ۹۶ يەكەى نىشتە جىبوون بۇ ھاوولاتىيانى كەم دەرامەت بەشېوازى بالەخانەى ۸ نھۇمى ل كۆمەنگە ھاتەناھى - قوناغا ئىككى.	دھوك	۵.۱۳۵	۴۱
۹۷	۱۳-۱۱-۰۰۵۸	دروستكردى ۲۴۰ يەكەى نىشتە جىبوون بۇ ھاوولاتىيانى كەم دەرامەت بەشېوازى بالەخانەى ۶ + ۸ نھۇمى ل سىمىل قوناغى پىنچەم.	دھوك	۱۲.۷۹۹	۱۲

رېژەى بەرەو پېشچوونى پرۇزە %	گوژمەى گىشى (مليۇن دينار)	پارنژگا	ناوى پرۇزە	كۆدى پرۇزە	ژ
۲۷	۹.۶۸۷	دھوك	دروستكردى ۱۴۴ يەكەى نىشتەجىبوون بۇ ھاۋلاتىيانى كەم دەرامەت بەشئىوازى بالەخانەى ۶ نھۇمى ل زاخۇ / قۇناغا دووئ لەگەل خزمەتگوزارىەكان	۱۳-۱۱-۰۰۵۹	۹۸
۶	۵.۲۷۳	دھوك	دروستكردى ۹۶ يەكەى نىشتەجىبوون بۇ ھاۋلاتىيانى كەم دەرامەت بەشئىوازى بالەخانەى ۶ نھۇمى ل نامىدى / قۇناغا دووئ.	۱۳-۱۱-۰۰۶۰	۹۹
۶	۱۳.۸۳۷	دھوك	دروستكردى ۲۶۴ يەكەى نىشتەجىبوون بۇ ھاۋلاتىيانى كەم دەرامەت بەشئىوازى بالەخانەى ۶ نھۇمى ل ئاكرى / قۇناغا دووئ.	۱۳-۱۱-۰۰۶۱	۱۰۰
۲۳	۸.۶۰۹	دھوك	دروستكردى موقتەرەباتى پردى گوندى كوسەبەدرېژاى ۳.۵كم	۱۳-۱۱-۰۰۶۲	۱۰۱
۸۶	۳.۷۴۱	دھوك	دروستكردى موقتەرەباتى پردى زورەكشان بەدرېژاى ۲ كم	۱۳-۱۱-۰۰۶۳	۱۰۲
۱۸	۱۳.۴۲۸	دھوك	دروستكردى (۲۶۰) يەكەى نىشتەجىبوون بۇ ھاۋلاتىيانى كەمدەرامەت لەتەناھى / قەزاي سىمىل.	۱۳-۱۱-۰۰۶۹	۱۰۳
۶۲	۱۰.۷.۶۲۰	دھوك	دروستكردى رىنگاى رۇفيا - گوپال بە درېژاى ۲۲ كم	۱۹-۱۱-۰۰۰۳	۱۰۴
۲۳	۱۳.۱۰۱	دھوك	دروستكردى رىنگاى سەرەكى جووت سايدى ۶۰ مەترى بە درېژاى ۱.۹۶ كم لە رۇفيا	۱۹-۱۱-۰۰۰۹	۱۰۵
	۲۳.۰.۹۹۴	دھوك	دروستكردى تونبلى چىاي مەتىن بە درېژاى (۴.۷) كم لەگەل مقتريات بە درېژاى (۱۵.۵) كم	۱۹-۱۱-۰۰۱۲	۱۰۶
	۶.۲۸۶	دھوك	پاۋىژكارى و نامادەكردى تەندەر و سەرپەرىشى كرىدى تونبلى مەتىن لەگەل موقتەرەبات بە درېژاى (۱۵.۵) كم و پرۇزەى ووردىبىنى كرىدى دىزايى تونبلى مەتىن لەگەل موقتەرەبات بە درېژاى (۱۵.۵) كم	۱۹-۱۱-۰۰۱۳	۱۰۷
	۵.۵۳۰	دھوك	دروستكردى دوو (U- Turn over pass) لەسەر رىنگاى (دھوك - زاخۇ) لە سمىلى	۱۹-۱۱-۰۰۱۶	۱۰۸
	۱.۷۹۹	دھوك	دروستكردى رىنگاكانى (۱۱) گوندى سەر بە ناحىەى ئەلقوش	۱۹-۱۱-۰۰۲۶	۱۰۹
۸۵	۹۱.۰۰۰	ھەلەبجە	دروستكردى رېرەوى دووھى رىنگاى (ھەلەبجە- سىدصادق) بەدرېژاى ۲۸.۸ كم	۱۰-۱۱-۰۰۲۳	۱۱۰
۷۷	۵.۰۲۶	ھەلەبجە	نامادەكردى دەرختەو دىزايىن كرىدى و ئەنجامدانى كارەخزمەتگوزارىەكان لەگەل دروستكردى (۷۲) يەكەى نىشتەجىبوون بۇ ھاۋلاتىيانى كەم دەرامەت لەھەلەبجەى شەھىد	۱۳-۱۱-۰۰۴۷	۱۱۱
	۲.۸۷۱.۹۰۹.۰۰۰.۰۰۰				كۆى گىشى

پروژه كانی چاككردنه وهی خیرای وه زارتهی ناوه دانكردنه وهو نیشته جیكردن كه له سائی یه كه می كابینهی نۆیه مدا:

ژ	ناوی پروژه	پارتزگا	گوژمه ی / دینار
۱	رینگای (بهستۆره - هه ناره - گوژمه سپان) به درئزی (۱۵) كم	هه ولێر	۲,۸۳۱,۲۹۲,۰۰۰
۲	رینگای (هه ولێر - خه بات) سایدی چوون به درئزی (۲۰) كم	هه ولێر	
۳	رینگای (هه ولێر - خه بات) سایدی ها تنه وه به درئزی (۲۰) كم	هه ولێر	
۴	رینگای (هه ولێر - مه خمور) به درئزی (۵۶) كم	هه ولێر	
۵	رینگای (هه ولێر - گوپر) به درئزی (۳۷) كم	هه ولێر	
۶	رینگای (خه لیفان - گه لی عه لی به گ - سۆران) به درئزی (۱۵) كم	هه ولێر	۱,۹۱۱,۱۰۰,۰۰۰
۷	رینگای (سۆران - رواندز - چۆمان - حاجی نۆمه ران) به درئزی (۷۰) كم	هه ولێر	
۸	رینگای (باليسان - خه لیفان) به درئزی (۲۴) كم	هه ولێر	
۹	رینگای (سپیلک - خه لیفان) به درئزی (۱۴) كم	هه ولێر	۱,۹۶۰,۱۱۰,۰۰۰
۱۰	رینگای (مامه جه لکه - نه سپینداره) به درئزی (۱۰) كم	هه ولێر	
۱۱	رینگای (فریز - هیران) به درئزی ۱۰ كم	هه ولێر	
۱۲	رینگای (شیخان - بییل - مه ران) به درئزی (۱۰) كم.	هه ولێر	۵۳۶,۴۷۱,۰۰۰
۱۳	رینگای (مه زنی - میژگه سۆر) به درئزی (۱۷) كم	هه ولێر	
۱۴	چاككردنه وهی رینگای سپیلک - خه لان - بارزان به درئزی ۱۷ كم	هه ولێر	۲۰۹,۹۶۰,۰۰۰
۱۵	پروژهی چاككردنه وهو قیرتاو كردنی رینگای (كۆبه - كلکه سماقه))	هه ولێر	۶,۳۶۹,۶۲۵,۰۰۰
۱۶	رینگای (هه ولێر - پیرمام) به درئزی (۳۰) كم	هه ولێر	۴۸۳,۸۷۵,۰۰۰
۱۷	رینگای (هه ولێر - پردئ) به درئزی (۳۸) كم	هه ولێر	۲۸۷,۲۵۰,۰۰۰
۱۸	رینگای (گوژمه سپان - سماقولی) به درئزی (۱۷) كم	هه ولێر	۴۶۷,۷۵۰,۰۰۰
۱۹	رینگای (كۆرئ - شه قلاوه - میراوه) به درئزی ۱۵ كم	هه ولێر	۱۸۲,۵۰۰,۰۰۰
۲۰	رینگای (بهستۆره - شیخ توراب - قه ندیل) به درئزی ۳۰ كم	هه ولێر	۳۵۴,۵۰۰,۰۰۰
۲۱	رینگای (حوجران - سه ر كه ند خه یلانی - ره زگه دیوین) به درئزی ۱۵ كم	هه ولێر	۳۴۵,۷۵۰,۰۰۰
۲۲	رینگای (جه ژنیكان - زارتهی) به درئزی ۳۹ كم	هه ولێر	۲۸۳,۰۰۰,۰۰۰
۲۳	پروژهی چاككردنه وهی خیرا بۆ رینگای (سیده كان - كه زه ك) به درئزی (۳,۵) كم له ناحیهی (سیده كان) سه ر به قه زای (سۆران)	هه ولێر	۴۶۴,۲۶۷,۶۵۰
۲۴	پروژهی چاككردنه وهی خیرا بۆ شوپنی جیا جیا له رینگای سه ره کی (سیده كان - پردی زه نان - ده شتی هیرتج) به درئزی (۱۵) كم له ناحیهی (سیده كان) سه ر به قه زای (سۆران)	هه ولێر	۱۰۶,۷۳۲,۵۰۰
۲۵	پروژهی چاككردنه وهی خیرا بۆ شوپنی جیا جیا له رینگای سه ره کی (سۆران - سیده كان) به درئزی (۲۵) كم له ناحیهی (دیانا) سه ر به قه زای (سۆران)	هه ولێر	۲۰۵,۹۹۲,۱۲۰

ژ	ناوی پروژە	پارێزگا	گوژمە ی / دینار
٢٦	چاککردنەوهی قیری رینگای دەربەندیخان - باوەنور - کەلار	سلیمانی	٩٧٨,٥٣٨,٠٠٠
٢٧	چاککردنەوهی دروست کردنەوهی بەشیک لە پردی کانی سارد بە درێژی (٥٠) م	سلیمانی	٢٠٢,١٧٠,٠٠٠
٢٨	نۆژەنکردنەوهی رینگای قیری تاسلوجە - تەکیە - چەمچەمأل	سلیمانی	٣,٦٥٢,٢٤٥,٠٠٠
٢٩	نۆژەنکردنەوهی رینگای قیری دوکان - چوار قورنە	سلیمانی	١,٢١٩,٤٢٦,٠٠٠
٣٠	چاککردنەوهی قیری رینگای وارماوا - دەربەندیخان	سلیمانی	٦٩٠,٦٨٥,٠٠٠
٣١	چاککردنەوهی قیری رینگای دوکان - سلیمانی	سلیمانی	٥,٢٦٠,٧٠٠,٠٠٠
٣٢	نۆژەنکردنەوهی قیرتاوکردنی رینگای دووسایدی رانیە - دەربەندی رانیە	سلیمانی	٥٢١,٣٩٠,٠٠٠
٣٣	قیرتاوکردنی رینگای (سیتەک - گورگەبەر)	سلیمانی	٦٢٤,٣٨٠,٠٠٠
٣٤	سەخپێرکنا پارچا هریای ل رینکا لوفیت شەرانس	دەووک	٢,٦٧٤,٨٨٩,٥٠٠
٣٥	سەخپێرکنا پارچا هریای ل دوریانا گوندی دیمکا	دەووک	
٣٦	پشکنینێن ئاخ بو رینکا زریزە	دەووک	
٣٧	سەخپێرکنا پارچا هریای ل رینکا سەرەکی دناقبەرا گوندی دوکەرئ - پاصی	دەووک	
٣٨	سەخپێرکنا پارچا هریای ل رینکا چەمانکی - بێبادی	دەووک	
٣٩	سەخپێرکنا پارچا هریای ل رینکا گوندی دیمیک - باوەرکا کەقری	دەووک	
٤٠	سەخپێرکنا پرا بەرمانکی ل ناحیا سرسنکی	دەووک	
٤١	سەخپێرکنا پارچا هریای دناقبەرا رینکا بامەرئ - ئینیشکی	دەووک	
٤٢	سەخپێرکنا رینکا گوندی تروانش بدرێژاھیا ٣٠٠ م	دەووک	
٤٣	چیکرنا فلتەرا بو چارەسەرکنا ئافا سەر رینکا سیارەتیکا	دەووک	
٤٤	سەخپێرکنا پارچا هریای ل رینکا سەرەکی نێزیک گوندی کوڤلی	دەووک	
٤٥	سەخپێرکنا پرا (میسکا - ئاسەئ) ب درێژاھیا(٥,٧)کم	دەووک	
٤٦	فەدیتنا سەخپێرکنا پارچا هریای ل رینکا تروانش بدرێژاھیا ٣ کم	دەووک	
٤٧	فەدیتنا سەخپێرکنا رینکا زریزە بدرێژاھیا ٣ کم ئەوا ژ ئەگەرئ لافاوا زیان لیکەتی	دەووک	
٤٨	فەدیتنا سەخپێرکنا رینکا بەروشکا سعیدی - دوکەرئ بدرێژاھیا(٩)کم	دەووک	
٤٩	فەدیتنا سەخپێرکنا رینکا مانگیش-کورا بدرێژاھیا(١٧)کم	دەووک	
٥٠	سەخپێرکنا قەنتەرا خاروک/دارەتوو	دەووک	٢,٨١٣,٢٦٠,٢٩٦
٥١	چیکرنا قەنتەرا گوندی گومەزرد /دارەتوو	دەووک	
٥٢	چیکرنا قەنتەرا صندوق ل سەر رینکا گوندی دولیجان صالح/بەردەرش	دەووک	

ژ	ناوی پروژه	پارټیگا	گوښمهی / دینار
۵۳	چیکرنا قهنته را گوندئ قادسیا مەزن/دارهتوو	دهۆک	
۵۴	چیکرنا قهنته را گوندئ زهنگه نان/دارهتوو	دهۆک	
۵۵	چیکرنا قهنته را نیرگزیڤ / گرده سین	دهۆک	
۵۶	چیکرنا ۳ قهنته رین گوندئ گه ویلان /ناکرئ	دهۆک	
۵۷	سه خبیژکرنا قهنته را گه رمکا - مامه ندوک /بجیل	دهۆک	
۵۸	قه دیتنا سه خبیژکرنا رینکا به دهرهش – که له که بدریژاھیا (۳۲,۳) کم ل قهزا به دهرهش /قوناغا دووین	دهۆک	
۵۹	چیکرنا قه سیسین نوی لسه رینکا چره - روڤیا	دهۆک	
۶۰	چیکرنا قه سیسین نوی لسه رینکا دوریانا بامه رزیڤ - به دهرهش	دهۆک	
۶۱	سه خبیژکرنا وخوشکرنا رینکا گه لیچ دهوک - بادئ -زاوینته بدریژاھیا ۱۶,۵ کم	دهۆک	۲,۸۶۰,۴۴۶,۴۰۰
۶۲	سه خبیژکرنا پارچا هریای ل رینکا گوندئ بادئ - زاوینته	دهۆک	
۶۳	قه دیتنا سه خبیژکرنا رینکا سیپیل – نالوکا هاتن و چوون ل قهزا سیپیل	دهۆک	
۶۴	چیکرنا قه سیسین نوی لسه رینکا دوریانا باعه درئ - شیخان	دهۆک	۲,۶۸۰,۴۵۱,۰۲۳
۶۵	قه دیتنا سه خبیژکرنا رینکا پیریوب – چره	دهۆک	
۶۶	چیکرنا قه سیسین نوی لسه رینکا دوریانا شیخان - چره	دهۆک	
۶۷	قه دیتنا دایینکرنا قه سیسین صندوق بیت کونکریتی (۱,۵×۱,۵) م بدریژاھیا ۳ م	دهۆک	
۶۸	قه دیتنا سه خبیژکرنا رینکا به دریک - باعه درئ بدریژاھیا (۲۲) کم	دهۆک	
۶۹	چاککردنی رینکای (عه بابهلئ - شروئ)	هه له بجه	۱۱۹,۱۷۰,۰۰۰
۷۰	دروستکردنی جوگه ی لاتنه نیشت (ساقیه) بو رینکای (تهویلله - سه یرانگای ناویسه ر)	هه له بجه	۴۴,۴۰۰,۰۰۰
۷۱	چاککردنی رینکای (مه رزی شو شئ)	هه له بجه	۱۶۴,۷۰۰,۰۰۰
۷۲	چاکسازی رینکای : (گوئپ - باخه کوون)	هه له بجه	۳۷,۰۰۰,۰۰۰
۷۳	چاکسازی رینکای : (هه له بجه – خه ربانی - خارکیتلان)	هه له بجه	۶۹,۸۹۰,۰۰۰
۷۴	چاککردنی رینکای (نیمامی زامن)	هه له بجه	۲۶,۴۰۰,۰۰۰
۷۵	چاککردنه وهو صیانه ی رینکای (پردی زه لم - سیدصادق) – قوناغی یه که م له گونده کانی (ته په رزیننه - گوئه قه ده فه ری)	هه له بجه	۲۴۲,۴۰۰,۰۰۰
۷۶	فیرتاوکردنی رینکای (به دهره به ل – بانی بنوک)	هه له بجه	۳۴۱,۵۶۰,۰۰۰
۷۷	تیکه له ریزکردنی رینکای : (گووندی ریشین) بو (گووندی به دهره به ل)	هه له بجه	۲۶۱,۳۲۰,۰۰۰
۷۸	دروست کردنی دیواری راگری (تله وه رئ)	هه له بجه	۲۸,۹۵۰,۰۰۰
کۆی گشتی			۴۲,۵۱۴,۵۴۶,۴۸۹

وہزارہتی دارایی و ئابووری

پوختہ یہ کہ لہ پرؤژہ و چالاکییہ کانی و ہزارہتی دارایی و ئابووری لہ ماوہی سائی یہ کہ می کابینہی نؤیہ مدا:

- لہ ماوہی سائی یہ کہ می کابینہی نؤیہ می حکومتی ہرپی کوردستان، چہ ندین برپاری گرنگ لہ لایہن و ہزارہتی داراییہ وہ دراون، لہ وانہ:
  - کارا کردنی سندووقی خانہ نشینی لہ ہرپی کوردستان
  - کردنہ وہی ہہ ژماری بانکی بؤ نہ و سندووقہ و بؤ فہرمانبہران
  - بہ ہہ می شہ پی کردنی مامؤستایانی گریبہ ست
  - نامادہ کردنی ریکارہ یاسای و کارگریبہ کان بؤ و ہرگرتنہ وہی قہرزی بازرگانی گرنگترین
  - دیجیتالی کردنی ہہ موو خہ رجیہ کانی بہ کاربردن
- بہ ہہ ماہہ نگی لہ گہ ل و ہزارہتی پیشمہرگہ، یہ کہ کانی ژمپاری ہیژی پیشمہرگہی کوردستان ریکراوہ
- بہ ریوہ بہ رایہ تی گشتی خانہ نشینی یہ یکہری نوئی بہ ریوہ بہ رایہ تی گشتی خانہ نشین دادہ ریژیٹ و ہہ موو خانہ نشینیانی (شارستانی، سہربازی، ہیژہ کانی ئاسایش و پؤلیسی ناوخؤ، یہ کہ ریکنہ خراوہ کانی ہیژہ کانی پیشمہرگہ) لہ خؤدہ گریٹ.
- ہہ موو کردنی بہ پرہوی تیانوس گرتنی بازرگانی بہ مہ بہ ستی باجی دہرامہ تی ژمارہ (۲) ی سائی ۱۹۸۵
- ہہ لؤہ شانندنہ وہی سہرجم لیخؤشبوونہ نایاساییہ کانی پالپشت بہ برپاری سہرؤکایہ تی نہنجوومہ نی و ہزیران ژمارہ (۱۳) لہ (۲۰۱۹/۸/۷)
- گؤرپنی ریکاری و ہرگرتنی باجی ہاوردہ بؤ شیوہیہ کی راستہ ووخؤ لہ گومرگہ کان کہ ئەمہ ش بووہ ہؤی بہر زکردنہ وہی داہات و کہ مکردنہ وہی رؤتین.
- ژمارہی کؤمپانیای گہ و رہی باجدہران زیاد کران بہ م شیوہیہ: ہہ ولیر ۲۴۰ کؤمپانیای، دہؤک ۲۷ کؤمپانیای، سلیمان ۳۶ کؤمپانیای.
- ریکاری باجدان لہ بہ ریوہ بہ رایہ تیہ کانی باجی دہرامہ تی (کہ سی) گؤردران و باجدہر یہ کجار سہردانی بہ ریوہ بہ رایہ تیہ کان دہکات.
- کردنہ وہی چہ ندین بہ شی گرنگی سہر بہ و ہزارہت بہ ہؤی فراوانبوونی شارہ کان و ہہ لؤہ شانندنہ وہی چہ ندین برپار کہ لہ بہر ژہ و ہندی گشتیدا نہ بوون.
- سہر ژمپری سہرجم زئدہرؤبیہ کان بہ مہ بہ ستی رینگری کردن و چارہ سہر کردنیان و لہ ئەنجامدا لہ پارٹزگای ہہ ولیر (۲،۲۲۷) زئدہرؤبی و لہ دہؤک (۳۱۸) و ئیدارہی راپہرین (۱۰۵) ئیدارہی گہرمیان (۱۲۰) و قہزای سؤران (۳۲۰۰) زئدہرؤبی دہستنیشان کران.

- تهرخانکردنی (۲۸۰،۰۰۰،۰۰۰) ملیون دینار بۆ که لوپهل بۆ سه نته ری ژیانه وهی چاره سه ری شیرپه نجه سه ر به ب.گ. تهن دروستی سلیمانی.
- چه ن دین پروژه ی دیکه ی گرنگی په یوه ست به دنیایی و بودجه ی گشتی وریکخستی بانکه کان.

وہزارہتی شارہوانی و گہشتوگوزار

پوختہ یہ کہ لہ پرؤژہ و چالاکیبہ کانی و ہزارہتی شارہوانی و گہشتوگوزار لہ سالی یہ کہ می کابینہ ی نوبہ مدا

یہ کہ م: پرؤژہ خزمہ تگوزاریبہ تہ و او بووہ کان و بہ رده و امہ کان:

• پرؤژہ تہ و او بووہ کان:

- تہ نجامدانی (۸) پرؤژہ لہ سیکتہ رہ کانی شارہوانی و ناو بہ گوژمہ ی ۱۹،۴۳۲،۰۰۰،۰۰۰ (نؤژدہ ملیار و چوارسہد و سیودوو ملیؤن) دینار.
- تہ و او کردن و جیبہ جیکردنی بہ شی دووہ می پرؤژہ کانی سلیمانی و ہلہ بچہ بہ دانان و گوڑینی توڑی ناو، ہرہ ہا جیبہ جیکردنی پرؤژہ ی ناوی خواردنہ وہی ہلہ بچہ بہ گوژمہ ی ۱۷۶،۰۱۴،۵۰۶ (سہت و حہفتا و شہ ملیؤن و چواردہ ہزار و پینچ سہد و شہش) دؤلار لہ لایہن ناژانسی جایکای یابانی بہ شیوہی قہرزی درپڑخایہن.

• پرؤژہ بہ رده و امہ کان کہ لہ نیستادا کاریان تیدا دہ کریت:

- پرؤژہ ی دروستکردنی شہ قامی ۱۲۰ م خیرای نیوان ریگای سہرہ کی ہولپڑ و مووسل تا ریگای سہرہ کی ہولپڑ- کہرکوک بہ گوژمہ ی ۸۸،۳۸۶،۲۷۵ (ہہشتا و ہہشت ملیؤن و سیسہت و ہہشتا و شہش ہزار و دووسہت و حہفتا و پینچ) دؤلار.
- پرؤژہ ی دروستکردنی شہ قامی ۱۵۰ م خیرای نیوان ریگای سہرہ کی ہولپڑ- بہ حرکہ تا ریگای سہرہ کی ہولپڑ- کوڑیہ بہ گوژمہ ی ۱۴۰،۴۵۱،۳۲۵ (سہت و چل ملیؤن و چوارسہت و پہنجا و یہک ہزار و سیسہت و بیست و پینچ) دؤلار.
- دروستکردنی تہندہ ریاسی فہرماندہ و مزگہ وتی نیمام حمزہ و قوتابخانہ ی سہفین لہ سہر شہ قامی بارزان و تہ و او کردنی شہ قامی کہ مہربہند و پرؤژہ ی شہ قامی خزمہ تگوزاری بارزان بہ گوژمہ ی ۶۸،۹۰۱،۰۰۰،۰۰۰ (شہست و ہہشت ملیار و نووسہت و یہک ملیؤن) دینار.
- جیبہ جیکردنی پرؤژہ ی ناوی بارزان و ۵۱ گوندی دہوروبہری بہ گوژمہ ی ۱۳۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ (سہت و سی ملیار) دینار و بہ ریژہ ی ۳۱٪.
- پرؤژہ ی جیبہ جیکردن و چارہ سہرکردنی کیبشہ ی کہ مئاوی لہ کہ سنہزان و دہوروبہری بہ گوژمہ ی ۱۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ (دہ ملیؤن) دؤلار بہ ریژہ ی ۶۰٪.
- جیبہ جیکردنی پرؤژہ ی ناوی ہولپڑ (۴) و چارہ سہرکردنی ناوہرؤی قورسی سلیمانی بہ گوژمہ ی ۱،۲۰۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ (ملیاریٹک و دووسہت ملیؤن) دؤلار بہ ریژہ ی ۷٪ بہ شیوہی قہرز.
- جیبہ جیکردنی پرؤژہ ی ناوی دہربہندیخان بہ گوژمہ ی ۲۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ (بیست ملیؤن) دؤلار بہ ریژہ ی ۶۰٪.
- جیبہ جیکردنی پرؤژہ ی ناوی ٹاکری بہ گوژمہ ی ۹۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ (نہوہت ملیار) دینار بہ ریژہ ی ۵۹٪.

- گریبەستی تايبەت بە کۆکردنەووە و گواستنەووە و خاوینکردن لە شار و شارۆچکە و گوندەکان لە سنووری شارەوانییەکان بە گۆژمە ی مانگانە ۱۱،۹۵۶،۵۳۷،۰۰۰ (یازدە ملیار و نۆسەت و پەنجا و شەش ملیۆن و پینج سەت و سی و حەوت ھەزار) دینار.
- دروستکردنی پرۆژە ی گەشتیاری لە دەروازە ی کەلار – سلیمانی بە گۆژمە ی ۱،۵۰۰،۰۰۰،۰۰۰ (میلیارێک و پینج سەت ملیۆن) دینار.
- ب- ئەو پرۆژانە ی کە تەرخانکردنیان بۆ کراوە بەلام دەستبەکار نەبوون:
- تەرخانکردنی بری ۴،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ (چوارسەت ملیار) دینار بۆ جیبەجێکردنی بەشێک لە شەقامی ۱۰۰ مەتری سلیمانی وەکو قۆناغی یەکەم.
- تەرخانکردنی بری ۱۱،۵۶۶،۳۷۹،۷۱۶ (یازدە ملیار و پینج سەت و شەست و شەش ملیۆن و سێ سەت و حەفتا و نۆ ھەزار و حەوت سەت و شازدە) دینار بۆ جیبەجێکردنی ۱۵۵ پرۆژە و پێداویستی لە بواری ئاو و ئاوەرۆ.
- تەرخانکردنی بری ۹،۴۳۵،۸۱۳،۳۲۳ (نۆ ملیار و چوارسەت و سی و پینج ملیۆن و ھەشت سەت و سیازدە ھەزار و سێ سەت و بیست و سێ) دینار بۆ جیبەجێکردنی ۱۰۴ پرۆژە ی بچووک و مامناوەند لە سێکتەری شارەوانی.
- داڕێژکردنی بری ۱۰،۰۶۹،۶۰۰،۳۰۴ (دە ملیار و شەست و نۆ ملیۆن و شەش سەت ھەزار و سێسەت و چوار) دینار بۆ کڕینی مەوادی پاککەرەوە بۆ پرۆژەکانی ئاو و ھەرەھا داڕێژکردنی ئاو بە پرۆسە ی تەنکەرین.
- تەرخانکردنی بری ۱،۰۵۶،۲۱۵،۹۷۲ (یەک ملیار و پەنجا و شەش ملیۆن و دووسەت و پازدە ھەزار و نۆسەت و حەفتا و دوو) دینار بۆ بەکریگرتنی تەنکەر بۆ ئاودانی پارک و باخچە و بلوارەکان لە ھەولێر و سلیمانی.
- تەواوکردنی قۆناغەکانی دیزاین بۆ جیبەجێکردنی پرۆژە ی چارەسەرکردنی ئاوەرۆ ی قورس لە شاری ھەولێر (قۆناغی یەکەم) بە بری ۳۰۰،۰۰۰،۰۰۰ (سێ سەت ملیۆن) دۆلار لەگەڵ دەستیانکردنی کۆمپانیای راویژکار و ھەرەھا پرۆژە ی داڕێژکردنی کەرەستە ی یەدەگ بۆ پرۆژەکانی ئاو لە پارێزگای ھەولێر و راکێشانی ھێڵی سەرەکی و ئاوەرۆ ی لوولە یی و داڕێژکردنی کەرەستە ی یەدەگ بۆ پرۆژەکانی ئاوی سلیمانی و ھەلەبجە بە گۆژمە ی ۹،۰۰۰،۰۰۰ (نۆ ملیۆن) دۆلار.

دووھەم: پرۆژە خزمەتگوزارییە پێشنیارکراوەکان کە چوونەتە بواری جیبەجێکردن یان تەواو بوونە:

- **پرۆژە پێشنیارکراوەکان کە تەواو بوون:**
  - جیبەجێکردن و تەواوکردنی ۲۵۲ پرۆژە بە گۆژمە ی ۲۰،۴۰۰،۱۵۱،۷۸۰ (بیست ملیار و چوار سەد ملیۆن و سەد و پەنجاو یەک ھەزار و حەوت سەد و ھەشتا) دینار لە سێکتەری شارەوانییەکان و لەسەر داھاتی فەرمانگەکان
  - **پرۆژە پێشنیارکراوەکان کە لە ئێستادا کاریان تێدا دەکریت:**
    - جیبەجێکردنی ۵ پرۆژە ی ئاو بە گۆژمە ی ۷۰۰،۰۰۰،۰۰۰ (حەوت سەت ملیۆن) دینار کە بە رێژە ی ۷٪ جیبەجێ کراوە.

دەرەنجامى تېجىۋى پىرۇژەكان			
گوزمەي گىشتى	پىرۇژە پىشنىپىراۋەكان	گوزمەي گىشتى	پىرۇژە بەردەوامەكان
۲۰،۴۰۰،۱۵۱،۷۸۰	تەواۋىۋەكان	۲۳۰،۶۴۹،۴۰۷،۲۰۰	تەواۋىۋەكان
۷۰۰،۰۰۰،۰۰۰	كارىيان تىدا دەكرىت	۱،۹۶۳،۹۵۳،۶۵۷،۰۰۰	كارىيان تىدا دەكرىت
		۸۰۲،۹۲۸،۰۰۹،۳۱۵	دەست بەكارنەبوون
۲۱،۱۰۰،۱۵۱،۷۸۰	كۆي گىشتى بە دىنار	۲،۹۹۷،۵۳۱،۰۷۳،۵۱۵	كۆي گىشتى بە دىنار
۱۷،۵۸۳،۴۶۰	كۆي گىشتى بە دۆلار	۲،۴۹۷،۹۴۲،۵۶۱	كۆي گىشتى بە دۆلار

ناونىشان	گوزمە بە دىنار	گوزمە بە دۆلار
پىرۇژە تەواۋىۋەكان	۲۵۱،۰۴۹،۵۵۸،۹۸۰	۲۰۹،۲۰۷،۹۶۶
پىرۇژە بەردەوامەكان	۱،۹۶۴،۶۵۳،۶۵۷،۰۰۰	۱،۶۳۷،۲۱۱،۳۸۱
ئەۋ پىرۇژانەي كە گوزمەيان بۇ تەرخانكراۋە، بەلام دەست بە جىبە جىكرىدىن نەكراۋە.	۸۰۲،۹۲۸،۰۰۹،۳۱۵	۶۶۹،۱۰۶،۶۷۴

سېيەم: چالاكىيە بەردەوامەكان كە تەواۋىۋەكان يان كارىيان تىدا دەكرىت:

لە ئاستى چاكسازىدا:

- دەرکردى ياساى رېنگرىكىردن لەزىدەرۋىي و لابردنى لەسەر زەۋى و زار و مولكى دەۋلەت ژمارە(۳)ى سالى ۲۰۱۸.
- ئاستى خىزمەتگوزارى:
- ئەنجامدانى كارى پىشكىن و ھەلسەنگاندنى زانستى بۇ ۲۳ ناۋچە و گردى شوئىنەۋارى بە ھاۋبەشى لە نىۋان بەرپوۋەرايەتى گىشتى شوئىنەۋار و ۲۶ تىيى ئەۋرۈپى و ئەمىرىكى و ۋولاتانى تر.
- پەيوەندىيەكانى ھەرئىم لەسەر ئاستى ھەرئىي و نىۋودەۋلەتى:
- گرېدانى كۆنفرانسى ھاۋبەش لەنىۋان بەرپوۋەرايەتى گىشتى شوئىنەۋار و رېكخراۋى (IFP) فەرنەسى لەھەۋلېر بەبەشدارى (۲۵) شوئىنەۋارى بيانى و شوئىنەۋارناسە ناۋخۆيەكان.
- بەشداى كردنى نوئىنەرايەتى شوئىنەۋار لەكۆنفرانسى نىۋودەۋلەتى پارسى تايبەت بەشوئىنەۋارو پىشكەش كردنى دوو پىرېنتەيشن لەسەر شوئىنەۋارەكانى كوردستان.
- گرېبەستى مۇلەتى بىنا بۇ كونسولخانەي كۆمارى مىللى چىن.

له ناستى ئابوورى و دارايى:

- سيستمى به ئىلىكترونى كىردى داھات و خەرجى
- ئەنجامدانى پرۇژەى بەكىردانى شەقامەكان بۇ وەستانى ئۆتۇمبىل
- تەواكىردى پرۇسەى كۆكىردنەوھى رسوماتى شارەوانىيەكانى لەرىنگاى كۆمپانىيا و ھەروھەا بە سيستمەمكىردى كۆكىردنەوھى كىرپى ئا و لە ھەرىپى كوردستان.
- چاككىردى سيستمى كۆكىردنەوھى رسومات و كىرپى جۇراوجۇرەكانى پرۇژە گەشتىيارەكان.
- دەستىنشان كىردى براندى گەشتىيارى و پەرەپىدانى بەردەوام لە ھەردوو كەرتى گىشتى وتايبەت.
- بەبازاركردن بۇ گەشت و گوزارى ھەرىپى كوردستان لە رىنگاى (رىكلام، پىگە ئىلىكترونىيەكان، چاپەمەنى، لىكۆلىنەوھە،...ھتد).

له ناستى خزمەتگوزارىدا:

- دانانى نەخشەرىنگاى پەرەپىدان و چاكسازى لە كەرتى ئا و ئاوەرۇى ھەرىپى كوردستان.
- پرۇژەى ياساى تايبەت بەپاراستى تۆرەكانى ئا و ئاوەرۇ لە ھەرىپى كوردستان.
- جىبەجىكىردى مەرجهكانى ژىنگەى كاركىردن و سەلامەتى پىشەپى لە پرۇژە گەشتىيارىيەكان.
- ئەنجامدانى چالاكىيەكانى كىشتوكاى و چاندى گول و دار و نەمام و كارى جوانكارى شارو شارۇچكەكان لە سنوورى شارەوانىيەكان.
- ئەنجامدانى رووپىوى شوپنەوارى لە ۹ ناوچەى جيا لە سەرتاسەرى ھەرىپى كوردستان بە ھاوكارى بەرپوہەرايەتى گىشتى شوپنەوار و تىپى زانكۆى پسپۇرپىيەكانى بيانى كە ۲۹ تىم بوون و بە بەكارھىنانى ئامپرى پىشكەوتووى زانستى.
- ئامادەكىردى ماستەر پلانى شوپنەوارى لە پارىزگاى دھوك تايبەت بە شوپنەوارەكانى خنس و جەروانە لە لايەن زانكۆى ئۆدىنەى ئىتالى.
- پىدانى مۆلەتى ھەلكۆلىنى شوپنەوارى بە ھەرىپەك لە زانكۆكانى (ئۆدىنەى ئىتالى، كامبرىجى بەرىتانى، لايدنى ھۆلەندى، كۆلىچ دى فەرەنسى).
- ئامادەكىردى پلانى ستراتىجى شوپنەوارى بۇ ماوھى (۱۰) سأل.
- پەيوەندىيەكانى ھەرىپم لەسەر ناستى ھەرىپى و نپودەولەتى:
- بەردەوامى پەيوەندىيەكان لە گەل زانكۆكانى (ئۆدىنەى ئىتالى، كامبرىجى بەرىتانى، لايدنى ھۆلەندى، كۆلىچ دى فەرەنسى).
- بەردەوامى پەيوەندىيەكان لە گەل ئازانسى جايكاى ژاپۇنى.
- بەردەوامى پەيوەندىيەكان لە گەل ئازانسى (USAID/IGPA) ئەمەرىكى.

چوارەم: رېكارو چالاكییه پېشنیاركراوهكان كه تهواوبوون یان كاریان تېداده كړنېت:

له ناستی چاكسازیدا:

- یه كلابیكردنه وهی چه ندین لیژنه ی لیكۆلینه وه و سزادانی كهسانی كه مته رخه م.
- گۆرانكاری له به شیک له به پرسان و دانانی كهسانی شیواو له جیگایان.
- یه كلابكردنه وهی چه ندین سكالای تۆماركراو له دادگان له سه ر فه رمانگه كانی وهزاره تمان و به كۆتاییهاتی له به رژه وهندی وهزاره ت.

له ناستی خزمه تگوزاریدا:

- روویكۆكاری ناسمانی به فرۆكه ی بِن فرۆكه وان (درون) بۆ چه ند گوندیكی ناو ماسته رپلانی شاری هه ولیر له گه ل شه قامی كۆرینیش.
- نه جامدانی ۳۰ خول له بوواره كانی (فېركاری به رنامه كانی مایكرو سۆفت اوفیس و رینمایي گریبه سته كان و GIS و راهینانی زانستی شوینه وار و توانا مرۆیه كان و رینمایي ژمپریاری و كارگپری و به هیژكردنی توانای ته كنیكی و یاسایی و نه ندازیاری و نۆتوكاد و سیفل ۳D و Project management) بۆ گشت سیكتنه ره كانی وهزاره ت.

په یوه ندییه كانی هه ریم له سه ر ناستی هه ریم ی و نیوده و له تی:

- به شداریكردنی تیمیک به سه ره رشتی به رپز وه زیری شاره وانی له كۆنفرانسی تایبه ت به شوینه وار یه كانی پاریزگای دهوك له رۆمای پایته ختی ئیتالیا.
- به رده وامی په یوه ندییه كان له گه ل ناژانسی (USAID/IGPA) نه مه ریکي.

وہزارہتی سامانہ سروشتیہ کان

پوختہ یہ کہ لہ پرؤژو چالاکیہ کان و ہزارہتی سامانہ سروشتیہ کان لہ ماوہی سائی یہ کہ می کابینہی نۆیہ می حکومتی ہہ رٹی کوردستاندا:

بہ رپوہہ رایہ تی پالوتگہ گان و جوولہی سووتہ مہ نی:

- داخستنی ہہ موو ئو پالوتگہ تاییہ تیپانہی کہ دہ کہ ونہ سنووری پارٹزگای ہہ ولپڑ کہ ژمارہیان نزیکہی (۱۳۱) پالوتگہ یہ.
- داخستنی ہہ موو ئو پالوتگہ تاییہ تیپانہی کہ دہ کہ ونہ سنووری پارٹزگای سلیمانی کہ ژمارہیان نزیکہی (۲۹) پالوتگہ یہ.
- داخستنی ہہ موو ئو پالوتگہ تاییہ تیپانہی کہ دہ کہ ونہ سنووری پارٹزگای دھوک کہ ژمارہیان نزیکہی (۳۷) پالوتگہ یہ.
- چارہ سہرکردنی زئدہ پڑوی لہ سہر بۆری گواستہ وہی نہ وتی خاو بۆ بہ نندہری جیہان لہ (چالہ گردہ لہ، پشت بہ نزیخانہی دۆلہ بہ کرہ، نزیک گردی باشتہ پہ، دوو شوپن لہ گوندی نۆغہ ران، گوندی شہ مامر، بشیریان، شیخان و بہ نزیخانہی لانہ لہ سہر رینگای دیبہ گہ) بہ ہہ ماہہ نگی لہ گہ ل کۆمپانیای کار و و ہزارہتی ناوہ خو (OPF) و ناژانسی پاراستن و دہ ستگیر کردنی ئەم باندانہ.

بہ رپوہہ رایہ تی گشتی و ہہ رھینانی کانزایی:

- بہ داوادا چوون و ہہ لئسہ نگانندی بہ ردی لایمستون کہ بہ کارڈیت بۆ پاراستنی ژینگہ لہ ویستگہی ہہ ملی کارہ بای خہ بات لہ لایہن کۆمپانیای (Mega) و فراونکردنی کارہ کانیان لہ کانہ بہ ردی ناوچہی سیناوہ لہ ناحیہی خہ لیفان بہ پی خہ سلہ تہ کان و ستاندراتی کارکردن.
- ۳ خولی فیربوون لہ سہر بہ کارہینانی رینگاکی جیؤفیزیایی بۆ گہ پان بہ داوای کانزاکان بۆ فہرمانبہ رانی جیؤلۆجی سہر بہ و ہزارہ تمان کہ بہ ہاوارکاری قونسلیہی وولاتی چین و لہ رینگہی کۆمپانیای جیؤفیزیایی (GGFZCO) ہوہ ئەنجامدرا (تہ واو بوو).
- داہینکردنی بہ ردی کلس لہ کانہ بہ ردی سیناوہ بۆ ویستگہی کارہ بای ہہ لئی خہ بات بۆ خاوپن کردنی ژینگہ لہ پاشماوہ گۆگردبہ کان و ہ ئەم پرؤژہ بہ بہ ردوامہ و لہ لایہن کۆمپانیای Mega بہ رپوہدہ چیت .
- ہہ ردوو پرؤژہی و دہرہینانی خہ لووزی بہ ردین لہ قہزای زاخو بہ ردوامن لہ کار کردنیان کہ و ہزارہ تمان گرتبہ ستی ہہ یہ لہ گہ ل ہہ رپہ کہ لہ DonauRiver و Karpet
- تاقیگہی ناوہندی بہ ردوام بووہ لہ پشکنینہ کان و داہاتی کۆتایی سائی (۲۰۱۹) بہ بری (۴۳۸،۵۳۵،۰۰۰) دینار بووہ، لہ کاتیک داہاتی کۆتایی سائی (۲۰۱۸) بریتی بوو لہ (۳۰۹،۹۱۰،۰۰۰) دیناری عیراقی ئەوہش ئەوہ دہ گہ یہ نیت کہ بری داہاتی (۲۰۱۹) بہ رپڑہی (۴۲%) بہ رزبووہ تہ و ہ بہ بہراوورد بہ سائی (۲۰۱۸).

- ھەر لە سەرەتای سالی ۲۰۲۰ کار و چالاکیەکان سەرەرای کیشە ی فایرۆسی کۆرۇنا بە شێوەیەکی سنووردار بەردەوام بوو و بری داھات گەیشتە (۵۰،۴۱۰،۰۰۰) دیناری عێراقی و ھەر وہا لە چاودێریکردنی کوالیتی بەزینی بەزینخانەکان بەردەوام بووین.

بەرئۆبەرایەتی گشتی پشکنین و سانسۆری ناوڤۆ:

- لە سەرئاستی کۆمپانیایکانی نەوت و گاز (IOC):

- جیبەجێکردنی سەرچەم بریارەکانی ئەنجومەنی وەزیران سەبارەت بە وەرگرتی باج لە کۆمپانیایکانی خزمەتگوزاری بواری نەوت و گازدا
- سزادانی سەرپێچیکار بەزیکە ی پینچ سەد ھەزار دۆلار وەک باج بۆ خەزینە ی دەوڵەت گەراوەتەوہ.
- بە فەرمانی سەرۆکی حکومەت تێچوی کۆمپانیایکانی نەوت و گاز (IOC) بەم جورە ی خوارەوہکە مکرایەوہ:
- کەمکردنەوہ ی بودجە ی تشغیلی کۆمپانیای (گازپروم) بەزیکە ی (۲) ملیۆن دۆلار بۆ ھەر سالیک لە کێلگە ی نەوتی (گەرمیان).
- کەمکردنەوہ ی بودجە ی تشغیلی کۆمپانیای (TPOCO) بەزیکە ی (۳) ملیۆن دۆلار بۆ ھەر سالیک.
- کەمکردنەوہ ی بودجە ی تشغیلی کۆمپانیای (دانا گاز) بەزیکە ی (۱.۵) ملیۆن دۆلار بۆ ھەر سالیک.
- بەرزکردنەوہ ی پزە ی کارمەندی خۆمالی لە ھەریەک لەم کۆمپانیایانە ی سەرەوہ بەم شێوہ ی خوارەوہ:

کۆمپانیا	پزە ی ئیستا	پزە ی پێشوو
گازپروم	٪۶۹	٪۶۵
TPOCO	٪۸۳	٪۸۰
دانا گاز	٪۸۷	٪۸۰

بەرئۆبەرایەتی ژمیریاری:

- داھات

- دیوانی وەزارەتەکان لە پزەوتی ۲۰۱۹/۷/۱ تاكو ۲۰۱۹/۱۲/۳۱ بری تەنھا (۴۱۷،۴۰۷،۰۰۰) ملیۆن دینار و لە پزەوتی ۲۰۲۰/۱/۱ تاكو ۲۰۲۰/۶/۳۰ بری تەنھا (۲۲۶،۲۴۶،۰۰۰) ملیۆن دینار داھاتی ھەبووہ وەک (رەسە ی پۆل، فرۆشتنی تەندەر، فیزە و پشکنینی تاقیگە یی). سەرەتای سالی ۲۰۲۰ داھاتەکان کە میان کردووہ بە ھۆی بۆبوونەوہ ی فایرۆسی کۆرۇنا و کەرەنتیەکردن و پراگرتی دەوامی فەرەمی.
- بری (۷۶۴،۱۵۳) ھەزار دۆلار داھاتی دیوانی وەزارەتەکان بووہ لە پزەوتی ۲۰۱۹/۷/۱ تاكو ۲۰۲۰/۶/۳۰، ئەم داھاتەش بریتییە لە فرۆشتنی قورولیتە ی نەوت و پارە ی (۷) چاککردنەوہ ی پزە ی دیوان.

بەرپۆه به رایه تی گشتی کاروباری کارگیژی و دارایی/به شی راهینان و به ره پیدان:

- ناسانکاری و ریگه پیدان بۆ دامه زرانندی (۴۹۵) کارمندی ناوخوا له کومپانیا نهوتیه کان.
- راهینانی قوتابیانی زانکۆ و پهیمانگانانی ههڕهیی کوردستان، کۆی گشتی مهشق و راهینان (۸۸۴) قوتابی له کومپانیا نهوتیه کان.
- سهردانی زانستی قوتابیانی زانکۆ و پهیمانگانانی ههڕهیی کوردستان (۱،۰۶۷) قوتابی له کومپانیا نهوتیه کان.

وہزارہتی رۆشنیبری و لاوان

پوختہ بے ک لہ پڑوہو چالاکیبہ کانی و ہزارہتی رۆشنیبری و لاوان لہ ماوہی سالی بے کہ می کابینہی نۆیہ مدا:

لہ ئاستی چاکسازیدا:

- رۆنکخستنه وہی کاروباری و ہزارہت و دانانی پے پڑوہی ناوہوی و ہزارہت و دہرکردنی چہ ند رۆنمایبہ ک بۆ رۆنکخستنه وہی فیسٹیقالہ کان و یارمہ تیدانی سہ نتہر و گروپہ ہونہ ریبہ کان
- جیبہ جیکردنی یاسای ژمارہ (۳۳).
- ہہ موارکردنی رۆنمایبہ مؤلہ تی پیدانی یانہ و ہرزشیبہ کان

لہ ئاستی خزمہ تگوزاریدا:

- چہ ندین خزمہ تگوزاری پۆشکەش بہ هاوولاتیان کراوہ لہ وانہ:
- خزمہ تگوزاری کتیبخانہ گشتیبہ کان
- خزمہ تگوزاری ہونہری و رۆشنیبری و ہرزش و لاوان لہ سہ رجہ م بہ رۆنہ بہ رایہ تیبہ گشتیبہ کان

لہ ئاستی نازادی و دیموکراسی و پیکہ و ہژیان:

- لہ زۆربہی کارو چالاکیہ کانی و ہزارہ تماندا بایہ خ بہ بنہ ماکانی نازادی و دیموکراسی و پیکہ و ہ ژیان دراوہ، چالاکیبہ کان تہ عبیریان لہ خواستی پیکہاتہ جیاوازہ کانی کوردستان کردوہ. ہہردو بہ رۆنہ بہ رایہ تی رۆشنیبری سریانی و تورکمانی چہ ند چالاکیبہ کیان نہ نجامداوہ کہ کلتوری جیاوازی نہ وانہی تیداخراوہ تہ پروو.

لہ ئاستی کارگیبری:

- کاری زۆربہی بہ رۆنہ بہ رایہ تیبہ گشتیبہ کان رۆنک خراوہ تہ وہ و وزیر رۆشنیبری سہردانی بہ رۆنہ بہ رایہ تیبہ گشتیبہ کانی کردوہ و لہ کیشہ و گرفتہ کانیانی کۆلیوہ تہ وہ.

لہ ئاستی پے یوہندی ہریم و نیوہ و لہ تی:

- یاداشتی لیک تیگہ یشتن لہ گہ ل ہہردو رۆنکخراوی (دانیال میتہران - لیولا گرانک) فہرہنسی بۆ کاری هاوبہش ئیمزا کراوہ
- و ہزارہ تمان بہ شداری پۆشانگای کتیبی نیوہ و لہ تی لہ شاری فرانکفورتی ئەلمانیا و شاری سنہی رۆژہ لات کردوہ.

له خشتهی خواره وهدا ووردکاری کارو چالاکیه کان به زمانی ژماره خراوه ته پروو:

ژ	جوړی چالاکي	ديوان	ب.گ. هه ولير	ب.گ. سلیمانی	ب.گ. دهوك	ب.گ. هه له بچه	ب.گ. گه رمیان	ب.گ. وهرزش	ب.گ. لاوان	ب.گ. تورکمان	ب.گ. سربان	ب.گ. کتیبخانه گشتیه کان	ب.گ. چاپ و بلاوکردنه وه
۱	موزیک	۴	۱۴	۷	۴	۴	۱۸		۴		۳		
۲	شانۆ	۳	۴	۶	۷	۳	۱۷				۱		
۳	پیشه نگای شیوه کاری و فوئوگراف	۸	۱۸	۱۲	۱۱	۳	۷		۵				۳
۴	سینه ما	۳	۱	۱۸			۱						
۵	کردنه وی هۆل	۲			۲	۱		۲	۱				
۶	کلتور			۴			۲		۱		۲		
۷	وه رزش	۳			۱			۳	۲۷	۱			
۸	خول و وۆرک شوپ			۲	۱۰	۲	۴		۵۷	۳	۲	۲	۱۱
۹	کۆنفرانس و سیمینار	۱۰	۱۲	۵	۳۱	۵	۷		۱۷	۱	۶	۲۱	۵
۱۰	رتزلنن	۴	۶	۴	۵	۳	۷۶		۵				۲
۱۱	دیدار و په یوه ندى	۱۴۹	۵۱	۳۰	۲	۱	۲	۹	۲		۱		
۱۲	یاد و په یام	۷۱	۱۳	۲		۴			۱				
۱۳	کتیب	۳		۳۰	۸	۸	۲		۳		۴	۱	۷
۱۴	هه لته تی وشیارکردنه وه	۲۱			۱		۲						
۱۵	چاکسازی	۴											
۱۶	پروژه کان	۱۵											
۱۷	چالاکي جوړاو جوړ	۲۱	۱۴	۱۰	۲	۷		۵	۱۵	۲	۶	۶	۱۳
	کو	۳۲۱	۱۳۴	۱۳۰	۸۴	۴۱	۱۳۸	۱۹	۱۳۸	۷	۲۵	۳۰	۴۱

کۆی گشتی: ۱۰۱۰۸ هه زار و سه دو هه شت

وہزارہتی کارہبا

پوختہ یہ کہ لہ پرؤژہ و چالاکییہ کانی و ہزارہتی کارہبا لہ سائی یہ کہ می کابینہی نۆیہ مدا

لہ ئاستی کارگیری:

- پیداجوونہوہ بہ ۱۴،۴۵۲ دۆسیہی فہرمانبہران و پاش ووردیبن کردنی گشت دۆسیہکان بۆمان دہرکہوت کہ ۲۴۹ فہرمانبہر بہ شیوہکی نایاسای پلہ یان پایہ یان زیادکردنی مووچہی پڻ دراوہ.

ب . گشتی	ژمارہی دۆسیہی پیداجوونہوی بۆی کراوہ	ژمارہی نەو فہرمانبہرانہی بہدہر لہ یاسا پلہ و پایہ و زیاد کردنی مووچہی بۆ کراوہ
دیوان	۴۴۶	۲۲
ہہولئیر	۴،۲۶۸	۹۵
سلیمانی	۷،۰۲۲	۸۹
دھۆک	۱،۸۷۵	۲۰
گہرمیان	۷۴۵	۲۰
کۆنترۆلی ناوہندی	۹۶	۳
کۆی گشتی	۱۴،۴۵۲	۲۴۹

- جیبہ جیکردنی بریاری ۳۳ بہ نوژنکردنہوہ و پرکردنہوہی فوری بایۆمہتری بہ ہہماہہنگی لہ گہل فہرمانگہی ہہماہہنگی و بہدواداچوون.
- پیداجوونہوہ بہ یاسای و ہزارہتی کارہبا.
- کردنہوہی بہرپوہبہرایہتی فروشتنی وزہ لہ سہر ئاستی بہرپوہبہرایہتی گشتی پارئزگاکان بہ مہبہستی زیاد کردنی داہات.
- وەرگرتنی رہزامہندیی نەنجومہنی و ہزیران بہ مہبہستی دانانی پیوہری کارہبا بۆ نەم جینگایانہی کہ بہ سہرپیچی بنیات ناوہ.
- جیبہ جیکردنی فہرمانی نەنجومہنی و ہزیران سہبارہت بہ راگرتنی سہرپیچی لہ سہر تۆری کارہبای ہہریم کہ ۶،۱۶۳ سہرپیچی لابراوہ.
- وەرگرتنی رہزامہندیی نەنجومہنی و ہزیران لہ سہر بابہتی بہرہو کہرتی تایبہت لہ سیکتہری دابہشکردن، نەوہش لہ پیناؤ کونترۆلکردنی کارہبای بہ فیروو چوو و کہ مکردنی خہرجیہکان و زیادکردنی داہات و پیدانی کارہبای گونجاو بۆ ہاؤلاتیبان.

له بواری تەکنیکی:

• بەرھەمھێنانی کارەبا:

- چاککردنەووی ئەم یەکانە بەرھەمھێنان کە لەبەر کیشەیی تەکنیکی پەک کەوتبوون وەکو دوو وەحەدی دەربەندیخان.
- چاککردنەووی یەکانە وێستگە بەرھەمھێنانی بیخال لە رینگای کۆمپانیای ئیرانی FARAB بە بێ بەرامبەر.
- ھەموو ھەولمان داوہ بۆ تەواوکردنی وێستگە خەبات کە لەلایەن کۆمپانیای POSCO ئەنجام دراوہ و لە ۲۰۲۰\۲\۲۲ ئەم وێستگە بە تەواوبووہ و لە ۲۰۲۰\۷\۳ یە کەم و حەدە کەوتەوہ کار.
- ھەموو ھەولمان داوہ بۆ تەواوکردنی پرۆژەیی وێستگە بەرھەمھێنانی دیرەلوک لە ئاوە کە تاكو ئیستا ۷۲% تەواو بووہ.
- گرێبەست بە مەبەستی دامەزراندنی چوار وێستگەیی ھایدرو پلەس لەگەڵ کۆمپانیای ئاریان ئیندەستری ئیستورالی لە بۆ بەرھەمھێنان بە شپۆھە BOT بۆ ماوہی ۱۵ ساڵ بە نرخ ۵۰ دۆلار بۆ ھەر میگاواتیک، ۱۰۰ میگاوات لە سۆران، ۱۰۰ میگاوات لە زاخۆ، ۵۰ میگاوات لە گەرمیان، ۵۰ میگاوات لە راپەرین.
- گرێبەست بۆ بەرھەمھێنانی ۵۰۰ میگاواتی ھەلئە لەگەڵ کۆمپانیای (کار) بە گۆژمەیی ۴۵ دۆلار لە جیاتی ۶۳ دۆلار بۆ ماوہی ۱۵ ساڵ.
- گرێبەست بۆ بەرھەمھێنانی ۵۰۰ میگاواتی ھەلئە لەگەڵ کۆمپانیای (قەیان) بە گۆژمەیی ۴۵ دۆلار لە جیاتی ۶۳ دۆلار بۆ ماوہی ۱۵ ساڵ.
- گرێبەست بۆ دامەزراندنی ۱۶۵ میگاوات وێستگە بەرھەمھێنانی کارەبا لە گەرمیان لە غازات مەصاحبە لە ماوہی ۱۰ مانگ.
- ئامادەکردنی تەندەری ۷۵ میگاوات کارەبا لە وزەیی خۆر لە ھەولپەر و سلیمانی و دەووک لە قوناغی ئەندازە داہە.

• گواستنەووی کارەبا:

- دامەزراندنی ۳۲ کم ھێلی ۱۳۲ کی ئی لە نیوان وێستگەیی خەبات زەنگەنە بە گۆژمەیی ۷,۴۲۵,۰۰۰ دۆلار تەواوبووہ بە رێژەیی ۱۰۰%.
- دامەزراندنی ۱۶ کم لەگەڵ گۆرینی ۳۷ کم تیلی ۱۳۲ کی فی شەقلاوہ بۆ سۆران بە گۆژمەیی ۶,۷۰۰,۰۰۰ دۆلار.
- دامەزراندنی ۵۰ کم ھێلی ۱۳۲ لە نیوان قەزای سمیل و وێستگەیی تلکەبەر لە زاخۆ بە گۆژمەیی (۹,۶۲۰,۰۰۰) دۆلار.
- دامەزراندنی ۷ کم ھیلی ۳۳ کی ئی لە گەرمیان بە گۆژمەیی ۸۷۵,۰۰۰ دۆلار.
- تەواوکردنی وێستگەیی ئازادی ۲، کەسنەزان، مۆبایل شاماک، مۆبایل دیری، وێستگەیی رووناکی تاكو ۲۰۲۰\۱۲\۱۵ بە گۆژمەیی ۴,۰۰۰,۰۰۰ دۆلار.
- دامەزراندنی ۲,۷ کم ھیلی ۱۳۲ کی ئی لە بۆ بەستنی وێستگەیی کەسنەزان بە گۆژمەیی ۴۶۰,۰۰۰,۰۰۰ دینار.
- گۆرینی سوێج گیری وێستگەیی صلاح الدین لایەنی ۱۱ کی ئی بە گۆژمەیی ۴۰۰,۰۰۰ دۆلار.
- تەواوکردنی وێستگەیی گردجوتیار ۱۱\۳۳ کی ئی ۳۱,۵ میگاوات.
- تەواوکردنی وێستگەیی مۆبایلی پارک بە گۆژمەیی (۳۴۷,۱۹۳,۰۰۰) دینار.

- كړينې ۳ ويستگه ي مۇبايل بۇ سليمانى (۶,۱۱۷,۰۷۵,۶۶۰).
- كړينې ويستگه ي مۇبايل بۇ گهرميان به گوژمه ي ۱,۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰ دینار.
- تهواو كړدى هیلی ۱۳۲ کی فی بۇ ويستگه ي نازادى ۲.
- تهواو كړدى هیلی ۱۳۲ کی فی له نیوان بازيان و چه مچه مال له سه ر كۆمپانيای قه يوان.
- چا كړدنه وه ي ۴ گوژره ي ۱۳۲ کی فی له هه وليپر به گوژمه ي ۱,۱۹۶,۰۰۰,۰۰۰ دینار.
- به ستنى گوژره ي ۱۱\۳۳ به قه باره ي ۱۶ ميگاوات بۇ ويستگه ي نه سيچ روشنا به گوژمه ي (۲۷۸.۵۵۰۰۰۰۰) دینار.
- به ستنى گوژره ي ۱۱\۳۳ به قه باره ي ۱۶ ميگاوات بۇ ويستگه ي چۆمان سه رسهنگ به گوژمه ي (۴۲۵۰۰۰۰۰۰۰) دینار.

له بواړى پيدانى كارها

خشته ي بارى كارها له هه رېښى كوردستان له مانگى (۲۰۱۹-۷) تا (۲۰۲۰-۶)							
مانگه كانى سأل	تيكراى هه بوونى كارها له هه رېښى سأل ۲۰۱۹-۲۰۱۸	تيكراى هه بوونى كارها له هه رېښى سأل ۲۰۱۹-۲۰۲۰	برى كارها بۇ كه ركوك (MW)	برى كارها بۇ موسل (MW)	برى كارها بۇ كارگه كان (MW)	كۆى دابهش بوونى كارها به سه ر پارنيزگان (MW)	كۆى به ره مه پيئنانى كارها (MW)
ته موز	۱۱:۰۱	۱۶:۳۹	۱.۷	۳۱۸	۲۶۹	۲.۵۴۵	۳.۲۳۹
ئاب	۱۱:۳۷	۱۶:۱۵	۱.۷	۳۲۹	۲۲۹	۲.۵۹۵	۳.۲۵۹
نه يلول	۱۳:۵۷	۲۰:۴۰	۱۱.۰	۳۳۸	۲۴۱	۲.۵۲۷	۳.۲۱۶
تشرېنى يه كه م	۱۷:۴۵	۳۱:۰۳	۱.۲	۲۴۱	۲۴۰	۲.۱۸۸	۲.۷۷۱
تشرېنى دووهم	۱۴:۴۳	۱۶:۴۵	۱.۲	۲۶۲	۲۶۵	۲.۳۴۰	۲.۹۶۹
كانونى يه كه م	۱۱:۱۹	۱۳:۳۱	۱.۹	۲۹۲	۲۶۳	۲.۸۰۱	۳.۴۶۴
كانونى دووهم	۱۰:۳۰	۱۱:۳۶	۱.۸	۳۱۸	۲۷۲	۲.۸۱۶	۳.۵۱۴
شوبات	۱۱:۱۳	۱۱:۰۳	۱.۵	۳۰۶	۲۴۰	۲.۶۹۱	۳.۳۴۲
نازار	۱۳:۱۳	۱۶:۲۷	۱.۲	۲۵۷	۲۱۲	۲.۵۶۸	۳.۱۳۹
نيسان	۱۹:۰۷	۲۰:۲۳	۱.۲	۲۵۸	۲۱۲	۲.۳۴۷	۲.۹۲۰
ئايار	۲۱:۴۴	۱۸:۲۷	۳.۴	۲۱۵	۲۳۱	۲.۱۵۹	۲.۶۳۸
حوزه يران	۱۷:۱۳	۱۶:۱۷	.	۱۵۹	۲۳۲	۲.۳۳۵	۲.۷۲۶
به رز ترين	۲۱:۴۴	۲۱:۰۳	۱۱.۰	۳۳۸	۲۷۲	۲.۸۱۶	۳.۵۱۴
نزم ترين	۱۰:۳۰	۱۱:۰۳	.	۱۵۹	۲۱۲	۲.۱۵۹	۲.۶۳۸
تيكراى گشتى	۱۴:۲۶	۱۶:۳۵	۹۱	۲۷۴	۲۴۲	۲.۴۹۳	۳.۱۰۰

له بواری گریبه سستی تازه:

- نرخی یه كه كه له ۳۰ دۆلاره وه بۇ ههر ميگاواتيک كرايه ۲۸ دۆلار.
- قهروبوو له ۳۰ دۆلار بۇ ههر ميگاواتيک كرايه ۱۴ دۆلار.
- گۆرينى جۆرى سوتهمهنى له ديزل كه تىچووى ههر ميگاواتيک له سهر حكومهت له ۲۲ سنته وه كرايه HFO و ده يته ۷ سنت.
- ليخوشبون له كۆمپانيا قهروبوو كاني (۲۹,۸۲۱,۰۰۰ + ۱۷,۵۵۰,۰۰۰) = ۴۷,۳۷۱,۰۰۰ دۆلار.
- هه موو گۆرانكارىبه كان له گشت سيستمه مه كان له گه ل ژينگه دوستن.
- هه مواركردنى ههر دوو گريبه سستی كۆمپانياى كار و قه يوان به م شيوه يه:
- زياد كردنى ۱۰۰۰ ميگاوات له ههر دوو ويستگه ي كار و قه يوان به سيستمه مى هه لى بى سوتهمهنى.
- گۆرينى نرخی كۆينى ميگاوات له ۶۳ دۆلار بۇ ۴۵ دۆلار.
- كه مكر دنه وهى ريژه ي پابه ندبوونى حكومهت له ۸۵% بۇ ۶۰%.
- كه مكر دنه وهى قهروبووى ووزهى به رده ست له ۳۲ دۆلار له ههر ميگاواتيک بۇ ۱۶ دۆلار.

له بواری داها ت و پروژهى سهر داها ت:

خشته ي داها ت و پروژهى كاني وهزاره تى كاره با له ۲۰۱۹-۷-۱ تاكو ۲۰۲۰-۷-۱ به دينار

سال	مانگ	داها ت	پروژه كاني سهر داها ت
سالى ۲۰۱۹	ته موز	۲۸.۶۰۸.۲۳۴.۷۴۵	۳.۰۱۹.۲۱۹.۷۶۴
	ئاب	۲۴.۵۸۷.۹۰۷.۶۱۰	۲۳۹.۶۰۸.۹۱۴
	ئه يلول	۲۸.۹۵۳.۷۶۰.۳۶۱	۹۵۶.۲۷۸.۸۶۴
	تشرىنى يه كه م	۴۸.۰۷۲.۸۴۷.۵۱۷	۶.۷۴۴.۱۸۶.۹۹۷
	تشرىنى دووهم	۳۷.۶۴۳.۶۱۷.۲۳۰	۴.۳۰۰.۰۰۰.۶۵.۹۰۹
	كانونى يه كه م	۶۲.۵۰۲.۷۵۱.۴۱۲	۶.۲۲۶.۶۳۶.۷۵۵
سالى ۲۰۲۰	كانونى دووهم	۵۰.۷۲۸.۶۴۸.۷۱۵	۸.۸۷۶.۶۸۹.۴۱۸
	شوبات	۳۴.۹۳۹.۴۸۶.۱۷۵	۳.۷۳۸.۸۲۰.۰۹۸
	ئازار	۸.۶۸۵.۶۱۸.۰۰۰	۳۴۵.۵۱۴.۶۸۷
	نيسان	.	.
	ئايار	۱.۳۹۱.۸۸۵.۱۵۰	.
	حوزه يران	.	.
كۆى گشتى		۳۲۶.۱۱۴.۷۵۶.۹۱۵	۳۴.۴۴۷.۰۲۱.۴۰۶

لە بواری پرۆژەى ستراتىجىي تۆرى زىرەك:

خىشتەى بەرەو پىشچوونى پرۆژەى تۆرى زىرەك

تېبىنى	ژمارەى پىوهرى بەستراھ	رىكەوت	ژ
لە سەرەتا تا ئەو رىككەوتە ۶/۳۰	۱،۹۴۱	۲۰۱۹/۶/۳۰	۱
	۵،۳۸۲	۲۰۱۹/۷/۳۱	۲
	۸،۲۸۰	۲۰۱۹/۸/۳۱	۳
	۸،۸۸۷	۲۰۱۹/۹/۳۰	۴
	۲۱،۲۵۲	۲۰۱۹/۱۰/۳۱	۵
	۲۷،۸۱۳	۲۰۱۹/۱۱/۳۰	۶
	۵۰،۰۰۰،۰۰۹	۲۰۱۹/۱۲/۳۱	۷
	۵۹،۷۰۸	۲۰۲۰/۱/۳۱	۸
كەمبەونى بۆكس	۴۹،۴۹۶	۲۰۲۰/۲/۲۹	۹
پاوەستانى كار لە ناوەراستى مانگ	۲۰،۲۵۳	۲۰۲۰/۳/۳۱	۱۰
پاوەستانى كارى بەستان	.	۲۰۲۰/۴/۳۰	۱۱
پاوەستانى كارى بەستان	.	۲۰۲۰/۵/۳۱	۱۲
پاوەستانى كارى بەستان	.	۲۰۲۰/۶/۳۰	۱۳
	۲۵۳،۰۲۱	كۆى گىشتى	

وهزارهتی کشتوکاڤ و سه‌رچاوه‌کانی ئاو

پوخته‌یه‌ک له پرۆژه و چالاکییه‌کانی وهزارهتی کشتوکاڤ له سالی یه‌که‌می کابینه‌ی نۆیه‌مدا:

پرۆژه ستراتیجییه‌کان:

- پرۆژه‌ی به‌بازارکردنی گه‌نم له هه‌ریه‌ی کوردستان به‌دروستکردنی سێ کارگه‌ی گه‌وره‌ له هه‌ولێر و سلێمانی و دهۆک، بری (۵۰۰،۰۰۰) گه‌نم له سالی‌کدا وهرده‌گرنه‌وه‌ بۆ دروستکردی ئاردی سپی و هه‌موو نه‌و خۆراکانه‌ی له‌ گه‌نم به‌ره‌مه‌ده‌یه‌تریت.
- پرۆژه‌ی به‌ره‌مه‌پێنانی شه‌کر له‌ چه‌وه‌نده‌ر له‌ سنوری ئیداره‌ی راپه‌رین، که‌ مامه‌له‌ سه‌ره‌تاییه‌کانی ته‌واو بووه‌ و له‌ داها‌توویه‌کی نزی‌کدا دروستکردنی پرۆژه‌که‌ ده‌ست پیده‌کات و کارگه‌که‌ گرێبه‌ست له‌ گه‌ل (۸،۰۰۰) جوتیار نه‌نجام ده‌دات.
- به‌ کرێدانی کۆمه‌لگه‌ی گه‌نجینه‌کانی گرده‌بۆر به‌ که‌رتی تایبه‌ت به‌ ۴.۶ ملیۆن دیناری سالانه‌ که‌ له‌ سالی ۲۰۱۰ه‌وه‌ ته‌واو بووه‌ و نه‌خراونه‌ته‌گه‌ر، به‌ مه‌به‌ستی هه‌لگرتنی به‌ره‌می زیاده‌ی جوتیاران و پاراستنیان له‌ زین و خه‌ساربوون و خه‌ستنه‌وه‌ بازار له‌ کاتی پێویستدا، له‌ گه‌ل دامه‌زراندنی چه‌ندین کارگه‌ی جۆراوجۆر و ره‌خساندنی ۴۰۰ هه‌لی کار بۆ ده‌رچووانی کۆلیژه‌کانی کشتوکاڤ.
- ته‌واوکردنی مامه‌له‌ سه‌ره‌تاییه‌کانی پرۆژه‌ی مه‌ت‌کاملی به‌ره‌مه‌پێنانی هیلکه‌ی خواردن له‌ پارێزگای سلێمانی به‌ وزه‌ی ۱.۵ ملیۆن هیلکه‌ له‌ رۆژێکدا.
- پێدانی مۆله‌ت به‌ پرۆژه‌ی کارگه‌ی هیلکه‌ی خواردن له‌ خه‌له‌کانی سه‌ر به‌ پارێزگای سلێمانی که‌ توانای به‌ره‌مه‌پێنانی ۳۷ ملیۆن هیلکه‌ی هه‌یه‌ له‌ سالی‌کدا.
- پێدانی مۆله‌تی دروستکردنی پرۆژه‌یه‌کی ستراتیجی مه‌ت‌کاملی گاوداری بۆ به‌ره‌مه‌پێنانی شیر و گوشت له‌ یاران به‌گی
- پرۆژه‌ی ستراتیژی به‌ره‌مه‌پێنانی مریشکی فرێش به‌ سیستمی فاکيوم له‌ هه‌ولێر.
- پرۆژه‌ی به‌ره‌مه‌پێنانی هیلکه‌ی خواردن له‌ پارێزگای هه‌له‌بجه‌ به‌ وزه‌ی ۵۰۰،۰۰۰ هیلکه‌ له‌ رۆژێکدا.
- پرۆژه‌ی به‌ره‌مه‌پێنانی ۱۰۰،۰۰۰ ماسی بچووک له‌ دهۆک
- ناماده‌کردن و ناردنی پلانی وه‌به‌ره‌پێنان له‌ که‌رتی کشتوکاڤ بۆ سالانی ۲۰۲۰-۲۰۳۰ بۆ ده‌سته‌ی وه‌به‌ره‌پێنانی کوردستان به‌ مه‌به‌ستی به‌رزکردنه‌وه‌ی ئاستی وه‌به‌ره‌پێنان و پیشه‌سازی له‌ که‌رتی کشتوکاڤ.
- ناماده‌کردنی نه‌خه‌شه‌ی به‌ره‌می کشتوکاڤ له‌ سه‌ر ئاستی پارێزگای کوردستان

كۆي نەو پرۇژانەي لەبوارى پەلەوهرى و كشتوكاڭيدا لەماوھى يەك سالددا مۆلەتيان پيدراوھ (۱۷۸) پرۇژەن بەم شپوھيەي لەخشتەكەدا روونكراوھتەوھ:

ژ	جۇرى پرۇژە	ھەولپز	سليمانى	دھۆك	ھەلەبجە	گەرميان	كۆي گشتى
۱	پەلەوهر	۱۴	۹۰	۱۱	۱	۱۲	۱۲۸
۲	ماسى	۲	۵	۲	--	۶	۱۵
۳	قارچ	--	۱	--	--	۱	۲
۴	ھەلپنەرى جوچك	۴	۲	۱	--	--	۷
۵	قەلەوكردنى گۆلك	۱	۲	۴	--	--	۷
۶	كارگەي شپز	--	--	--	--	۱	۱
۷	بنارى چياكان	--	۱۴	--	--	--	۱۴
۸	مريشكى دايكانەبۇ ھيلكەي تروكاندن	--	--	--	--	۱	۱
۹	مانگاي شپز	۱	۱	--	--	۱	۳
۱۰	كارگەي ئاليك	۱	--	--	--	--	۱
۱۱	كارگەي شپزەمەنى	۱	--	--	--	۱	۲
۱۲	باخي زەيتوون	۱	--	--	--	--	۱
۱۳	قەلەوكردنى مەر	--	--	۱	--	--	۱
۱۵	سەپرخانەي پەلەوهر	--	--	--	--	۱	۱
							كۆي گشتى
							۱۷۸
							۲۴
							۱
							۱۹
							۱۱۵
							۲۵

گرپبەستى كشتوكاڭى:

نەنجامدانى گرپبەستى كشتوكاڭى						
ھەولپز	سليمانى	دھۆك	ھەلەبجە	گەرميان	كۆي گشتى	
۱۱۰	۲۹	---	۱۰	۴۸	۱۹۷	
گۆرپبى گرپبەستى كشتوكاڭى بۇ ميراتگرانى جوتيارانى كۆچكردو						
ھەولپز	سليمانى	دھۆك	ھەلەبجە	گەرميان	كۆي گشتى	
۱۷	۱۲	---	۳	۷	۳۹	
گۆرپبى برپارى دابەشكردن لەسەر ناوى جوتيارانى كۆچكردو						
ھەولپز	سليمانى	دھۆك	ھەلەبجە	گەرميان	كۆي گشتى	
۲۵	۱۰	---	۱	۱۵	۵۱	
ھەلەوشانەوھى گرپبەستى كشتوكاڭى دابەشكردنى زەويپەكەبەسەر جوتيارانى پيويست						
ھەولپز	سليمانى	دھۆك	ھەلەبجە	گەرميان	كۆي گشتى	
۱	۱	---	---	---	۲	

دابه شکردنى قرکهرو په ينى کيميايي:

کۆى گشتى	گهرميان	هه له بجه	دهوک	سليمانى	هه ولېر	جۆر	ژ
۴.۷.۰.۰.۰.۰.۰.۰.۰	۸۲.۵.۰.۰.۰.۰.۰.۰	۳۵.۵.۰.۰.۰.۰.۰.۰	۹۹.۵.۰.۰.۰.۰.۰.۰	۹۹.۵.۰.۰.۰.۰.۰.۰	۹۹.۵.۰.۰.۰.۰.۰.۰	هه لمه تى سن و کوله	۱
مليۆن دينار	مليۆن دينار	مليۆن دينار	مليۆن دينار	مليۆن دينار	مليۆن دينار		
۱۷ مليار دينار بۆ پالېشتى كشتوكاڼى بۆ پرۆژه كان و كرين و دابه شکردنى په ين، پيداويستى پهره پيدانى پرۆژه كانى هه ننگ و هه روها ناليكى ناژه لى تهرخانكرا.						جۆر	۲

تويژينه وه ورتنمايي و دابه شکردنى بنه تو:

- دابه شکردنى ۵،۵۰۰ تۆن له بنه توئى گه نم به سهر نزيكه ي ۴،۵۰۰ جوتيار
- خاويڼكردنه وه ي ۲،۱۱۹ تۆن گه نعى بنه تو به نرخی پالېشتنكراو بۆ جوتياران
- نه انجامدانى ۱۶۳ تويژينه وه
- نه انجامدانى ۱،۴۴۳ خول، راهينان، رونكردنه وه ي كېلگه ي، سهردانى كېلگه ي، پېشه نگا، رۇژى كېلگه ي، سيمينار و پرۆژه بۆ فهرمانبه ران و جوتياران نه انجامدراوه.

كارو چالاكويه كانى وه زارعت بۆ پېشخستن و پهره پيدانى كه رتى باخدارى و پرووه كى، نه م چالاكيبانه ي

خواره وه نه انجام دراون:

- به ره مه پينان و دابه شکردنى نزيكه ي (۴۰.۰.۰.۰.۰.۰) نه مامى باخدارى بۆ جوتياران به پالېشتى دارايى.
- خزمه تكردن و ادامه كردنى نزيكه ي (۳۰.۰.۰.۰.۰) سى هه زار دوئم دارستانى ده ستكرد.
- دابه شکردنى په ين و نايلىۆن و قرکه ر بۆ (۴۰۰) جوتيارى خاوه ن خانووى پلاستيكي و دابه شکردنى (۴،۸۵۰) توپ نايلىۆن به سه رياندا.
- دابينكردنى (۱۸) نامپرى په تاته چاندى و هه لكه ندى له لايه ن رېكخراوى GIZ و پالېشتى كردنى جوتياران به و نامپرانه.
- چاندى په تاته له (۲۰۰) خانووى پلاستيكي كه بۆ يه كه م جاره ي نه م چالاكيه نه انجام بدرت كه سه ركه وتنيكى گه وره ي به ده ست هيئا وه به ره مه كه ي بريتي بوو له (۲۴۰) تن په تاته.
- تهرخانكردنى ۲۶،۵۰۰.۰.۰.۰.۰ بۆ هه لمه تى چاره سه ركردنى نه خو شى دار گوپزه كانى هه له بجه.

پرۆژه ياسا ورتنمايي ناماده كراو:

- پرۆژه ياسا رېكخستن و به رپوه بردنى عه لوه كان.
- پرۆژه ياسا پاراستنى زهوى كشتوكاڼى.
- پرۆژه ياسا تهرخانكردنى زهوى بۆ دامه زراندى پرۆژه ي كشتوكاڼى.
- پرۆژه رتناماى دروستكردنى خانو له ناو باخ و زهويه كشتوكاڼيه كان.
- پرۆژه ي دابينكردنى زهوى له ناو سنورى شاره وانى و دهره وه ي شاره وانى بۆ وه به ره ينانى كشتوكاڼى.

چەند كارو چالاكى دىكەى وەزارەت بۇ پېشخەستى كەرتى كشتوكال:

- پەسندكردنى پلانى زستانەى وەزارەت بۇ چاندنى روبرەى (۳،۵۴۷،۷۵۳) دۇنم لەلايەن لىژنەى بالاي پلانى سالانەى كەرتى كشتوكال لەعراق.
- وەرگرتنەوى پرى (۳۹۰،۰۰۰) گەنم لەجوتيارانى كوردستان لەلايەن حكومەتى عراق كەنزيكەى (۵۴،۷۷۲) جوتيار بەشدارى دەكەن لەپروسةى بەبازارکردنى گەنم لەمسالدا.
- بەردەوامبون لەهەلمەتى كۆنترۆلكردنى نەخۆشى LSD لەنازەل.
- قەدەغەكردنى هاوردەى چەندىن بەرەم لەدەرەوى ولات بەمەستى پاراستن و پالپشتى بەرەمى ناوخۆ وەك هەنار، تەماتە، هەنگوين لەكاتى پېنگەيشتى ئەو بەرەمانە
- دانانى باجى گومرگى لەسەر بەروبومى هاوردەى كشتوكال بۇ سالى ۲۰۲۰ بەزركردنەوى رېژەى باجەكان وەك پالپشتى بەراورد بەسالانى رابردوو لەوەزارەتى كشتوكال و سەرچاوەكانى ناو لەپى،اوى پالپشتى بەرەمى ناوخۆيى.

بەنداو وسەرچاوەكانى ناو:

- دروستكردنى لىژنەى تايبەت لەنيوان ئەنجومەنى وەزيران و وەزارەتى كشتوكال و سەرچاوەكانى ناو بەمەستى ئامادەكردنى سيستمەى ديارىكراو بۇ هاوبەشيكردنى كەرتى گشتى و تايبەت بۇ دروستكردنى بەنداوى گەرەلەهەريى كوردستان.
- ئامادەكردن و ناردنى لىستى ئەو پروژانەى كەريژەى ئەنجام دراوى كارەكانيان لەسەروى %۸۵ بۇ وەزارەتى پلان دانان بەمەبەستى تمويل كردنى پروژەكان و دووبارەدەست بەكاركردنەوى پروژەكان بۇ ئەم مەبەستەش لىستىك بۇ (۳۲) پروژەبەبرى (۳۱،۷۳۶،۰۰۰،۰۰۰) بۇ وەزارەتى پلان دانان نېردرا.
- تەرخانكردنى نزيكەى (۳۳،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) لەلايەن ئەنجومەنى وەزيران بۇ تەواوكردنى (۱۲) پروژەى بەنداو لەهەريىم.
- پروژەى دروستكردنى بەنداوى باوونوور رېژەى جېبەجېكردنى %۱۵.
- پروژەى دروستكردنى بەنداوى گۆمەسپان ۲۲،۵٪ تەواو بووه.
- پروژەى دروستكردنى بەنداوى ديوانەريژەى تەواو بوونى %۹۲.

وہزارہتی خویندنی بالآ و توئینہوہی زانستی

پوختہ یەک لە پرۆژەو چالاکییەکانی وەزارەتی خویندنی بالآ و توئینہوہی زانستی لە ماوہی سالی یەکەمی کابینە ی نوێەمدا:

• دارشتنی کارنامە ی کارکردن:

- لە ھەنگاوی یەکەمدا، لە بەر پۆشنای بریار و پاسپاردەکانی کابینە ی نوێەمی حکومەتی ھەرێمی کوردستان بۆ نامادەکردنی پلانی چوار سالی کارکردن، کۆبونەوہەکانی وەزارەت بۆ خستنەروی دیدگای حکومەت و وەزارەت لە پینا و دارشتنی پلانی چوار سالی کارکردن دەستیانپیکرد، بۆ ئەو مەبەستەش لە ئەنجومەنی وەزارەت لێژنە یەکی بالآ لە نیوان سەرۆک زانکۆکانی (حکومی) و (تایبەت) و بەرپۆہبەرەگشتیەکان پیکھینرا.

• بواری دارایی، کە مکردنەوہی کرپی خویندن:

- بریاردا بە کە مکردنەوہی کرپی خویندنی پارالیل و ئیواران بەرپۆژە ی (٤٥%) لە سەرچەم زانکۆ حکومیەکان بۆ ھەمو قۆناغەکانی خویندنی (دبلۆم، بە کالۆریۆس، ماستەر و دکتۆرا)، بە ھەمان شیوہش، بریاردا بە کە مکردنەوہی کرپی خویندن بەرپۆژە ی (٢٥%) لە زانکۆ و پەیمانگە تایبەتەکانی کوردستان بەرپۆژە ی کرپی خویندن.

• خویندنی بەرایی، وەرگرتنی زۆرتەری پۆلی دەرجوانی پۆلی ١٢ ی نامادە یی لە زانکۆ حکومیەکان:

- وەرگرتنی زۆرتەری پۆلی دەرجوانی پۆلی دوانزەلە زانکۆ و پەیمانگە حکومیەکانی ھەرێمی کوردستان یەکیکی دیکە بو لە کارەکانی وەزارەتی خویندنی بالآ و توئینہوہی زانستی، بۆ ئەمەش لە پینا و پەخساندنی ھەلی زیاتر بۆ دەرجوان، پۆژە ی (٣٠%) کورسی پلانی خویندنی گشتی زیاد کرا.

• خویندنی بالآ، راگە یاندنی خویندنی ماستەر و دکتۆرا و دبلۆمی بالآ:

- (٣،٦٨٥) پێشکەشکار لە خویندنی ماستەر و دکتۆرا وەرگیراوان بەم پێشەش کۆی گشتی وەرگیراوانی ماستەر و دکتۆرا بریتیبە لە پۆژە ی (٧٥%) کورسیە تەرخانکراوہکان.

• کردنەوہی خویندنی دبلۆمی بالآ ی یەک سالی ی نە کادیعی.

• چارەسەرکردنی گرفتێ کاندیدانی ماستەر و دکتۆرا.

• چارەسەرکردنی کێشە ی ئەوانە ی نمرە ی بە کالۆریۆسیان لە (٦٠) کە متریان ھە یە:

- یەکیکی دیکە لەو کارانە ی کە لە ماوہی کارکردنی وەزارەت جیبە جی کرا، بریتی بوو لە چارەسەرکردنی کێشە ی ئەو قوتابی/خویندکارانە ی کۆنمرە ی بە کالۆریۆسیان لە (٦٠) کە متر بوو، بە شێک لەوانە کە لە زانکۆکانی دەرەوہی ولات خویندنی بالآ یان تەواو کردبوو.

• پەخساندنی دەرڤەتی خزمەتکردن، دامەزراندنی یەکەمەکان:

○ دامەزراندنى سىڭىپ يەكەمەكانى دەرچوانى سالى (۲۰۱۵-۲۰۱۶)، بەشىۋەي ھەمىشەيى لەسەر مىلاكى ۋەزارەت دەكرد كە ژمارەيان نىكەي (۱،۳۰۰) كەس بوون.

● رېڭخستەنەۋەي سىنتەرەكانى پىداگوچى (رېڭكەكانى ۋانەۋتەنەۋە):

○ پىداگوچى (رېڭكەكانى ۋانەۋتەنەۋە) پىرۇژەيەكى گىرنگى ۋەزارەتەكەمانەبۇ گۇرپپى شىۋاۋى گەياندى زانستى ۋە دروستكردى كارامەيى مامۇستايان لە ۋلاتەكەمانە.

● كاراكردى سىنتەرەكانى توانستى زمان لە زانكۇكان.

● رېفۇرمى خويىندى تەكنىكى لە كوردستان.

○ خويىندى تەكنىكى يەكەكە لە كۇلەكە بنەپەتتەيەكانى سىستى خويىندى ۋ، رېڭكەيەكى گىرنگە بۇ نامادەكردى دەستى كارى خۇملى ۋ، دروستكرنى كارامەيى لە نىۋو گەنجان. ھەربۇيەۋەزارەتى خويىندى باللا ۋ توپۇنەۋەي زانستى كابىنەي نۇيەمى حكومەتى ھەرىتى كوردستان تەركىزى تەۋاۋى لەسەر ئەم بوارە دەپپت

● ئەنجامدانى رېزىبەندى نىشتىمانى زانكۇكانى كوردستان:

○ رېزىبەندى نىشتىمانى يەكەكە لە پىرۇژە گىرنگى ۋ پىر بايەخەكانى ۋەزارەتى خويىندى باللا ۋ توپۇنەۋەي زانستى ۋ حكومەتى ھەرىتى كوردستان، كە برىتتە لە رېڭخستى پىشپىرېكى لە نىۋان زانكۇكانى كوردستان لەسەر بنەماي پىۋەرى زانستى ۋ ئەكادىيى.

● پىرۇژەي تايگىرس، بەرەۋە نىۋودەۋلەتى كىردى زانكۇكان ۋ خويىندى باللا لە كوردستان.

● پەيۋەندى نىۋودەۋلەتى، ئىمزاكردى ياداشتىنامە لە گەل زانكۇ ۋ دامەزراۋە زانستىيەكانى دەرەۋە.

● كۇنفرانسى زانستى ۋەزارەت ۋ زانكۇكان:

○ لەماۋەي يەك سالى كاراكردى ۋەزارەتى خويىندى باللا ۋ توپۇنەۋەي زانستى دەيان كۇنفرانسى ۋ دىبەيت ۋ سىمپۇنيزم ۋ دىدارى زانستى ۋ ئەكادىيى جىاجىا لە گىشت بوارە جىاجىاكان لە ۋەزارەت ۋ دامەزراۋە زانستىيەكان ئەنجامداۋون ۋ بەشدارىش كراۋە لە دەيان كۇنفرانسى زانستى:

- زانكۇ سەلاخەدىن شەش كۇنفرانسى زانستى ئەنجامداۋە.
- زانكۇ سىلمانى شانزە كۇنفرانسى ناوخۇيى ۋ نىۋودەۋلەتى ئەنجامداۋە.
- زانكۇيا دەۋك چوار كۇنفرانسى زانستى ئەنجامداۋە.
- زانكۇ كۇيە سى كۇنفرانسى نىۋودەۋلەتى ۋ يەك كۇنفرانسى ناوخۇيى ئەنجامداۋە.
- زانكۇ گەرميان يەك كۇنفرانسى زانستى ئەنجامداۋە.
- زانكۇ راپەپىن يەك كۇنفرانسى نىۋودەۋلەتى ئەنجامداۋە.
- زانكۇ پۇلپتەكنىكى دەۋك دوو كۇنفرانسى زانستى ئەنجامداۋە.
- زانكۇ پۇلپتەكنىكى سىلمانى سى كۇنفرانسى نىۋودەۋلەتى ئەنجامداۋە.
- زانكۇ پۇلپتەكنىكى ھەۋلپىر سى كۇنفرانسى زانستى ئەنجامداۋە.
- دەستەي كوردستانى بۇ دراساتى ستراتىجى ۋ توپۇنەۋەي زانستى ھەشت كۇنفرانسى زانستى ئەنجامداۋە.
- زانكۇ ھەلەبجە سى كۇنفرانسى نىۋودەۋلەتى ئەنجامداۋە.

○ ھەرىكەت لە فەرمانگەكانى ديوانى وەزارەتەش بەپىي تايبەتمەندىيەت يان بەشداربونە لە كۆنفرانسى جيا جيا.

● **بۇ خۇپاراستن لە قايرۇسى كۆرۈنۈش، ژورى عەمەلىياتى وەزارەت راگەيەنرا:**

- پىكېننى ژورى عەمەلىياتى سەرھەكى لەسەر ناستى وەزارەت دامودەزگاكانى خويندىنى بالآ كىرەنەوئى تاقىگەى زانستى تايبەت بە (قايرۇسى كۆرۈنۈش)، لە دەستەى كوردستانى بۇ دىراساتى ستراتېژى و توپۇنەوئى زانستى و زانكۇكانى سۇران و گەرميان، كە بەشېكى تاقىگەكان تايبەتە بە پىشكېن و دەستىنېشانكردنى نەخۇشى كۆرۈنۈش ھەمو ئامېر و تەكنۇلۇجيا و پىداوېستىيەكانى دەستىنېشانكردنى نەخۇشىيەكەى بۇ دەستەبەر كراو بە تايبەت ئامېرى (پەل تايەم).
- وەزارەتى خويندىنى بالآ و توپۇنەوئى زانستى بەكارھېننى سىستىمى (GIS) ى بۇ نەخۇشى كۆرۈنۈش راگەيەنرا، پىرۇژەكە برىتېيە لە داخلكردنى زانبارى و داتى ئەو نەخۇشانەى كە دوچارى پەتاي كۆرۈنۈش دەپن لە سەرتاسەرى كوردستان.
- ئەو تېمەنى لە ناستى شارەكان پىكېن ھاوكان لە بلاكوردنەوئى ھۇشيارى تەندروسى، ئامادەكردنى مادەى (VTRM) كە بەكاردەھېننىت بۇ پىرۇسېس كىرەننى نەموونەكان و دەستىنېشانكردنى نەخۇشى كۆرۈنۈش.

● **دەستپىكردنى خويندىنى ئەلىكترۇنى (پالېشتىكار) لە زانكۇكانى كوردستان.**

● **بىرادان لە سەرگۇتاي پىرۇسەى خويندىنى سالى (۲۰۱۹-۲۰۲۰) بە سەرگەوتوويى.**

● **پەيوەندى نىوان وەزارەتى خويندىنى بالآى ھەرىم و ناوئەند:**

- لەو چوارچىوئەشدا لە ئەنجامى پەيوەندىيەكان و كارى لېژنەكان ھەرىكەت لە زانكۇكانى (راپەرىن - ھەلەبجە - گەرميان - سۇران - زاخۇ) لەلايەن لېژنەى تايبەتمەندى حكومەتى عىراق متمانەيان پىبەخشا.

● **وەرگرتنى پروانامەى نايۇ ISO:**

- وەزارەتى خويندىنى بالآ و توپۇنەوئى زانستى پروانامەى نايۇ ISO بە ژمارە (۹۰۰۱) لە رۇژى (۲۰۲۰/۳/۵) بۇ ماوئى سى سالى لەلايەن كۇمپانىيائى (BUREAU VERITAS) جېننى بۇ ھەردو بەرپوئەبەرايەتتەكانى (ناوئەندى وەرگرتن) و (بەرپوئەبەرايەتى نىردراوان) بەدەستەيىنا.

● **(۴،۰۸۰) پىشكەشكار لە خويندىنى ماستەرو دكتۇرا و دىلۇمى بالآ وەرگىراون:**

- دواى پەسەندكردنى پلانى خويندىنى بالآ/ دىلۇمى بالآ و ماستەرو دكتۇرا لە زانكۇكانى ھەرىمى كوردستان بۇ سالى خويندىنى (۲۰۱۹-۲۰۲۰) ماوئى پىشكەشكار بۇ خويندىنى بالآ/ دىلۇمى بالآ و ماستەرو دكتۇرا لە (۲۰۲۰/۱/۵) دەستى پىكرد، لە ئەنجامدا (۴،۰۸۰) پىشكەشكار لە خويندىنى ماستەرو دكتۇرا و دىلۇمى بالآى يەك سالى ئەكادىمى وەرگىراون.
- ئەنجومەنى وەزارەت بىرپارىدا كورسى زياد لە پلانى زانكۇكان بۇ كەسوكارى پەلە يەكى شەھىدان و ئەنفالكرراوان و نايىنپان تەرخان بكات، بۇ ئەمەش (۲۰۴) وەرگىراو كە برىتېين لەكەسوكارى سەربەرزى پەلە يەكى شەھىدان و ئەنفالكرراوان و، (۶) وەرگىراوى نايىنپان بەرپوئەى (۱۰۰%) سودمەندبوون.

• **وهرگرتى خويندكارى كهركوك و ناوچه دابړندراوهكان له زانكۆكانى كوردستان:**

- وهازهتى خويندنى باآ و توپژينهوهى زانستى لهسه راسپاردهى د. ئارام محمد قادر وهزيرى خويندنى باآ و توپژينهوهى زانستى كارئاسانى تهواوى بۆ وهرگرتى خويندكارانى ناوچه دابړندراوهكانى دهرهوهى ئيدارهى ههرئى كوردستان كرد، بهتايبهتى ئه و خويندكارانهى له خويندنگه كوردبيهكان دهخوين.
- دواى ئهوهى دهرگاى پيشكهشكردنى بۆ دهرچوانى پۆلى دوانزهلهبهشى خويندنى كوردى له ناوچه دابړندراوهكانى دهرهوهى ئيدارهى ههرئى كوردستان كردهوه، لهريگهى نوسينگهى كهركوكه وهژمارهيهك له دهرچوان داواكاربيان پيشكهشكرد، لهئه نجامدا بۆ ئه مسال (٥٣٣) خويندكارى كهركوك و ناوچه دابړندراوهكان له زانكۆكانى كوردستان وهرگيران.

وہزارہتی بازرگانی و پیشہ سازی

پوختہ یہ کہ لہ پروژہ و چالاکیہ کانی و ہزارہتی بازرگانی و پیشہ سازی لہ سائی یہ کہ می کابینہ ی نۆیہ مدا

- نامادہ کردنی بہ نامہ ی کاری پینچ سالہ ی و ہزارہت ۲۰۲۰-۲۰۲۴.
- نامادہ کردنی ۲۴ پروژہ بہ گشتی، ۳۳ چالاکی، ۷۷ ریکاری پیشنیارکراو بۆ جیبہ جیکردن لہ سالانی ۲۰۲۰ تا ۲۰۲۴ بہ پی ریبہری کاری کابینہ ی نۆیہ می حکومتی ہہریم.
- نامادہ کردنی پروژہ کانی و بہ رہینانی حکومی بۆ جیبہ جیکردن لہ سالانی ۲۰۲۰-۲۰۲۳.
- سازدانی کۆنفرانسی (پہرپیدانی کہرتی پیشہ سازی لہ ہہرینی کوردستان) بہ بہ شداری مامۆستایانی زانکۆ و بہ شیک لہ خاوەن کارگہ دیارہ کانی کوردستان.
- سازدانی کۆنفرانسی بازرگانی لہ ہہرینی کوردستان بہ مہ بہ سستی پیشخستی کہرتی بازرگانی ناوخیوی و دہرہ کی بہ نامادہ بوونی پسپۆرانی بواری بازرگانی و خاوەن سہرمایہ و بازرگہ کان.
- ہہولدان بۆ بہ ئەلکترۆنی کردنی داوای دامہ زرانندی کۆمپانیا بہ شیوہ یہ کہ کہ ہاوولاتی راستہ و خۆ بہ شیوای نۆنلاین داواکاری پیشکەش بکات.
- دابینکردنی سہ بہ تہ ی خۆراک کہ پیکہاتبوو (۵۰ کیلوئارد، ۵ کغم نیسک، ۲ قوتو دۆشاوی تہ ماتہ، ۱۰ لیتر رۆن) و دابہ شکردنی بہ سہر دوو سہد ہزار خیزانی کہم دہرامت لہ پارٹیزگاکانی ہہریم لہ ئەزہمہ نی پہ تہ ی فایروسی کۆرۆنا.
- رادہ سترکردنی (۸) پروژہ یاسایی پہیوہندیدار بہ و ہزارہتمان بۆ سہرۆکایہ تی ئەنجومہ نی و ہزیران بہ مہ بہ سستی ناراستہ کردنی بۆ پہرلہمانی کوردستان بریتیہ لہ:
  - بہ نامہ ی ۱-۱-۶، یاسای پاراستنی بہرہ مہ خۆمائیہ کان ژمارہ ی ۱۱ ی سائی ۲۰۱۰
  - بہ نامہ ی ۱-۱-۲، پروژہ یاسای بریکارنامہ ی تۆمارکردن ژمارہ ی ۴ ی سائی ۱۹۹۹
  - بہ نامہ ی ۱-۱-۱، یاسای پارٹیزہرایہ تی ژمارہ ی ۱۷ ی سائی ۱۹۹۹
  - بہ نامہ ی ۱-۱۱-۳، یاسای و بہ رہینانی پیشہ سازی بۆ کہرتی تاییہت و تیکہ لاو ژمارہ (۲۰) ی سائی ۱۹۹۸ ہہ موارکراو
  - یاسای گشتی کۆمپانیاکان ژمارہ ی ۲۲ ی سائی ۱۹۹۷
  - بہ نامہ ی ۱-۱-۱، یاسای ناوچہ پیشہ سازی و بازرگانی و خزمہ تگورازی نازاد
  - بہ نامہ ی ۱-۱-۲، یاسای ریکخستی بریکارنامہ ی بازرگانی ژمارہ ی ۷۹ ی سائی ۲۰۱۷
  - یاسای پاراستنی مافی بہ کاربہر ژمارہ ی ۱ ی سائی ۲۰۱۰ بۆ ہہ موارکردن
- بہ نامہ ی ۶-۵-۲، دارشتنی رہشنووسی پلانی سالانہ ی و ہزارہت و ئەولہ و بیہ تی پیدانی مؤلہ تی کارگہ کان و دیراسہ تی پیدایستیہ کانی دانیشتوانی ہہریم لہ بہرہ مہ پیشہ سازیہ کان.

- ھاندانى بەرھەمى بەرھەم ھېناتى خۇمالى بۇ ھەر بەرھەمىك. ،توانايى ھەبوونى كەرھەستەى خاۋ و تەكنۇلۇجىيى پېۋىست بۇ بەرھەم ھېناتى ھەرچۆرەبەرھەمىك، داىين كىردنى ژىنگەيەكى گونجاۋ بۇ ركابەرى نېۋان كارگەكان و بەرزكىردنى ئاستى جۆرىيەتى بەرھەم.
- بەرنامەى ۱-۵-۶ ، ھەماھەنگى لەگەل ئەنجومەنى ۋەزىران بۇ دامەزاندنى ئەنجومەنى كېپىكى و قەدەغە كىردنى قۇرخكارى .
- بەرنامەى ۱-۱-۳-۴ ، ئامادە كىردنى دەقى كوردى (ستانداردى بۇ نېۋدەۋلەتى پۇلىنى چالاكىيە پىشەسازىيەكان) (ISIC international standard for Industrial classification-).
- بەرنامەى ۱-۹-۳ ، سەردان و كۇنتىرۇلى بەرھەم بۇ ۱۰۰۲۳ كارگە
- بەرنامەى ۱-۱-۳-۴ ، سەردان و كۇنتىرۇلى تەكىكى ۲۹۲ كارگە
- چاۋدىرى كالا لە بازارەكان ھەرىم لە لايەن تىمەكانى پىشكىن و يەكە ئىدارىيەكان بە بەردوامى و چىكىردنەۋەى سەردانەكان بەتايىبەتى لە كاتى كۇرنا.
- بەرنامەى ۱-۲-۲ ، ئەنجامدانى (۳) خۇلى راھىنان بۇ خاۋەن كارگەكانى كەرتى تايىبەت و بەشدارى كىردنى ۴۷ كەس.
- پىرۇزەى دروستكىردنى سايلىۋى (۴۰۰۰۰) تۇن لەگەل (۵) كۇگا لە قەزاي كەلار-ئىدارەى گەرمىيان بە گۇزمەى (۱۹،۵۹۴،۰۰۰،۰۰۰) دىنار. دروستكىردنى سايلىۋى (۴۰) ھەزار تۇن و (۴) كۇگا لە ناحىيەى روفىيا - دھۇك بە گۇزمەى (۱۶،۷۷۶،۰۰۰،۰۰۰) دىنار. پىرۇزەى دروستكىردنى سايلىۋى (۴۰،۰۰۰) تەن لەگەل (۱۰) كۇگا لە ناحىيەى قوشتەپە - ھەۋلىر بە گۇزمەى (۲۰،۵۰۰،۰۰۰،۰۰۰) دىنار.
- پىدانى چىمەنتۇ بە سايلىۋكان بە نىخى گونجاۋ (ھاۋلاتى) لە جىياتى شايستە دارايىيەكان بەمەبەستى بەردەۋامبوون لە كاردا.
- دانانى لېژنەى لېكۇلېنەۋە لەسەر كارەكانى سايلىۋى ھەۋلىر.
- ئاسانكارى بۇ بازىرگانان تا بتوانن كەرھەستە و شتومەك ھاوردەبەكەن و چاۋدىرى بەردەۋامى بازار بەمەبەستى قۇرخكارى و گرانفۇشى و دىنباۋونەۋە لەۋەى كۇگاكانى ھەرسى پارىزگا خۇراكى پېۋىستى تىدايە لە كاتى كەرھەنتىنە دا.

وہزارہتی پەرورده

پوختە يەك لە پرۆژەو چالاکیەکانی وەزارەتی پەرورده لە ساڵی یەكەمی کابینەیی نۆیەمدا:

لە ئاستی چاکسازیدا:

- بایەخدانی زیاتر بە زمانی ئینگلیزی: بە کارهێنانی داتاشۆ و ھۆکارەکانی دیکەیی فیبروون.
- لەبواری خویندنی ناھکوومی (باخچە و قوتابخانە و پەیمانگەکان):
  - دانانی سێ لیژنەیی بالآ بە مەبەستی بەدواداچوون بۆ چۆنیی پێشکەشکردنی خزمەتگوزارییە پەروردهییەکان لەلایەن کەرتی تاییبەتەو:

پارێژگا	ژمارەیی سەردان	ژمارەیی سەرپێچی
ھەولێر	۱۸ سەردان	۶۹ سەرپێچی
سلیمانی	۳۷ سەردان	۲۵۶ سەرپێچی
دھۆک	۴ سەردان	۲۹ سەرپێچی
کۆی گشتی	۵۹ سەردان	۳۵۴ سەرپێچی

- قەدەغەکردنی زیادکردنی نرخیی کرپیی خویندنی لەلایەن کەرتی تاییبەتەو.
- ھەموارکردنەوھیی پێنمایەکانی خویندنی ناھکوومی ژمارە (۱) ی ساڵی (۲۰۱۶) و ئامادەکردنی پێنماییی ژمارە (۲۰) ی ساڵی (۲۰۲۰).
- سزادانی سەرپێچیکارانانی لەبواری خویندنی ناھکوومیدا، بەمجۆرە:

ژمارەیی سزادانی سەرپێچیکاران	بەری سزا
۳۷	۵۰۰ ملیۆن دینار

- ئامادەکردن و واژووکردنی بەلگەنامەییەك لە ژێر ناوینیشانی (چوارچێوھیی سیاسەتەکانی تاییبەت بە فیبرکردنی قوتابییانی خاوەن پێداویستی تاییبەت): بەھاوکاری پێنخراوی (بریتش کاونسل) ئەنجومەنی پۆشنییری بەریتانی جێبەجێکرا.
- دانانی پێنەریک بۆ پێنماییکارانانی پەروردهیی: بەھاوکاری پێنخراوی (یونیسیف) چاپ دەکریت.
- ئامادەکردنی پەشنووسی پرۆژە یاسای پەرورده و فیبروون: و پەوانەکردنی بۆ ئەنجومەنی شورا ی ھەرێم.
- کارکردن لەسەر پێنخستەوھیی میلاکی وەزارەتمان: دروستکردنی داتا بەیسیک بۆ ئەم مەبەستە.
- دامەزراندنی ژووری ئەلکترۆنی سکالا و بەدواداچوون: بە مەبەستی وەرگرتنی پەخنە و بۆچوون و پێشنیار.

- دایینکردنی خویندن بۆ پهنا بهرانی سوری: زیاتر له (۳۳) ههزار قوتابی له (۵۶) قوتابخانه له هه‌ری کوردستان ده‌خویندن، حکومه‌تی هه‌ری کوردستان هاوکاری بۆ (۱،۱۶۶) مامۆستا و (۱۳۷) فه‌رمانبه‌ر دایین بکات.
- بواری فی‌کردنی په‌روه‌ده‌یی پیشه‌یی: ژماره‌ی په‌یمانگه‌ پیشه‌ییه‌ نا‌حکومییه‌کان (۳۶۰) په‌یمانگه‌ی پیشه‌ییه، له‌م کابینه‌یه‌دا (۹۸) مۆله‌تی نویمان داوه، بری (۲۵) ملیۆن دینار سزای سه‌رپه‌چیکارانمان داوه، کۆی پاره‌ی ده‌ستکه‌وتوو له‌ رسوماتی نوێکردنه‌وه و پیدانی مۆله‌تی نوێ (۱۴۷،۴۰۰) دینار بووه.

له‌ ئاستی خزمه‌تگوزارییدا:

- دانانی هه‌وره‌ فی‌رگه:
  - پرۆژه‌به‌کی فی‌رکاری ئۆنلاینه‌ خۆبه‌خشانه‌ ئاماده‌کراوه و راده‌ستی وه‌زاره‌تی په‌روه‌ده‌ کراوه، ئەم پرۆژه‌یه‌ی هه‌وره‌ فی‌رگه‌ ئۆنلاینه‌ زیاتر له‌ ۸۴۳ هه‌زار سه‌ردانیکاری له‌سه‌ر ئاستی هه‌ری کوردستان هه‌یه، وپرای ئەمه‌ ئەم خزمه‌تگوزاریه‌ فی‌رکاریه‌ په‌روه‌ده‌ییه‌ ئەلکترونییه‌ به‌بۆی بوونی هیلی ئینتەرنی‌تیش.
- ته‌له‌فزیۆنی په‌روه‌ده‌یی:
  - به‌ (HD) کردنی ته‌له‌فزیۆنی په‌روه‌ده‌یی و به‌ ئاسمانی کردنی ته‌له‌فزیۆنی په‌روه‌ده‌یی به‌هاوکاری پێخراوی (یونیس‌یف) و بۆ کردنه‌وه‌ی که‌نالی ده‌وکی ته‌له‌فزیۆنی په‌روه‌ده‌یی ئاماده‌کاریمان کردوو.
- نۆژه‌نکردنه‌وه‌ و دروستکردنی قوتابخانه:

قوتابخانه‌ی پارێزگا‌کان	نۆژه‌نکردنه‌وه	دروستکردنیان ته‌واوبوو	کاریان تیدا ده‌کریت
کۆی گشتی	۱۳۴	۲۰	۱۹

- خولی راهێنان بۆ مامۆستایان:
  - ئەنجامدانی (۹۶) خول مه‌شق و راهێنانی جیا جیا بۆ (۱۶،۷۵۸) ستافی په‌روه‌ده‌یی.
- ره‌خساندنی ده‌رفه‌تی کار:

په‌روه‌ده‌ی گشتی	دکتۆرا	ماستەر	به‌کالۆریۆس	رێنماییکاری په‌روه‌ده‌یی	دبلۆم	بروانامه‌ی دیکه	کۆی گشتی
کۆی گشتی	۱۰	۱۱۷	۲۱۳۹	۳۳۶	۲۸۲	۴۱۵	۳۲۹۹

- بلا‌وکردنه‌وه‌ی لاپه‌ره‌ی سو‌ما به‌ شیوه‌ی ئۆنلاین.
- به‌ستنه‌وه‌ی قوتابخانه‌کان به‌ سستی E-Parwarda:
  - تائیس‌تا (۴۰۰) قوتابخانه‌ به‌ستراونه‌ته‌وه‌ به‌م سستمه‌ و (۷۴۵) قوتابخانه‌ش کارکردن تیایدا به‌رده‌وامه، له‌مبواره‌دا (۱۳۱۵۶۵) مامۆستا و فه‌رمانبه‌ر له‌م سستمه‌ ئەلکترونییه‌دا تۆمار کراون. هه‌روه‌ها (۱،۳۷۰،۰۰۰) یه‌ک ملیۆن و سێسه‌د و چه‌فتا هه‌زار) قوتابی له‌م سستمه‌دا تۆمار کراون به‌ته‌واوی زانیاریه‌کانیا نه‌وه، پرۆژه‌که‌ له‌ (۲۰۱۹/۸/۲۵) وه‌ چۆته‌ بواری جێبه‌جێکردن.

- دروستکردنی قوتابخانهی ئه لکترونی E – wane.
- دابینکردنی سوتهمه نی بۆ قوتابخانه کان:
- دابینکردنی (۵،۸۷۴،۹۹۹) لیتر نهوتی سپی بۆ قوتابخانه کان که ئەم نهوتەش به چەند قۇناغیك له بهرئوه به رایه تی پهروه دهی پارێزگاگان به سەر قوتابخانه کان دابهش کرا.
- دابینکردنی رهحله بۆ قوتابخانه کان:
- پیراردرا له سەر دابینکردنی (۶۵،۰۰۰) رهحله بۆ قوتابخانه کان، ههروهها له لایه ن کۆمپانیای کاره وه (۹،۰۰۰) رهحله دابینکراوه.
- پێداچوونه وه به پرۆگرامه کانی خویندن.
- دهرفه تی خویندنی بالآ:
- له رێکه وتی ۲۰۱۹/۸/۸، رێنمایی نویمان بۆ مامۆستایان و فه رمانبه رانی وه زاره تمان ده رکرد، که مه رجه کانی خویندن و به ده سه تپێناتی بڕوانامه ی ماسته ر و دکتۆرایان تێدا بوو، توانیمان (۲۴۹) مۆله ت بده ی ن

له ئاستی کارگێری:

- په یکه ری رێکخه ستی وه زاره ت
- پروبه پروبوونه وه ی گه نده ئی
- دامه زران:
- (۵،۰۸۸) مامۆستای گریبه ست کراون به هه میشه یی

وہزارہتی تہندروستی

پوختہ یہ ک لہ پرؤژہ و چالاکییہ کانی و ہزارہتی تہندروستی لہ سائی بہ کہ می کابینہ ی نۆیہ مدا:

لہ ئاستی چاکسازیدا:

- کہ مکردنہ وہی کرپی نہ خووش بہ ریژہ ی ۲۵٪ لہ نہ خووشخانہ تابیہ تہ کان بۆ ھاوکاری ھاوالاتی لہ م باروداخہ دا (ھیلی گشتی ۱-۶).
- دەرچواندنی پرؤژہ یاسای مافی نہ خووش بۆ خزمہ تکردنی زیاتری نہ خووش و پاراستنی ماف و تابیہ تہ کانی نہ خووش (ھیلی گشتی ۱-۷).
- ھہ موارکردنی یاسای و ہزارہتی تہندروستی بہ جۆریک کہ لہ گہل بارودۆخی ئیستا و ئەو خزمہ تگوزاری ھاوچەرخ بگونجیت (ھیلی گشتی ۱-۷).
- ھہ موارکردنی رپنمایہ کانی پیدانی مؤلہ تی ھاوردہ کردنی خۆراک بہ رپنگای زانستی و رپنمایہ (ھیلی گشتی ۱-۷).
- ھہ موارکردنی رپنمایہ پیدان و نوئکردنہ وہی کۆمپانیاکانی دەرمان و پیداوہستی پزیشکی و تاقیگہ یی و ئامپری پزیشکی، وہ راگرتنی چالاکی گشت ئەو کۆپانیایانہ ی کہ پابہ ند نہ بوونہ بہو رپنمایہ کہ ژمارہ یان (۳۳) کۆمپانیہ بوون. (ھیلی گشتی ۱-۷).
- دەرچواندنی پرؤژہ یاسای بہ رہنگار، بوونہ وہی ماددہ ھۆشبہ رہکان (ھیلی گشتی ۱-۱۳).
- ھہ موارکردنی رپنمایہ کانی پیدان و نوئکردنہ وہی نہ خووشخانہ و سہنتہ رہکانی کارتہ تابیہ ت (ھیلی گشتی ۱-۱۳).

لہ ئاستی خزمہ تگوزاریدا:

ئەم پرؤژہ و چالاکییانہ ی خوارہ وہ پالپشتن بہ برگہ ی (۱-۲) ی ھیلی گشتی بہ رنامہ ی کابینہ ی نۆیہ مئ حکومہ تی ھەرئہ ی کوردستان کہ تابیہ تہ بہ باشترکردنی خزمہ تگوزاری تہندروستی بۆ ھاوالاتیان:

- ئەنجامدانی چەند گرپہ ستیکی سازدانہ وہی ئامپری پزیشکی بۆ دامودەزگاکانی تہندروستی لہ ھەرئہ ی کوردستان بہ بری (۱۵،۰۲۶،۰۰۰،۰۰۰) دینار کہ گرنگترینیان ئامپرہ کانی (MRI, CT Scan, Cath lab) و ئامپرہ کانی چاودیری چر و ھۆلہ کانی نہ شتەرگہ ری بہ مہ بہ ستی خزمہ تکردنی زیاتری ھاوالاتیان.
- دابینکردنی چەند ئامپریکی پزیشکی گرنگ بہ بری (۵،۰۳۶،۳۵۲،۰۰۰) دینار کہ گرنگترینیان ئامپری شکانی بەردی گورچیلہ و (CT.Scan) بۆ گہرمیان کہ لہ ئیستادا لہ پرۆسہ ی دابینکردنہ.
- گہیشتنی دوو ئامپری لیناک بۆ شاری ھہ ولیر بۆ چارہ سہری تیشکی بۆ تووشبووانی شپریہ نچہ و ئەمجامدانی گرپہ ستی دابینکردنی ئامپری لیناکی نوئ بۆ سلیمانی.

- تەواوكردىنى نەخۇشخانەنى چارەسەرى كىمىيالىق پارىزىگى ھەلەبجە.
- نۆۋەتكىرىدەنەۋەى نەخۇشخانەكانى رىزگارى لە ھەۋلېر و نازادى لە دھۆك و بانكى خويىن لە ھەۋلېر بە گۆزمەى (۱،۳۹۳،۶۶۱،۰۰۰) دىنار.
- دروستكردىنى بىنكەى تەندروستى مىر لە قەزاي شەقلاۋە بە برى (۱۲۴،۶۸۹،۰۰۰) دىنار.
- پرۆۋەى فاستكەير (Fast Care) بە ھەماھەنگى لە گەل كۆمپانىيالى فاستلېنك لە مانگى ۲۰۲۰/۳/۲۸ رايگەيەندرا ئەۋەيش بۇ گەياندىنى خىزمەتگوزارى تەندروستى بۇ مائەۋەى ھاۋلاتىيالى ھەرىمى كوردستان لە ھەموو شارەكان بە تايبەتى لە كاتى قەدەغەى ھاتوۋچۇ بۇ نەخۇشانى درېزخايەن كەۋا پېۋىستىيان بە چارەسەر ھەيە.
- چارەسەركردىنى نەخۇشانى شېرىپەنجە بە برى (۶،۱۴۹،۰۶۵،۰۰۰) دىنار بۇ مەبەستى نەشتەرگەرى و چارەسەرى جگە لە دەرمان.
- دابىنكردىنى دەرمان بۇ توۋشبوۋانى شېرىپەنجە بە برى (۲۹،۶۶۲،۱۵۷،۰۰۰) دىنار.
- دابىنكردىنى پېداۋسىتى تاقىگەيى بۇ توۋشبوۋانى شېرىپەنجە بە برى (۶۱۷،۵۹۵،۰۰۰) دىنار.
- خەرجكردىنى برى (۱۳،۵۴۰،۱۶۲،۱۰۰) دىنار بۇ بەرەنگاربوۋنەۋەى نەخۇشى قايرۇسى كۆرۇنا لە بوۋارەكانى خۇپارىزى و بەرەنگاربوۋنەۋەى و زوۋدەستىنىشانكردىن و چارەسەركردىنى نەخۇشى قايرۇسى كۆرۇناى نۇى.

نەنجامدانى رېكارەكانى تايبەت بە كۆرۇنا كە برىتېن لە:

لە ئاستى خۇپارىزى:

- بىلوكردنەۋەى ھۇشيارى و زانىارى لە نېۋە خەلكى بە بەكارھېنانى ھەموو جۇرەكانى مېدىا و گواستىنەۋەى ھەۋال ۋەكو سۇشپال مېدىا، كەنالىكانى ناۋەخۇ و دەرەۋە، سايتى فەرمى ۋەزارەتى تەندروستى، برۇشور و پۇستەر. بە ھەمانگەنگى لە گەل رېكخراۋى تەندروستى جېمانى ھەلسا بە چاپكردىنى زياتر لە ۲۰۰،۰۰۰ چاپمەنى و بلاۋكراۋەكان. ھەرۋەھا بە يارمەتى و ھەماھەنگى ۋەزارەتى گواستىنەۋەى و گەياندىن و كۆمپانىيالى تۇرى مۇبايل نامەى ئاگاداركردەنەۋەى و پىنمايى بۇ ھاۋلاتىيالى ھەرىمى كوردستان ناردوۋە بە مەبەستى بىلوكردنەۋەى ھۇشيارى دەرپارەى پەتاي كۆفېد-۱۹.
- نەنجامدانى ۹۱۵ سىمىنار ۋە ۵،۸۵۲ سەردانى مالىن.
- كەرەنتىنكردىنى ئەۋانەى كەۋا لە ئېران و چىن و ھەندى ۋوللاتى ئەۋرپا دەگەرپانەۋەى بۇ ماۋەى ۱۴ رۇژ لە ۷۰ ھوتېلى تايبەتمەندىكراۋ، (۱۶،۹۶۶) ھاۋلاتى كەرەنتىن كراۋە تاكو ئىستا ۋە (۱۵،۷۹۱) ھاۋلاتى ماۋەى ۱۴ رۇژى كەرەنتىنيان تەۋاۋ كىردوۋە ۋدەرچوۋنە.
- لە نىزىكەۋە چاۋدىرى دۇزىنەۋەى ھەر حالەتتىكى نەخۇشى قايرۇسى كۆرۇناى نۇى (COVID-۱۹) دەكرد بە شېۋەيەكى گەپانى چاللاكانە (Active Surveillance) ۋە لە رېنگەى پىشكىن و گەپانى بەردەۋام بۇ حالەتەكان (رصد البوائى) و

ناسىنەۋەدى پېش وەخت بۇ حالەتەكان لە سەرچاۋەكانى ھاتنە ژوررەۋەدى ھاۋلا تىيان لە دەرەۋەدى ۋلات (وشكانى و ناسمانى) و سەلماندى تاقىگەبى.

- چالاككردنى سىستەمى ھېلى گەرمى (۱۲۲) و كردنەۋەدى بەشىكى تايبەت بە ھېلى گەرمى كۆرۈنا ئەۋەش بۇ ۋەلامدانەۋەدى پرسىياري ھاۋلا تىيان و رېنىشاندىيان لەكاتى پېۋىستىيان بە رېنوتى بۇ ئەنجامدانى پشكىنى تايبەت بە كۆفېد-۱۹، و ۵،۰۰۰ حالەتى گومانلىكراۋىش تۆماركراۋە لەسىستەمەكەدا بەردەوام رۇژانە لەرېنگاي تەلەفون بەدواداچوونىيان بۇ كراۋە ۋە لەحالەتى گۆمانى كۆفېد نېردراۋن بۇ سەنتەرە تايبەتەكان بۇ پشكىنى زياتر و بىنن لەلايەن پزىشكى تايبەتەۋە.

- دروستكردنى پۇرتالى ۋەزارەتى تەندروستى لەسەر مۇبايل (ئايفۇن و ئەندرويد) بەھاۋكارى خۇبەخشانەى كۆمپانىيائى تونكل. ئەۋ ئەپە بەسىستەمىكى زۆر پېشكەوتوو ھاۋلا تىيان ئاگاداردەكاتەۋە لە دواين پېشەتەكان و رېنمايىەكانى ۋەزارەتى تەندروستى و رېكارەكانى خۇپاراستن. ھەرۋەھا ئەۋ ئەپە لەتواناي دا ھەپە كەۋا ئەۋ كەسانە ئاگادار بكتەۋە كە ۋا لە نزيك ئەۋ شوپنانه بوونە كەۋا ھەلگىرى فارۇسى كۆرۈناى نوپى تېدا تۆمار كراۋە.

- داشبۇردى زانىياري لەسەر پەتاي كۆفېد-۱۹ لەھەرپى كوردستان دانرا لەلايەن فەرمانگەى ميديا و زانىياري بە ھەماھەنگى لەگەل بەرپوۋەبەرايەتى پاراستنى تەندروستى.

- دانانى (Online Network) بەناۋى (Emergency Response Cell) لەگەل رېكخراۋى تەندروستى جىمانى (WHO) و ستافى پەيوەندىدار بۇ بلاوكردنەۋەدى داتا و زانىياري و ھەۋالى نوئ لەگەل رېنمايى و پېشنياري (WHO) كە رۇژانە دەگۆرپت بەپى باري بلاۋبونەۋەدى نەخۇشپەكە و لېكەۋتەكانى.

لە ئاستى چارەسەرى:

- ۱۰ شوپن لە نەخۇشخانەكان جياكرانەۋە و ئامادەكران بۇ ۋەرگرتى حالەتى كۆفېد-۱۹ ۋە چوارپش پلانكراۋ بون ۋە دواترپش ۱۲ نەخۇشخانەى تايبەت بە كۆفېد-۱۹ ئامادەكران ۋە ۱۲ پلانكراۋبون. ۋە لەكاتى پېۋىست سەرجم نەخۇشخانەكان تايبەت دەكەين بەچارەسەرى كۆرۈنا جگەلە نەخۇشخانە و سەنتەرە پىسپۇرپەكانى چارەسەرى شېرپەنجە، تالاسىميا، گورچيلەى دەستكردنەخۇشخانەكانى دل.

- ئامپىرەكانى (RT-PCR) دابىن كران لە كاتى ئىستادا ۱۱ تاقىگە پشكىنىن بۇ ھاۋلا تىيانى گومان لېكراۋ ئەنجام دەدەن. ھەتا ئىستا (۱۴۴،۶۱۶) پشكىنىن ئەنجام دراۋە كە لە ۵.۱٪ پۇزىتف درەچوۋە.

- (۱۵۹) ئامپىرئ ھەناسەى دەستكرد تايبەت بە پېشكىشكردن خزمەتى پزىشكى بۇ نەخۇشپەكانى كوفېد-لە ئىستا لەكارن ۋە (۷۲) پلان كراۋن بو ئەم مەبەستە ۋە زياتر لە (۸۵) فېنتەلەيتەرى نوئ و مۇدېرن كراۋن.

- دابىنكردنى نامرازەكانى خۇپارايىزى (PPE) بۇ ستافى نەخۇشخانەكان بەتايبەتى ئەۋ نەخۇشخانەنى كەۋا بەركەۋتەى راستەۋخۇيان ھەپە لەگەل نەخۇشى گومان لېكراۋ و پراھىنانى تەۋاۋ لەسەر خۇپارايىزى لە پەتاي كۆفېد-۱۹.

- دابینکردنی ئامپیری پشکنینی سەرەتایی بۆ فرۆکەخانە و تەواوی خاڵە سنوریەکان لە قوئاغی یەكەم و تەواوی بازگەکان دووای بوونی تووشبوو لە عێراق و شارەکانی هەرێم.
- دابینکردنی برێکی باش لە ئامپیری پزیشکی لەسەر بودجەیی تەرخان کراوی حکومەتی هەرێمی کوردستان لە پێگای بەرپۆه بەرایەتیە گشتیەکان گرنگترینیان:
  - ٨٥ ئامپیری هەناسەدانی دەستکرد Ventilator
  - ١٥٨ ئامپیری مۆنیتەری چاودیژی نەخۆش Patient Monitor

لە ناستی پەيوەندی نێوان حکومەتی هەرێم و حکومەتی عێراقی فیدرال:

- لەگەڵ دەستبەکاربوونی ئەو کابینە یە زۆرتین لیکتیگەشتن و پەيوەندنی هەبوو لەگەڵ حکومەتی عێراقی فیدرال لە کابینەیی پێشوو و کابینەیی ئێستاش (هێلی گشتی ١-٣).
- وەزیری تەندروستی بەشداری کردوو لە لیژنەیی بالایی عێراق (خلية الأزمة) لەسەر ناستی بالایی لە شاری بەغداد و پێشنیاری داواکاریەکانی هەرێمی کوردستانی گەیاندوو و لە ناوەرۆکی بپارەکان جیگەر کراو. (هێلی گشتی ١-٣).
- لیژنەیی بەرەنگاربوونەوهی نەخۆشی کۆرۆنای نوێ لەسەر ناستی وەزارەت بەشدار بوون لە کۆبوونەوهی لەگەڵ لیژنەیی بالایی بەرپۆه مان بۆ پرووبەروبوونەوهی نەخۆشی فایرۆسی کۆرۆنای نوێ کە جیگری یەكەمی سەرۆکی بەرپۆه مان سەرۆکایەتی لیژنەکەیی دەکرد. (هێلی گشتی ١-٣)
- وەزیری تەندروستی سەردانی شاری بەغدادی کرد بۆ پیرۆزبایی لە وەزیری ژینگە و تەندروستی نوێی ئەو کابینەییە و زینجیرەییەکان داواکاری گەیاند بە بەرێزبان. (هێلی گشتی ١-٣)
- لەسەر ناستی بەرپۆه بەرایەتیە گشتیەکان و بەرپۆه بەرایەتیەکان لیکتیگەشتنی باش هەییە و تاییبەت لە ئێستادا بۆ نالوگۆری داتاگان و زانیاری. (هێلی گشتی ١-٣)
- لە ئێستادا زۆر بەپەلە نوسراوەکانی حکومەتی عێراقی فیدرالمان بە دەست دەگات لە پێگەیی بەریدی ئیلکترونی لە پێگەیی نوینەرایەتی حکومەتی هەرێم لە بەغداد. (هێلی گشتی ١-٣)
- وەرگرتنی بەشێک لەو هاوکاریانەیی کە دەگاتە دەست حکومەتی عێراقی فیدرال وەك پشکی هەرێمی کوردستان (هێلی گشتی ٧-٣).

له ئاستى پەيوەندىيەكانى ھەرئىم لەسەر ئاستى ھەرئىم و نىۋدەۋلەتى:

- لەگەل زۇرى كونسولۇ وولاتانى دەرەۋە و رېئىخراۋە نىۋدەۋلەتتەكان پەيوەندى و لىكتىگەشتى باش ھەيە ۋە بەشىكىان زۇر چالاكن و ھاۋكارىشيان گەياندۇتە ۋەزارەتمان لەۋانە كونسولۇ وويلايەتە يەكگرتۋەكانى ئەمريكا، كونسولۇ ئىمارات، كونسولۇ كۆرياي باشوور، كونسولۇ ئوردن، كونسولۇ توركييا، نوپنەرى يەكپىتى ئەوروپا، نوپنەرى نەتەۋە يەكگرتۋەكان لە عىراق، بەشىك لە كۆمپانىياكانى دەرھېنانى نەۋت، رېئىخراۋە نىۋدەۋلەتتەكانى تر (ھېلى گىشتى ۲-۵).
- كونسولۇ چين ھاۋكار بوۋە لە پىشكەشكىردنى پىداۋسىتى خۇپارىزى و كىتى تىستى كۆرۈنا و ھېنانى تىيى تايبەت بە چارەسەرى كۆرۈنا كە لە پىسپۇرانى وولاتى چين بوون (ھېلى گىشتى ۲-۵).
- ھەماھەنگى تەۋا ھەيە لە نىۋان ۋەزارەتى تەندروسى رېئىخراۋە تەندروسى جېھانى ۋە ئەندامى چالاكى لىژنەنى بەرانگارىبوۋنەۋە نەخۇشى قايرۇسى كۆرۈنا بوۋنە و چەند جارنىك ھاۋكارىان گەياندۇتە ۋەزارەتمان كە لە پىداۋسىتى پىزىشكى و كىتى تىستى كۆرۈنا و نامپىرى ھەناسەدان و نامپىرى پىزىشى پىكھاتبوون (ھېلى گىشتى ۲-۵).

له ئاستى ئابوورى و دارايى:

- كەمكىردنەۋە بەشىك لە خەرجىيەكانى چاكرىدەۋە نامپىرە پىزىشكىيەكان، ئامانچ لەم رېئىكارە كەمكىردنەۋە ئەركى دارايى سەر ئەستۆى حكومەت و كەم كىردنەۋە زىدەۋرۇپى (ھېلى گىشتى ۱-۵)
- بەدۋاد اچوون و تەۋاۋكىردنى فۆرمى داھات و خەرجىيەكان و ناردنى بۇ ئەنجومەنى ۋەزىران (ھېلى گىشتى ۱-۶)

له ئاستى كارگىپىدا:

- دابەزاندى دەسەلاتەكانى كارگىپى و دارايى بۇ بەرپۆۋەبەرەگىشتىيەكانى ناۋ دىۋانى ۋەزارەت و بەرپۆۋەبەرەگىشتىيەكانى پارىزگاكان و ئىدارە سەربەخۇكان. (ھېلى گىشتى ۲-۷)
- كار لەسەر پەسەندكىردنى ھەيكەلىيەتى دىۋانى ۋەزارەت و بەرپۆۋەبەرەگىشتىيەكان بەردەۋامە. ئامانچ لەم رېئىكارە رېئىخستىنەۋە ھەيكەلىيەتتىكى گونجاۋ بۇ ۋەزارەت لە خوارۋە بۇ سەرۋە كە ھاۋتەرىبە لەگەل (ھېلى گىشتى ۲-۷) كى كابىنەنى نۆبەم

وہزارہتی پلانڈانان

پوختہ یہک لہ پروزہ و چالاکیبہ کانی وہزارہتی پلانڈانان لہ سائی یہ کہ می کابینہ ی نوبہ مدا:

لہ ئاستی چاکسازی:

- نامادہ کردنی سیستہ می نہ لہ کترؤنی بہ پتوہ بردنی خانہ نشینی گشتی
  - یارمہ تی تہ کنیکی بؤ وہزارہتی دارایی و ئابوری – بہ پتوہ بہ رایہ تی گشتی خانہ نشینی بؤ نامادہ کردنی سیستہ می نہ لہ کترؤنی بہ پتوہ بردنی خانہ نشینی گشتی.
  - نامادہ کردنی سیاست و پتنامایی تۆپی پاراستنی خیزان لہ سہر بنہ مای ہہ ژاریی

لہ ئاستی خزمہ تگوزاریبہ کان

- پروژہ و ہستاوہ کان
  - ۱،۲۹۷ پروژہ ی و ہزارہ تہ کان کہ پیوستیان بہ ۵ تریلؤن دینار بؤ تہ و او کردنیان ہہ یہ.
  - ۱،۳۸۸ پروژہ ی گہ شہ پیدانی پارینزگان کہ پیوستیان بہ ۴۰۰ ملیار دینار بؤ تہ و او کردنیان ہہ یہ.
- پروژہ دہستپیکراوہ کان
  - و ہرگرتی رہ زامہ ندی سہرؤکی حکومت بؤ دووبارہ دہستپیکردنہ و ہ ی ۶۰ پروژہ ی و ہزارہ تہ کان لہ سہ کتہ رہ کانی (رینگاو بان، سایلوکان، بہ نداو، کارہ یا) لہ گہ ل ۱۵۰ پروژہ ی پارینزگان، کہ گرنکی درا بہ تہ و او کردنی نہ و پروژانہ ی کہ رینژہ کانیان لہ سہرہ و ہ ی ۸۵٪ و ۷۵٪ بوو، و بری ۲۰۴ ملیار دینار بؤ نہ م پروژانہ ی خوارہ و ہ تہ رخانکرا:

■	ہہ ولپیر ۶۴ ملیار دینار	۳۱.۴٪
■	سلیمانی ۸۰ ملیار دینار	۳۹.۲٪
■	دھوک ۵۲ ملیار دینار	۲۵.۵٪
■	ہہ لہ بجہ ۸ ملیار دینار	۳.۹٪

• پروژہ ستراتیبہ کان:

- رینگای کہ لار – دہر بہ ندیخان
- رینگای کہ لار – کفری (بہ سوپاسہ و ہ بؤ بہ لیندہ رہ کہ ہیشتا بہ ردہ و امہ)
- رینگای ہہ ولپیر – پؤفیا
- رینگای رؤفیا – گوپال
- رینگای دوکان چوارقورنہ
- ۳ سایلو لہ (کہ لار، قوشتہ پہ، بہ ردہ رہ ش) نہ م سأل کہ لار و قوشتہ پہ تہ و او دہ بن.
- بہ نداو ہ کان ۱۳ دانہ (خؤرنہ و ازان، دیوانہ، ئاقوبان، نازہ نین، بانوی ئاقوبان، خہ نس، چہ مرگہ، جہ لی)

● چالاكییه كانی بواری په ره پیدانی مرؤی

- خوله كانی راهینانی كیپا - KIPA له گه ل ده سته كاربوونی كابینه ی نۆیه می حكومه تی هه ریعی كوردستان كه له مانگی ۷ سائی ۲۰۱۹ تاوه كو ئیستا نه نجام دراون:
- خولی جیایا كه (۱،۳۵۳) فه رمانبه ری داموده زگا كانی حكومه تی هه رییم تیایاندا به شداریبوون.
- فه رمانبه ر به زامالات بو خویندن بو ولاتی مالیزیا و چین و هیندستان نیراوان.

● نه نجامدانی لیكۆئینه وه یه ك له سه ركه رتی كشتوكا لی هه ریعی كوردستان:

- یارمه تی ته كنیکی به وه زاره تی كشتوكا ل و سه رچاوه كانی ئاو هه لسه نگانندی دوخی گوزه رانی جووتیارانی بواره جیاوازه كانی كشتوكا ل به تایبه تی به ره مه كشتوكا لییه كان، ئاژه لداری، ماسی و به ره مه ئاوییه كان و سه رچاوه كانی دارستانی ناوچه گوندییه كان، هه روه ها نیشان دانی زنجیره ی به های پیویست بو به ره مه كشتوكا لییه كان، ئاسته نكه كان، پیدایسته ییه كان و پئشینیاركردنی چاره سه ره كان.

● ئاماده كردنی ره شنوسی یاسای كه رتی كارها هه ریعی كوردستان:

- وه زاره تی پلاندانان یارمه تی ته كنیکی پئشكه شی وه زاره تی كارها كرده بو ئاماده كردنی ره شنوسی یاسای كه رتی كارها هه ریعی كوردستان. ئەم یاسایه یارمه تی دهرده بییت بو رێكخستنه وه ی كه رتی كارها و رێگه خوشرکردن بو به شداریپێكردنی كه رتی تایبه ت له بواره جیاوازه كاندا.

● نه نجامدانی چه ندین رووپۆو وۆركشۆپ:

- رووپۆی ئابووری و كۆمه لایه تی خێزان ، وۆركشۆپی ئاماده كرن و هه ژماركردنی نیشانده ری نیشتمانی هه ژاری فره نیشانده ر، ووركشۆپی هه ژماركردنی نیشانده ری نرخه كانی خۆراك و ده یان رووپۆی دیکه. ئەمه ی خواره وه ش دوو رووپۆی گرنگن نه نجام دراون له ماوه ی ده ستنیشانكراوی ئەم راپۆرته.

● رووپۆی گه نجان:

- بو تیگه یشتنی زیاتر له بارودۆخی گه نجان، رووپۆی هه رزه كاران و لاوان جیبه جی كرد و نه نجامه كه ی ده یان نیشانده ری گرنگی لێ دهركه وت كه حكومه ت به گشتی ده توانی تیبگات له كێشه كانی گه نجان و پیویسته یه كانیان.

● رووپۆی پیشه سازی:

- به رده وام بووین له كۆكردنه وه ی نیشانده ری ئابووری و به تایبه تی له م بارودۆخه دا. له م چوارچۆیه رووپۆی دامه زراوه پیشه سازیه گه وره ومام ناوه ند جیبه جی كرا و راپۆرته كه ی خسته به رده ستی وه زاره تی پیشه سازی و بازرگانی بو سوود وهرگرتن له نه نجامه كه ی و تیگه یشتن له ئاستی چالاکی پیشه سازی له هه رییم.

له سه ر ئاستى په يوه ندى نيوان حكومه تى هه ر ئى كوردستان و حكومه تى عىراقى فیدرال:

• نه نجامدانى سه ر ژمپرى له عىراق:

- وه زارته پلاندانان له پنگه ي دهسته ي ئامارى هه ر ئىم چالاكانه به شدارى كردوو له كۆبوونه وه كانى دهسته ي بالاى سه ر ژمپرى بۆ نه وه ي سه ر ژمپرى ، نه گه ر كرا به شىوازي زانستيانه و به هه ماهه نكيگردن بىت له نيوان هه ردوو لادا ، چونكه سه ر ژمپرى گه وره ترين پرؤژه ي حكومه ته و په يوه ندى به نزيكه ي هه موو سيكته ره كانى ژيانه وه هه يه .

له سه ر ئاستى نازادى و ديموكراسى و پيگه وه ژيان:

- وه زارته به پي تووانا له گه ل چه ندىن رىكخراو هانى نه م بواره ي داوه بۆ رىز گرتن له مافى نازادى و ديموكراسى و هاوسه نگ كردنى ژيان به گشتى .

په يوه ندىه كانى هه ر ئىم له سه ر ئاستى هه ر ئى و نيو ده وه لته ي:

- به رده و امبوون له كارى هه ماهه نكي و هاوكارى له گه ل ئازانسه نيو ده وه لته تيبه كان بۆ هاوكارى كردنى ته كنكى و راوئىزكارى بۆ دامه زراوه كانى حكومه ت ، له وانه : رىكخراوى UNDP ، GIZ ، BMZ ، IOM ، GMAC ، ETTIC ، UNFPA ، UNESCO ، UNAMI ، KOICA ، JICA ، AICS ، به مه به ستى نه نجامدانى پرؤگرامى پىويست بۆ په ره پيدانى خزمه تگوزاره كان و خزمه تكدردنى هاوولآتبانى هه ر ئى كوردستان .

له ناستى ئابورى و دارايدا:

• ناماده كردنى چوارچىوه ي هاوبه شى كه رتى گشتى و كه رتى تايبه ت:

- چوارچىوه ي هاوبه شى كه رتى گشتى و كه رتى تايبه ت ده بىته ربه رىك بۆ حكومه تى هه ر ئى كوردستان تا بتوانىت ده ستنيشانى پرؤژه كانى هاوبه شى كه رتى گشتى - كه رتى تايبه ت بكات و هه ئيانبسه نكيگىت و دايانرپىژىت و دانوستانبان له باره وه بكات و هه وه ها جىبه جىبان بكات . وه له ئىستاشدا كارده كرپت له سه ر ناماده كرنى لىستى نه و پرؤژه گرنگانه ي كه ده توانرپت به شىوازي هاوبه شى كه رتى گشتى و كه رتى تايبه ت جىبه جىبكرپن .

وہزارہتی ناوختو

پوختہ یەك له پرۆژەو چالاکی وەزارەتی ناوختو لە ماوہی سالی یەكەمی کابینە ی نۆیەمدا:

لە ئاستی پەیوہندی نیوان حکومەتی ھەرێمی کوردستان و حکومەتی عێراقی فیدرال:

• کیشە ی تۆماری لاوہکی (تعداد فرعی):

○ وەزارەت توانی کیشە ی (تعداد فرعی) یاخود تۆماری لاوہکی چارەسەر بکات بۆ ئەو کوردانە ی بەرہگەز عێراقین و حکومەتی فیدرال دانی بە عێراقی بوونیان نە نابوو، ئەم کیشە یە لە سالی ۱۹۹۲ ھوہ ھەبوو بە لام دوا ی ۲۰۰۵ زیاتر بوو دوا ی پەسەندکردنی دەستور، دوا ی چەندین گفتوگو لە نیوان ھەردوو وەزیری ناوختو ھەرێمی کوردستان و فیدرال، وەزارەتی ناوختو فیدرال بریاری دا دان بە گشت ئەو تومارە لاوہکیانە ی کە لە سالی ۱۹۹۲ تا بەرکاربونی دەستووری ھەمیشە یی عێراق سالی ۲۰۰۵ بنییت. و دوا ی پیکھینانی لیژنە یەك لە وەزارەتی ناوختو ھەرێمی کوردستان، کیشە ی تۆماری ئەوانە ی دوا ی سالی ۲۰۰۵ یش گەراونەتەوہ چارەسەر کرا.

• فیزە ی ھەرێم:

○ ھەر لە و ماوہیەدا توانرا کیشە ی فیزە ی ھەرێمی کوردستان چارەسەر بکریت کە بەغدا دانی پێدا نە نابوو، دوا ی گفتوگو ی ھەردوو وەزارەتی ھەرێم و فیدرال وەزارەتی ناوختو عێراق بریاری دا بە پیدانی دەسەلاتی پیدانی فیزە بە وەزیری ناوختو حکومەتی ھەرێمی کوردستان و گەشتیاری بیانی دەتوانییت بە فیزە ی ھەرێمی کوردستان سەردانی ھەموو پارێزگاکی عێراق بکات و داوا ی نشینگە بکات لە ھەر پارێزگایەکی عێراق .

• گرفت و کیشە کانی نشینگە:

○ بە ھەوێ وەزارەتی ناوختو ھەرێمی کوردستان وەزارەتی ناوختو عێراق بریاری دا لیژنە یەکی ھاوبەش پیک بەپێزیت لە نیوان وەزارەتی ناوختو عێراق و ھەرێم بو دیراسەت کردنی کیشە ی نشینگە ی بیانیەکان لە ھەرێمی کوردستان لە پێش بریاری فیزە ی پەسەندکردنی ھەرێمی کوردستان.

○ ھەر لە ماوہی ئەم سالیەدا پەزنامەندی وەزارەتی ناوختو عێراق وەرگیرا بە کردنەوہی گشت ئەو نوسینگانە ی کارتێ نیشتمانی کە لە ھەرێمی کوردستان بە ھۆی کیشە ی تۆماری لاوہکی و نەبوونی پیداو یستی و ئامێر نە کراو بوونەوہ.

○ لەم ماوہیەش دا وەزارەتی ناوختو عێراق وە وەزارەتی ناوختو ھەرێمی کوردستان ریککەوتن لەسەر کردنەوہی چوار نوسینگە ی پاسپورت لە قەزاکانی (سوران ، ئاکری، زاخو و کوبە)

○ ھەر وەھا وەزارەتی ناوختو عێراق پەزنامەندی دەربری بە ناردنی بریک زیاتر لە پاسپورتی خام وەك قوئانغی یەكەم بری (۴۰،۰۰۰) پاسپورتی خام رەوانە ی ھەرێمی کوردستان کرا.

• كاراكردىنى ھېلى گەرم:

- وەزارەتى ناوخۇ بە نوسراوئىكى تايبەت بېرىرى دانانى ھېلى گەرمى دەركرد بەژمارە (۴۱۴) بە مەبەستى گەياندىنى سكاللا و پېشنىيارى ھاۋلا تىيان و ئىستا لە وەزارەتى ناوخۇ كارەكانى دانانى سەنتەرى پەيوەندىيەكانى ئەم ھېلە گەرمە بەرئو دەچېت و لە ئايندەيەكى نىكىدا دەكەوئتە كار.
- پىداچوونەو بە دىزايى كوالىتى تابلوكانى ئۆتۆمبىل.
- قەدەغەكردنى بەكارھېتانى ئۆتۆمبىلى حكومى دواى دەوامى فەرمى.

لە ئاستى كارگېرى:

- خوئى پىگەباندى ئەفسەران.

لە ئاستى پەرەپىدانى تانا مروئىيەكان:

- رىكخستى دەيان خول و سىمىنار.

لەسەر ئاستى پرۇزەكانى تايبەت بە ژىرخانى دامودەزگاكانى وەزارەت:

- ئەو پرۇزانەى كە لە كاتى دامەزراندنى كابىنەى نوئى حكومەت رەزامەندى لەسەر وەرگىراوہ بۇ ھەموو پارىزگاكانى (ھەولېر، دەۋك، سلىمانى و ھەلەبجە) و ئىدارە سەربەخكانى (گەرمىيان و راپەرىن):

ژ	ناوى پرۇزە	شونى پرۇزە	كوژمەى پرۇزە (دىنار)	تىببى
۱	دروست كردنى بەشى ئاليات و نۆزەنكرندەوہى بەشى كرى و بارهەلگر لە ب. ھاتووچۆى ھەولېر	پارىزگاى ھەولېر	۵۷۲.۰۰۰.۰۰۰	پرۇزەكە لە ژىر جى بە جى كردن دايە
۲	بىناى ھاتووچۆى شەقلاوہ	پارىزگاى ھەولېر	۳۸۳.۳۰۰.۰۰۰	پرۇزەكە لە ژىر جى بە جى كردن دايە
۳	دروستكردن و كرنەوہى دەروازەى سنورى مېرگەسور- رووبارۇك كۆمەلگاي زىت) لە قەزاي مېرگەسور	پارىزگاى ھەولېر	۲۹۹.۶۵۳.۰۰۰	پرۇزەكە لە ژىر جى بە جى كردن دايە
۴	بىنايەى ھاتووچۆى بەرئوہەرايەتى ھاتووچۆى ھەلەبجە	پارىزگاى ھەلەبجە	۵.۴۸۵.۳۸۸.۸۴۹	پرۇزەكە لە ژىر پرۇسەى تەندەرىن دايە
۵	ئىكەى ھاتووچۆى قوشتەپە	پارىزگاى ھەولېر	۴۵۹.۸۸۹.۰۰۰	پرۇزەكە لە ژىر پرۇسەى تەندەرىن دايە
۶	پرۇزەى ۶۹ كامىرا بۇ ترافىك لايتى گۆرە پانەكانى ناوشارى سلىمانى	پارىزگاى سلىمانى	۲.۵۴۵.۹۴۲.۳۰۰	پرۇزەكە لە ژىر پرۇسەى تەندەرىن دايە
۷	فەراوان كردنى گەراجى وەستانى ئۆتۆمبىلى ھاۋلا تىيان و زىاد كردنى نھۆمى مۇلى كۆنگرە (ناو وەزارەت)	پارىزگاى ھەولېر	۳۷۴.۸۳۳.۷۵۰	پرۇزەكە لە ژىر پرۇسەى تەندەرىن دايە
۸	دانان و دايىن كردنى گاردرىل بۇ رىگاى نيوان تاسلوچە و دۆكان	پارىزگاى سلىمانى	۵.۸۷۰.۷۰۰.۰۰۰	پرۇزەكە لە ژىر پرۇسەى سپاردن دايە

۹	دایین کردن و هیئتی دانانی پیدایستییه کانی بینایه ی نوئ ب . نشینگه ی ههولپئر	پارێزگای ههولپئر	۵۶۹،۴۱۲،۰۰۰	پروژه که له ژئر پرۆسه ی سپاردن دایه
۱۰	دانان و دایین کردنی پیدایستییه کانی ب. هاتوو چۆی سوۆران	پارێزگای ههولپئر/ سوۆران	۳۲۹،۵۵۰،۰۰۰	پروژه که له ژئر پرۆسه ی تهندهرین دایه
۱۱	دانان و دایین کردنی هیما ی رینیشاندهر هاتوو چۆی جوۆراو جوۆر بوۆریگا کانی (عهربهت ، سهیدسادیق، ههلهبعه ی ، بیتوین، گهرمهك)	پارێزگای ههلهبعه	۲،۳۶۶،۲۲۵،۰۰۰	پروژه که له ژئر پرۆسه ی تهندهرین دایه
۱۲	کۆی دهرخسته کانی تایبهت به دایین کردنی پیدایستییه کان ب. هاتوو چۆی نیداره ی گهرمیان	نیداره ی گهرمیان	۳۶۱،۷۸۰،۳۲۶	پروژه که له ژئر پرۆسه ی تهندهرین دایه
۱۳	کۆی دهرخسته کانی تایبهت به دایین کردنی پیدایستییه کان دانانی هیما ی هاتوو چۆی له گهل دانانی گاردریل له گهل بویاخ کردن نوۆهن کردنه وه ی ب . هاتوو چۆی سنوری شار ی سلیمان ی	پارێزگای سلیمان ی	۴،۳۳۳،۳۵۳،۷۵۰	پروژه که له ژئر پرۆسه ی تهندهرین دایه
۱۴	کۆی دهرخسته کانی تایبهت به دایین کردنی پیدایستییه کان دانانی هیما ی هاتوو چۆی له گهل دانانی گاردریل له گهل بویاخ کردن ب . هاتوو چۆی سنوری سوۆران	پارێزگای ههولپئر	۴۳۴،۱۳۱،۴۳۱	پروژه که له ژئر پرۆسه ی تهندهرین دایه
۱۵	کۆی دهرخسته کانی تایبهت به دایین کردنی پیدایستییه کان دانانی هیما ی هاتوو چۆی له گهل دانانی گاردریل له گهل بویاخ کردن ب . هاتوو چۆی نیداره ی راپهرین	نیداره ی راپهرین	۱،۴۴۶،۳۵۷،۵۰۰	پروژه که له ژئر پرۆسه ی تهندهرین دایه
۱۶	کۆی دهرخسته کانی تایبهت به دایین کردنی پیدایستییه کان دانانی هیما ی هاتوو چۆی له گهل دانانی گاردریل له گهل بویاخ کردن ب . هاتوو چۆی (کۆیه) و سنوری شار ی ههولپئر	پارێزگای ههولپئر	۶۴۸،۸۵۳،۵۰۰	پروژه که له ژئر پرۆسه ی تهندهرین دایه
۱۷	کۆی دهرخسته کانی تایبهت به دایین کردنی پیدایستییه کان دانانی هیما ی هاتوو چۆی له گهل دانانی گاردریل له گهل بویاخ کردن ب . هاتوو چۆی (کۆیه) ریگای نیوان ههولپئر – کۆیه	پارێزگای ههولپئر	۸۵۰،۰۰۰،۰۰۰	پروژه که له ژئر پرۆسه ی سپاردن دایه

پروژه بهردهوامه کان که نیستا کاریان له سهرده کریت و پالپشتی جیبه جیکردنی هیلی گشتی بهرنامه ی کاری حکومه تن.

وہزارہتی گواستنہوہ و گہ یاندن

پوختہ یہ ک لہ پرژہی و چالاکي و ہزارہتی گواستنہوہ و گہ یاندن لہ ماوہی سالی یہ کہ می کابینہی نۆبہ مدا:

بہ رپوہ بہ رایہ تی گشتی پۆستہ و گہ یاندن :

- دابینکردنی فریکوئنسی لہ سہرباندی (UHF) بۆ و ہزارہتی پيشمہ رگہ.
- بہ ردهوام کارکردن لہ پرژہی FTTH:
  - لہ شارۆچکہ کانی سہر پارێزگای سلیمانی:
  - شارۆچکہ کانی (دہربہ ندیخان، پیرہمہ گرون و سورداش) خزمہ تگوزاری کارایہ وھاو لاتیان لپی سودمہ نندن.
  - لہ سنوری ئیدارہی گہرمیان:
  - شاری (کہ لار) خزمہ تگوزاری کارایہ وھاو لاتیان لپی سودمہ نندن. سہ بارہت بہ شارۆچکہ کانی (کفری و رزگاری) ہیلی سہرہ کی گہ یشتووہ و کارکردن تییدا بہ ردهوامہ.
  - لہ سنوری ئیدارہی راپہرین:
  - لہ رانیہ، نیسیوی و ہیرو خزمہ تگوزاری کارایہ وھاو لاتیان لپی سودمہ نندن.
- پرژہی ئینتہرنیتی میری بہ شیوازی بیئہل و FTTG:
  - دابینکردنی خزمہ تگوزاری ئینتہرنیتی واپہرلیس بۆ ۵۰ دامودہزگای حکومہت و زیادکردنی بۆ ۳۵ فہرمانگہ حکومییہ کان.
  - دابینکردنی ئینتہرنیت بہ سیستہمی فایبہر نۆپتیک (FTTG) بۆ ہر دوو پارێزگای سلیمانی و ہلہ بجہ و ہر دوو ئیدارہی گہرمیان و راپہرین بہ توانایی ۱۴۰۰۰ میگابت لہ چرکہ یہ کدا.
- بواری پۆستہ :
  - کردنہوہی سہنتہری ئالوگوری پۆستہی نیودہولہتی ہولپیر، کہ بہ ہوی رووداوہ کانی ۱۶ نۆکتہ بہری ۲۰۱۷ داخرا بوو.
  - ئەنجامدانی گرئبہستی گواستنہوہی پۆستہ لہ نیوان ہہرئمی کوردستان و دہرہوہی ولات لہ رینگای ہیلی ئاسمانی عیراق و کہ مکردنہوہی نرخ یہ ک کیلو لہ (۷،۰۰۰) حہوت ہزار دینارہوہ بۆ (۳،۰۰۰) سچ ہزار دینار.
  - دابین کردنی نامیر و کہ لوپہلی تہکنیکی پیویست بۆ بہ گہرختنی سیستہمی (IPS) واتہ بہ دوادا چوونی پۆستہیی کہ ئیستا ہہریم و عیراق بہ یہ ک سیستہمی یہ کگرتوو کار دہکەن.
  - ناردنی (۲۵) تہن کہ لوپہلی پۆستہیی و نامہ و حہوالہ لہ ہہرئمی کوردستان بۆ دہرہوہ بہ ہوی داخستنی ئاسمانی عیراق بہ رووی گہشتہ ئاسمانیہ کان بہ ہۆکاری بلابوونہوہی فایروسی کۆرۆنا (covid-۱۹)
  - ہیئان و دابہ شکردنی (۷۳) تہن کہ لوپہلی پۆستہیی و نامہ و حہوالہ لہ دہرہوہی ہہریم و سہر جہم ولاتانی جہان بۆ ناوہوہی ہہرئمی کوردستان.

- بەگەرختىنە سىستەمى (post cod) ۋە دابەشكىردن ۋە دانانى ژمارە لەسەر خانوو بائە خانەكان لە گەرەكەكانى ھەرسى پارىزگاكانى ھەرىم ۋە كە ئەمەش كارئاسانى كىردوو ھە گەياندىنى خىزمەتگوزارى پۇستە بۇ ھاۋلا تىيان ۋە دامودەزگاكانى حكومەتى ھەرىم.

● **بۈارى كەشناسى:**

- دانانى ۋىستگەى بوومەلەرزەى باشماخ ۋە بەستىنەۋەى بە تۆرى بوومەلەرزەى ھەرىمى كوردستان.
- كاركىردن لە قۇناغى كۆتايى دامەزراندنى ۋىستگەى بەكى تۆمار كىردنى بوومەلەرزە لە قەزاي چۆمان ۋە بەستىنەۋەى بە تۆرى بوومەلەرزەى ھەرىم .
- كاركىردن لە قۇناغى كۆتايى دامەزراندنى ۋىستگەى بەكى تۆمار كىردنى بوومەلەرزە لە قەزاي كەلار ۋە بەستىنەۋەى بە تۆرى بوومەلەرزەى ھەرىم.
- دانانى (۴) ئامىرى پىوانى باران بارىن لە ناۋچەكانى (دىبەگە، دارەشەكران، كۆپە، شەقلاۋە، سەنگاو ۋە قەرەداغ).

● **پىدان ۋە نوپكىردنەۋەى مۆلەتى كاركىردن:**

- پىدانى مۆلەتى كاركىردن بۇ كۆمپانىياكانى بۈارى گواستىنەۋەى كەلۋپەل ۋە باركىردن ۋە داگرتن بە ۱۲ كۆمپانىيا لە سنوورى پارىزگاى (ھەۋلىر، سلىمانى، دھۆك ۋە ئىدارەى راپەرىن)
- پىدانى مۆلەتى كاركىردن بە ۶ كۆمپانىياى بۈارى گواستىنەۋەى ھاۋلا تىيان لە سنوورى پارىزگاى (ھەۋلىر، سلىمانى، دھۆك ۋە ئىدارەى راپەرىن)
- پىدانى مۆلەتى كاركىردن بە ۴ كۆمپانىياى گواستىنەۋەى بەرھەمى نەۋتى لە سنوورى پارىزگاى (ھەۋلىر ۋە سلىمانى)
- پىدانى مۆلەتى كاركىردن بە كۆمپانىيا بە كىردانى ئۆتۈمبىل لە سنوورى پارىزگاى ھەۋلىر
- پىدانى مۆلەتى كاركىردن بە كۆمپانىيا بە كى رىكلام بۇ ئامرازەكانى گواستىنەۋە (پاس ۋە تەكسى) لە سنوورى پارىزگاى سلىمانى
- پىدانى مۆلەتى كاركىردن بە كۆمپانىيا بە كى تەكسى تەلەفۇنى لە سنوورى پارىزگاى دھۆك
- پىدانى مۆلەتى كاركىردن بۇ كۆمپانىيا بە كى بۈارى گواستىنەۋەى فەرمانبەرەن ۋە قوتابىيان ۋە خويندكاران لە سنوورى ئىدارەى راپەرىن
- پىدانى مۆلەتى كاركىردن بە نووسىنگە بە كى تەكسى تەلەفۇنى لە سنوورى پارىزگاى سلىمانى
- پىدانى مۆلەتى كاركىردن بە نووسىنگە بە كى گواستىنەۋەى ھاۋلا تىيان لە سنوورى پارىزگاى سلىمانى
- نوپكىردنەۋەى مۆلەتى كاركىردن بۇ ۸۱ كۆمپانىياكانى گواستىنەۋە لە سنوورى پارىزگاكان ۋە ئىدارە سەربەخۇكان
- نوپكىردنەۋەى مۆلەتى كاركىردن بۇ ۵۴ نووسىنگەكانى گواستىنەۋە لە سنوورى پارىزگاكان ۋە ئىدارە سەربەخۇكان

بەريۆەبەرايەتى گىشتى فروكەخانەى نپودەولەتى ھەولپىر:

- پىرۆژەى بە سەوزايى كىردنى فروكەخانە
- پەرهپىدانى سىستەمى ئاۋ و فراۋانكىردن و چارەسەرى سىستەمى ئاۋى قورس
- نوپكىردنەۋەى وپىستگە سەرەكپەكانى فروكەخانەى كۆن و دانانى سىستەمى چاۋدپىرى SCADA
- پىرۆژەى دروستكىردنى ۸ تاۋەرى ئاسايش
- دروستكىردنى گۆرەپانى كارگوى كۆن
- نوپكىردنەۋەى سىياچى فروكەخانە
- دروست كىردن و دامەزىراندنى شاشەپەكى مۆدپىرن لە دپوى ئپرسايدى فروكەخانە
- گۆرىن و نوپ كىردنەۋەى تەۋاۋى سىستەمى چاۋدپىرى ناۋ تپرمينالى فروكەخانە
- نوپكىردنەۋەى سىستەمى مۆتۆرۇلا و سىستەمى چاۋدپىرى ئەكسەس دۇرى فروكەخانە

بەريۆەبەرايەتى گىشتى فروكەخانەى نپودەولەتى سلىمانى :

- تەۋاۋكىردنى لە ۸۰% پىرۆژەى رپنگاكانى فروكەخانە M۳M۴، بەلام بە ھۆى خەرج نەكىردنى شايسىتە دارايپەكانى لە لايەن پارىزگارى سلىمانىيەۋە كارەكە لە ئىستادا ۋەستاۋە ئەۋ بپرە پارەپەى كە پپويستە خەرج بكىرىت بۆ تەۋاۋ كىردنى پىرۆژەكە (۲،۰۳۵،۱۲۷،۰۰۰) دپنارە.

وہزارہتی ئوقاف و کاروباری ئایینی

پوہختہ یەک لە پرۆژەو چالاکییەکانی وەزارەتی ئوقاف و کاروباری ئایینی لە سائی یەکەمی کابینەیی نۆیەمدا:

لەبواری پیکەوہژیان و ھەماھەنگی لەگەڵ ریکخراوہنئودەوئەتیئەکان:

- ئەنجامدان و سەرپەرشتی کردنی (۱۰) کۆنفرانس و سیمینار کە لە لایەن ریکخراوہکان تاییبەت بە پیکەوہژیانی ئایینی و مافەکانی مرۆف ئەنجام دراوہ لە ھەرێمی کوردستان.
- سەردانی کردنی ھەر یەک لە پاپای فاتیکان و سەرۆک وەزیرانی فاتیکان و وەزیری دەرەوہی فاتیکان، کە تەوہری سەرەکی قسەکان رافە کردنی کەلتوری پیکەوہژیان و میژووی ئایینەکانە لە ھەرێمی کوردستان.

لە ئاستی چاکسازیدا:

- تەرشیق کردنی ھەیکەلی وەزارەت.
- کردنەوہی بە شیک لە دیوانی وەزارەت بۆ بەدواداچوونی ئەو سکالای و سکالای ئەلیکترۆنی و پێشنیار و پەرخنانەیی کە لە لایەن ھاوئاتییانەوہ.

لەبواری ھەج و عومرە:

- سازکردنی یەکەمین دیداری گەشەپێدانی پرۆسەیی ھەج و عومرە دەرکردنی (۱۳) راسپاردە.

لەبواری یاساییدا:

- ئامادەکردنی رەشنوسیک بە مەبەستی ھەمواری یاسایی وەزارەتی ئوقاف و کاروباری ئایینی.
- دەرکردنی پێنمای نوئ بۆ سەرپەرشتی و کردنەوہی ھوچرەیی فەقاییان.
- ھەموارکردنەوہی پێنمایەکانی دروست کردنی مژگەوت لە ھەرێمی کوردستان.
- ئامادەکردنی پرۆژەیی تاییبەت بە کردنەوہی پەیمانگایەکی پیکەیانندی مامۆستایانی ئایینی (پیش نوئ و وتارخوئین) بە ھەماھەنگی لەگەڵ وەزارەتی خوئندنی بالآ.
- ھەموار کردنەوہی سیستەمی مەوہلی و سەرپەرشتیاری بوہقفە مۆلحەقەکان.

لەبواری مۆلکەوہقفییەکان:

- پێداچوونەوہ بە کرپی مۆلکەکانی ئوقاف و گونجانندی لەگەڵ بازار و جەخت کردنەوہ لە کرپی سالانە لە کات و ساتی خۆی.

- ئىستا لەپرۆسەى گەران و بەدواداچوونىن بۇ دۆزىنەوہو رېكخستەنەوہى تەواوى مۆلكەوہوقفییەكانى وەزارەت و بەئەلىكترونى كوردنىان.

لەبوارى رېنمايى و ھوشيارى:

- بۆردىكى وتارى ھەبى پېكېنرا بۇ جەخت كوردنەوہولەپەيرەوكردن و پاپەندىبون بەپرپارەكان بۆرد.
- كوردنەوہى خۆلىكى سى مانگەى ھاوينەبۇ فېركردن و لەبەركردنى قورئانى پېرۆز.
- كوردنەوہى خۆلىكى پەرەپېدانى تواناسازى لەسەرجم پارېزگاكانى ھەرېم بۇ ماموستايانى ئاييى.
- سەرپەرشتى كوردنى پاپەندىبونى ماموستايانى ئاييى بەرېنمايى و رېكارەتەندروسىتيەكان و داخستى دەرگاى مزگەوتەكان.
- دەرچوونى خولى شەشەمى پەيمانگەى كوردستان بۇ پېش نوېژ و وتارخوېننى سەر بەوہزارەتمان.
- تۆمار كوردنى (۳۰) بەرنامەى ئاييى بۇ مانگى رەمەزان لەلايەن ماموستايانى ئاييى ديارى كوردستان.
- دانانى لېئەنەبەكى بالآ بەسەرۇكايەتى خۆمان تايبەت بەدەر كوردنى برپار و رېنمايەكانى خۆپارېزى لەقايروسى كۆرونا.
- دروستكردن و تۆماركردنى ژمارەبەك كوردتەقيدىو لەلايەن ماموستايانى ئاييى تايبەت بەتاك پارېزى و ھوشياركردنەوہى ھاوالاتيان لەكوشندەبى قايروسى كۆرونا لەرووى شەرعىيەوہ.

لەبوارى ئەندازەو ئاوەدانكردنەوہ:

- ئامادەكردنى دىزانىكى نوئ بۇ مزگەوتەكانى ھەرېمى كوردستان بەشېوازېك كەلەررووى تەلارسازى مۆركىكى كوردەوارى نېشان بدات.

لەبوارى پلان دانان:

- ئامادەكردن و نوسىنەوہى ستراتېژىەتى كاركردنى چوار سالى ئايندەى وەزارەتى ئەوقاف و كاروبارى ئاييى.
- پېكېننى بۆردىكى بالآ بۇ پرسەئاييىەكان لەھەرىمى كوردستان.

لەبوارى مزگەوتەكان:

- رېزگرتن لە(۵۰۰) ماموستاى ئاييى لەبەرامبەر بلاوكردنەوہى ھوشيارى ئاييى و ھەست كوردن بەبەرپرسيارەتى.

وہزارہتی کاروباری شہیدان و نائفالکراوان

پوختہ یہ کہ لہ پرؤژہو چالاکی و ہزارہتی کاروباری شہیدان و نائفالکراوان لہ سائی یہ کہ می کابینہ ی نؤیہ مدا:

لہ ناستی چاکسازیدا:

- جیبہ جیکردنی ناوہرؤکی پیرہوی ژمارہ (۴) ی سائی ۲۰۲۰ کہ تایبہ تہ بہ جیبہ جیکردنی یاسای چاکساز ی و پیکمپنانی لیژنہ ی چاکساز ی و ہزارہت بہ فہرمانی و ہزاری ژمارہ (۷۳۴) لہ ۲۰۲۰/۲/۲۴ ، و ہ پیکمپنانی لیژنہ تایبہ تمہ ندہ کانی تری و ہزارہت.
- کؤبوونہ وہی لیژنہ ی بالای چاکساز ی تایبہ ت بہ خزمہ تگوزاری کور و کچانی شہیدان بہ بہ شداریکردنی بہ ریژ و ہزیر کہ ہاوکات ئەندامی لیژنہ ی بالای چاکساز یہ لہ گہ ل چہ ند و ہزیریکتی تایبہ تمہ ند .

لہ ناستی خزمہ تگوزاریدا:

- پیدانی کرپی خویندنی کور و کچانی شہیدان و نائفالکراوان و زیندانی سیاسی لہ زانکؤ و پیمانگانگان و قوتابخانہ کان لہ لایہ ن لیژنہ تایبہ کانی سہ ربہ و ہزارہ تمان بؤ سائی خویندنی ۲۰۱۷-۲۰۱۸ .
- پیدانی منحہ ی مانگانہ ی کہ سوکاری شہیدان و نائفالکراوان و زیندانی سیاسی و بہ خپوکہ ر و پیدانی پارہ ی نہ خؤش ، ہتد .
- و ہرگرتی ر ہزامہ ندی سہرؤکایہ تی ئەنجومہ نی و ہزیران بہ ژمارہ (۷،۷۰۸) لہ ریکہ وتی ۲۰۱۹/۱۰/۱۵ بؤ تاپؤکردنی ئەو خانوو و زویانہ ی کہ بہ سہر کہ س و کاری شہیدان و زیندانی سیاسی دابہ شکارون .
- کؤبوونہ وہی تایبہ ت بہ دابہ شکردنی زہوی لہ گہ ل لایہ نی پە یوہ نندیدار و بہ ریژ پاریزگاری ہلہ بچہ لہ شاری ہلہ بچہ .
- ئەنجامدانی کؤبوونہ وہیہ کہ لہ گہ ل و ہزارہ تی تہ ندروستی دہربارہ ی بہرکہ وتوانی چہ کی کیمیای .

لہ ناستی پە یوہ ندی نیوان حکومہ تی ہریمی کوردستان و حکومہ تی عیراقی فیدرال:

- بہ شداریکردنی شانڈیکی و ہزارہت لہ یادی رؤژی ونیوان کہ لہ لایہ ن مانگی سور ی عیراقی ریکخرابوو لہ شاری بہ غدا .
- ہلہ ندانہ وہی گؤرہ بہ کؤمہ لہ کانی بیابانی بادیہ ی پاریزگای سہ ماوہ کہ نزیکہ ی (۱۷۱) روفاتی ژن و مندالی تییدا دہرہ ی تراوہ کہ ئیستا لہ پزیشکی دادوہری بہ غدا پاریزراون وئامادہ کاری کردن بؤ ہلہ ندانہ وہی گؤری دووہم و سییہم و ہینانہ وہی روفاتہ کانیان بہ ہہ ماہہ نگی لہ گہ ل سہرؤکایہ تی ئەنجومہ نی و ہزیران .
- ہلہ ندانہ وہی گؤرہ بہ کؤمہ لہ کانی شہنگال بہ ہہ ماہہ نگی لہ گہ ل تیہی نیشتمانی عیراقی گؤرہ بہ کؤمہ لہ کان .

- دەستىن باشلانغان كېشە ھەئەئاسراوھەكان لەگەل ھۆكۆمەتى فېدېرالى و بەرزكردنەوھى بۆ سەرۆكايەتى ئەنجومەنى وھزيران، وھكو گواستەنەوھى مووچەى زىندانىيانى سىياسى .

لە ئاستى ئازادىي و ديموكراسى و پېكەوھە ژيان و يادكردنەوھى بېرەوھەريەكانى قوربانىيانى كوردستان:

- مەراسىمى يادكردنەوھى جىنۆسايدى بارزان لە رېكەوتى ۲۰۱۹/۷/۳۱ .
- مەراسىمى يادكردنەوھى جىنۆ سايدى ئىزدىھەكان لە ۲۰۱۹/۸/۳ لە شارى دھۆك .
- بەشدارىكردن لە مەراسىمى يادكردنەوھى پەنجاسالەى تاوانى كۆمەلكوژى گوندى صۆپيا لە قەزاي زاخۆ لە رېكەوتى ۲۰۱۹/۹/۱۷ .
- مەراسىمى يادكردنەوھى شەھيدانى خېلى ھەمە لە ۲۰۱۹/۹/۲۳ لە شارى سلېمانى .
- يادكردنەوھى ئەنفالى دۆلى جافايەتى بەھاوكارى قائىمقامىھەتى قەزاي دۆكان .
- بە ھۆى ئەنجام نەدانى يادى كىمىبارانى ھەلەبجە، دانانى تاجە گۆلېنە لەسەر مەزاري قوربانىيان لە ۲۰۲۰/۳/۱۶ .
- مەراسىمى تاجە گۆلېنە لە مۆنۆمېنتى چەمچەمال بۆ يادى ئەنفال لە رېكەوتى ۲۰۲۰/۴/۱۴ .
- مەراسىمى تاجە گۆلېنە لە قەلادزى بۆ يادى شەھيدانى قەلادزى لە رېكەوتى ۲۰۲۰/۴/۲۴ .
- ئەنجامدانى مەراسىمى يادى شەھيدانى (۱)ى شوبات لە رۆژى ۲۰۲۰/۲/۱ بە نامادەبوونى بەرېز سەرۆكى ھۆكۆمەت و وھزيرە بەرېزەكان و نوپنەرى وولتاتانى بيانى لە ھەريى كوردستان .
- كۆبۆنەوھە لەگەل لېژنەى ياساي پەرلەمانى كوردستان سەبارەت بە ديارىكردنى رۆژىك بۆ جىنۆسايدى كوردانى ئىزدى و بەشدارى لە دانېشتنى نائاساي پەرلەمانى كوردستان ژمارە (۳) سەبارەت بە ديارىكردنى رۆژى جىنۆسايدى كوردانى ئىزدى، لە رۆژى ۲۰۱۹/۸/۳ .

پەيوەندىھەكانى ھەريىم لەسەر ئاستى ھەريى و نېودەوولەتى:

- كۆبۆنەوھە لەگەل بەرېزان سەرۆكى ھەريى كوردستان و جىگرى سەرۆكى ھۆكۆمەت و وھزيرى داد و فەرمانگەى پەيوەندىھەكانى دەرەوھە و بەرېز كەريىم اسعد احمد خان سەبارەت بە رېگريكردن لە جىنۆسايد و لېكۆلېنەوھە لە تاوانەكانى داعش بەتايبەت دژى كوردانى ئىزدى لە رېكەوتى ۲۰۲۰/۳/۳ .

لە ئاستى كارگىرى:

- نامادەكردنى پلانى چوارسالەى وھزارەتمان و ناردنى بۆ سەرۆكايەتى ئەنجومەنى وھزيران لە لايەن لېژنەيەكى تايبەتمەندا .

- كۆبۈنە ۋە ۋاژوو كۆنۈس لەگەل ۋەزارەتى پېشمەرگە بە مەبەستى گواستىنە ۋە دۆسىيە شەھىدانى شەرى تېرۇرى داعش لە ۋەزارەتى پېشمەرگە بۇ ۋەزارەتە تەمەن .
- پېكېننى لېژنە يەك بۇ پېداچوونە ۋە بە پەيكەرى رېكخستى ۋەزارەتە تەمەن .
- بە شەدارى كۆردى نۆنە رانى ۋەزارەتە تەمەن لە ۋ خول ۋ ۆركشۆپانە ي كە لە لايەن ئەنجومەنى ۋەزيران ۋ ۋەزارەتى پلاندانان كراونە تە ۋە كە تايبەت بوون بە ۋەزارەتە تەمەن .
- جېبە جېكۆردى بىرىارى ژمارە (۳۳) ي ئەنجومەنى ۋەزيران تايبەت بە دارپشتنە ۋە پەيكەرى ۋەزارەت .
- پېكۆردنە ۋە فۆرمى مىلاكاتى فەرمانبەران كە لە لايەن ئەنجومەنى ۋەزيرانە ۋە نامادە كرابوو .
- بە مەبەستى رونكۆردنە ۋە ۋ بە ئاگابوون لە ناۋەرۆكى ياساى چاكسازى ژمارە (۲) ي سالى ۲۰۲۰ ئەنجامدانى كۆبۈنە ۋە يەك لەگەل لېژنە ي شەھىدان لە پەرلەمانى كوردستان .

وہزارہتی کارو کاروباری کۆمہ لایہ تی

پوختہ یه ک له پرۆژو چالاکیبه کانی وہزارہتی کار و کاروباری کۆمہ لایہ تی له سائی یه که می کابینه ی نۆبه مدا:

له ئاستی خزمه تگوزاریدا:

- گه رانه وهی مووچهی که مئه ندامان له گشت شاره کانی هه ریپی کوردستان، تیایدا (۱۲، ۶۸۹) که مئه ندام سوودمه ند بون، که (۱، ۷۰۴، ۳۰۰، ۰۰۰) یه ک ملیار و هه وت سه د و چوار ملیۆن و سئ سه د هه زار دینار بۆی ته رخانکراوه.
- سیاسه تی پارستنی منداڵ، له بواری گه شه پیدانی کۆمہ لایه تی له گشت شاره کانی هه ریپی کوردستان، بۆ سوودمه ندبوونی گشت منداڵان.
- ئاماده کردنی ره شنووسی یاسای کار و سیاسه تی به کارخستن بۆ به کارخستن و دهسته بهری کرێکاران به مه به ستی خزمه تکردنی زیاتری کرێکاران و پاراستنی مافی کرێکار و خاوه ن کار و که مکردنه وهی رۆژه ی بیکاری.
- کارا کردنه وهی سندووقی دهسته بهری کۆمہ لایه تی به مه به ستی کۆکردنه وهی داها تی دهسته بهری له یه ک سندووقی وه به ره ییان و یه کخسته ی داها ت.
- هه نگاونان به ره و ده ستپیکردنه وهی پرۆژه ی قه رزه بچووکه کانی لاوان بۆ دۆزینه وهی هه لی کار و دامه زران دی پرۆژی بچوو ک و ره خساندن هه لی کار بۆ (۹، ۵۰۰) گه نچ و ره خساندن هه لی کار به (ناراسته وخۆ) بۆ زیاتر له (۲۵، ۰۰۰) که س یاریده ده ر له پرۆژه.
- پیدانی (۵، ۱۵۰) فیزه ی کارکردن به کرێکاری بیانی، به و که سانه ی مه رجه کانی کارکردن له هه ریپی کوردستان ده یانگرتیه وه و.
- هه موارکردنه وهی یاسای ژماری (۲) ی سائی ۲۰۱۱ تاییه ت به سندووقی پشتیوانی پرۆژه بچووکه کانی لاوان، به شپۆزێک که له گه ل بارودۆخی ئیستای هه ریم گونجا و بێت.
- هه موارکردنه وهی رینمایي ژماره (۵) ی سائی ۲۰۱۵ تاییه ت به سندووقی پشتیوانی پرۆژه بچووکه کانی لاوان به مه به ستی سوودمه ندبوونی ژماره یه کی زیاتری گه نجان له سه ر بنه مای هه موارکردنه وهی مه رجه کانی پیدانی پيشینه له یاسا که دا (دابینکردنی هه لی کاری زیاتر).
- هه موارکردنه وهی رینمایي ژماره (۲) ی سائی ۲۰۱۶ تاییه ت به که مئه ندام و خاوه ن پیداو یستیه تاییه ته کان به مه به ستی دهسته بهر کردنی ژبانی شایسته بۆ خاوه ن پیداو یستی تاییه ت.
- ده رکردنی رینمایي ژماره (۱) ی سائی ۲۰۱۹ تاییه ت به هێزی جیبه جیکردن له چاکسازیبه کانی هه ولیر، سلیمانی و دهۆک به مه به ستی پاراستنی سزادراوان.
- هه موارکردنه وهی رینمایي ژماره (۲) ی سالی ۲۰۱۹ تاییه ت به مۆله تی سزادراوان بۆ سوودمه ندبوونی خێزانی سزادراوان.

- رايۇنلار ۋە بەكارخىستى ھېز ۋە تواناي سىزداراۋان لە چاكسازى كۆمەلەيەتى بەمەبەستى ئامادەكردنى سىزداراۋان بۇ دەستپىشخەرى لە دامەزىراندنى پىرۇزە لە دواى ئازاد بونيان.
- ھەمباركردنەۋەي رېنمايى ژمارە (۳) سالى ۲۰۱۸ تايبەت بە سەنتەرەكانى شەبەنگى ئۆتيزم بۇ چاۋدېرى كەمئەندامان بەمەبەستى گرېنگى دان بەكەرتى تايبەت لەم بوارە.
- بەخىشىنى مۇلەتتى بەخىۋكەر ۋەكو مافىكى كەمئەندامان بەمەبەستى كەم كىردنەۋەي ئەركى خاۋەن پىداۋىستى تايبەت
- ئامادەكردنى سىستەمى تۆرى پاراستى كۆمەلەيەتتى لە بوارى چاۋدېرى خىزان ۋە كەمئەندامان بەمەبەستى كەم كىردنەۋەي رۆتن ۋە لادانى ناۋى دوبارە.
- توماركردنى ناۋى بىكاران بۇ دۆزىنەۋەي ھەلى كار كە تاكو ئىستا ۴۰۰ كەس تۆمار كراون (۷۵) كاربان بۇ دۆزراۋەتەۋە.
- گىشتاندنى كارئاسانى بۇ ماق كەم ئەندامان بەمەبەستى بارسوكى بە بەخىشىن لە رسوماتى خويىندن ۋە كارئاسانى لە بالەخانەكان.
- ئامادەسازى بۇ دوبارە ناۋنوسىنى كەمئەندام بەمەبەستى سوۋمەندبونى كەسانى شايشتە.
- بەدەمەۋەچونى كېشەي دوو مىندال لە پروۋى توند ۋە تېزى بەمەبەستى پاراستن ۋە ئاشتىكردنەۋە.
- تەۋاۋكردنى كارەكانى بالەخانەي نۆى ۋەزارەت بەمەبەستى كارئاسانى بۇ ھاۋلاتيان ۋە كەم ئەندامان ۋە باشتىكردنى رېكخىستى كارگېرى.
- گېرەنەۋەي موۋچى(۱۳،۰۰۵)كەمئەندامان كە دواى پىشكىنەۋەي پىزىشكى شايشتە بوون يارمەتتى دارابى ۋەرىگىرن، (۸،۹۳۹) كەم ئەندام بە ھارىكارى مانگانەي (۱۵۰،۰۰۰) سەدو پەنجا ھەزار دىنار چونكە ھىچ داھاتىكيان نىيە، ھەروھە(۴،۰۶۶)كەم ئەندام بە ھارىكارى مانگانەي(۱۰۰،۰۰۰)سەد ھەزار دىنار كە سەرچاۋەي تىرى داھاتيان ھەيە.
- خۇئامادەكردن بۇ تۆماركردنى ناۋى نوپى كەم ئەندامان كە مەرجەكانى شايشتەبوونى ھاۋكاربان تىدايەۋ، پىشتىر ناۋنوس نەكراون.
- بەكارخىستى سىستى داتابىس بۇ زانىيارى كەمئەندامانى سوۋمەند لە حكومەت، كە بەشىۋايتىك لەسەر ئاستى كوردستان يەك فۆرمى ھاۋشىۋە پىدە بىكرىت بۇ زانىيارىيەكان ۋە ۋەرىگىرن ۋە رەتكىردنەۋەي سوۋمەندبونى كەم ئەندامان لە رېنگاى ئەلكىرپۇنىيەۋە بىت.
- راگرتى دەۋامى ئاسابى لە ديوانى ۋەزارەت ۋە بېرۋەبەرايەتتەيە گىشتىيەكان ۋە پەيمانگانى فېركردن ۋە سەنتەرى ئۆتيزم لەگەل فەرمانى ئەنجوۋمەنى ۋەزىران، لە ميانەي روۋبەروو بوونەۋەي گىرتى فائىرۇسى كۆرپۇناۋ بەرداۋام بوون لە خزمەتگوزارىيەكانى چاكسازىيەكان ۋە خانەكانى چاۋدېرو مائەكانى دالئەدانى ئافىرەتانى ھەپەشە لىكراۋ.
- بەخىشىنى (الغرامە التاخىرىيە) بۇ سەرجەم سوۋمەندانى قەرزى بچووك لە ۲۰۲۰/۱/۱ تاكو ۲۰۲۰/۶/۱، ۋەك پالپىشتى ۋە كار ئاسانىيەك بۇ سوۋمەندانى قەرزى بچووك، بە ھۆى ئەم بارە ناھەمبارەي لە كوردستان ھەيە.

- چارەسەرکردن ھاوکاری کردنی خێزانیکى كەم دەرامەت بۆ رینگەگرتن لە بەخشینی منداڵەکانى لەبەر نەبوونی، كە بە هیمەتى وەزارەت لە رینگای خێرخوازان خانووەكى بۆ داينكرا لە پيرەمەگروون.
- گۆرپنى سىستى كاری هێلى گەرمى فرياكەوتنى منداڵان (۱۱۶) لە سىستى (۸) كاتژمېرى خزمەت بۆ (۲۴) كاتژمېر، تاكو بتوانریت بە شىوازىكى بەردەوام بە هانای منداڵانەوه بىتو خزمەتگوزارى پىويستيان پيشكەش بكات.
- كارکردنى جدى لەسەر پرۆژەى خزمەت كە لەلایەن ئەنجوومەنى وەزيرانەوه ئەنجام دەدریت و سەرجهەم دام و دەزگاگانى وەزارەتى كار كە خزمەتگوزارى پيشكەش ھاوڵاتيان دەكەن لەم سايتە زانیارى تەواويان لەسەر پلاو دەكریتەوه، بۆ ئەوهى سەرجهەم ھاوڵاتيان لە خزمەتگوزارىيەكان و پيداويستى مامەلەو...هتد ئاگاداربن.

لە ئاستى چاكسازیدا:

- پيكرپينانى لێژنەيهكى لاوهكى تايبەت بە ياسای چاكسازى بە سەرۆكايەتى جەنابى وەزير بەمەبەستى حجّ بەجێکردنى ناوهرۆكى ياسای چاكسازى لە مووچە و دەرمالە و بەخشين و ئىمتيازەكان و خانەنشینی لە هەريێمى كوردستان ياسای ژمارە (۲)ى سالى ۲۰۲۰ و هەنگاوهكانى وەزارەتمان بۆ جيبەجێکردنى ياسای چاكسازى بە پي پەيرهوى پەسەندكراوى ياسای چاكسازى ژمارە (۴) ى سالى ۲۰۲۰.
- ئامادەکردنى پیناسەى كار (الوصف الوظيفى) و كارنامەى كار (لائحه العمل) لە روى كارگېرى و بەرپۆهبردن لە ديوانى وەزارەت بەمەبەستى شىوازى بەرپۆهبردنى و باشتكردى خزمەتگوزارى و پشكخستى ئيش و كارەكان.
- گەرانەنەوهى داھات بۆ خەزینە، ئەویش بە گەرانەوهى زیاتر (۱) ملیار دینار لە مووچە كەم ئەندامان.
- گپرانەوهى زیاتر لە دوو ملیار دینارى عێراق كە مئەندامانى هەلەبجە بۆ خەزینەى دەولەت.
- كاراكردنهوه و دانانى سندوقى سكاڵا لە سەرجهەم بەرپۆهبرايەتیهكانى وەزارەت بەمەبەستى چاكسازى لە كاری وەزيفى و باشتكردى خزمەتگوزارى.
- بەشداریکردنى سەرجهەم كۆبونهوهكانى ئەنجومەنى وەزيران بەمەبەستى بەشداری كارا لە برپاردان و را دەرپرين و بەهێزکردنى بنەماى راویژکردن.
- لێژنەى بەدواداچوون بۆ هەوآل و زانیارهكانى راگەياندن بۆ سەرجهەم فەرمانگەكانى وەزارەت بەمەبەستى باشت بەرپۆهبردن و چاكکردنى خزمەتگوزارىيەكان.
- ئامادەکردنى رەشئووسى تۆرى پاراستى كۆمەلایەتى بە شىوازىكى نوێ جیا لە شىوازى پيشوو كە تەنھا چەند رینماییهكى وەزارەتى دارایی هەبوو بۆ دیارکردنى سوودمەندان و، كارکردن لەگەڵ وەزارەتى پلان و هەردوو ریکخراوى بانكى نیو دەولەتى و UNDP و شارازى نیودهولەتى بۆ گەيشتنە قوناعى كۆتایی ئەم رەشئووسە.

- پيشكه شکردنى خزمه تگوزارى شايسته و كارا كردنى پرؤسه ي چاكسازى بو به ندىبه كان، له ميانه ي شه ش چاكسازى له هه رسى پاريزگاي هه ولير، سلېمانى و دهوك كه زياتر له (۵،۳۰۰) پينچ هه زارو سئسه د به ندى له خو ده گرن.

له ناستى نازادى و ديموكراسى و پيکه وه ژياندا:

- ريكه و تنامه ي ليكتيگه يشتن له گه ل ريكخراوى ستپس ي بریتانى له بواری خيزانى جيگره وه به مه به ستي داين كردنى سه رجه م پيداويستيه كانى مندال له پرووى ماددى و مه عنه وييه وه.
- چاك كردنى رهوشى ماله كانى دائه دانى نافرتهان له پرووى خزمه تگوزارى شه لته ر، به مه به ستي به سيستم كردنى كاروبارى و خزمه تگوزاريه كانى شه لته رى دائه دانى ژنانى هه ره شه ليكراو.
- دانانى سيستى داتابيس بو ماله كانى دائه دانى نافرتهانى هه ره شه ليكراو، به شيوازيك كه زانيارى سه رجه م كه يسه كان له ديوانى وه زاره ت ده بيت و، له سه ر ناستى كوردستان به يه ك سيستم كرده كريت.
- ناماده كردنى ره شنوسى ياسايى مافى مندال به مه به ستي پاريزگارى كردنى مندال له رووى دهرونى و ته ندروستى و په رووه رده ييه وه.
- به دوادا چوونى سياسه تى پاراستنى مندال له نه نجوومه نى وه زيران، كه به بناغه ي كارى بواری مندالان داده ندرت له سه ر ناستى هه ريم و به شيوازيك ناماده كراوه كه گونجاو بيت له گه ل بنه ما نيوده و له تيبه كانى بواری مندالان.
- چالاك كردنى يه كه ي جيئده ر له گشت شاره كانى هه ريم به مه به ستي كه م كردنه وه ي جياكارى ره گه زى.

له ناستى كارگيري:

- ناماده كردنى پلانى ستراتيجى چوار ساله به مه به ستي باشتركردنى گشت خزمه تگوزاريه كانى وه زاره تمان.
- به سه ر كردنه وه ي دام و ده زگاكاني وه زاره ت بو ۶۰ فه رمانگه له هه يكلى وه زاره ت به مه به ستي هانندان و باشتركردنى خزمه تگوزاريه كان.
- ناماده كردنى پلانى راهينانى فه رمانبه ران بو ماوه ي ۳ سال به مه به ستي باشتركردنى ناستى فه رمانبه ران له پرووى كارگيري و هونه ريه وه.
- سه ر له نوئى دارپشته نه وه ي به رپوبه رايه تى و به شه كانى وه زاره ت كه گونجاو بيت له گه ل رهوشى خزمه تگوزارى به هاو لاتييان و كه م كردنه وه ي روتين له كاتى نه نجامدانى مامه له كانيان.

- ئەنجامدانی گۆرانکاری لە بەرپۆهەبەر و بەرپرسی بەشەکان لە چاکسازیبەکان و بەرپۆهەرایەتیبەکانی سەر بە بەرپۆهەرایەتی گشتی چاودێری و گەشەپێدانی کۆمەڵایەتی، بە لەبەرچاوغرتنی لێپاتوووی کارمەندان و دانانی کەسی شیاو.
- دانانی سیستەمی پەنجەمۆر لە جیاتی واژوووی ناسایی کارمەندان لەسەر ناستی وەزارەت و ریکخستنی کاتی هاتن و رویشتی کارمەندان بە شیوازیکی ئەلکترۆنی.

پەيوەندى نىوان حكومهتى هەريئى كوردستان و حكومهتى عىراقى فيدرال:

- دروستکردنی پردی پەيوەندى لە گەڵ وەزارەتى كار و كاروبارى كۆمەڵایەتى لە حكومهتى فيدرال بە مەبەستى گۆرىنەوهى بىر و راو و دروستکردنى هەماهەنگى.

لە ناستى پەيوەندىبەكانى هەريئى لەسەر ناستى هەريئى و نۆدەوڵەتى:

- پتەوترکردنى پەيوەندى نىوان وەزارەت و رىكخراوه نۆو دەوڵەتىبەكان و رىكخراوهكانى نەتەوه يەكگرتوو وەكان و رىكخراوه نۆو خۆپىبەكان، بە ستانەوهيان بە ديوانى وەزارەت و پيشكەشكردنى كارناسانى بۆ چالاكى هاوبەش و سوودبينى لە توانستەكانيان بۆ بەرزكردنەوهى ناستى توانستى كارمەندان و ئەنجامدانی پرۆژەى هاوبەشى بە سوود بۆ هاوڵاتيان، كە تەنيا لە لایەن رىكخراوهكانەوه (٧٥) سەردانى فەرمى وەزارەت كراوه.
- كارى جدى لە گەڵ رىكخراوهكان بە گشتى و يونسيف بە تايبەتى، بە مەبەستى پيشەكەشكردنى خزمەتگوزارى باشتر بە ئاوارهكان، لە بواری هۆشياركردنەوه و چارهسەرکردنى كيشەكانيان، هاريكاري كردنيان لە رووى ماددى بە مەبەستى بەرەهوام بوونی مندالەكانيان لە پرۆسەى خويندن، لە رىگای بەرپۆهەرایەتى گشتى چاودێرو گەشەپێدانی كۆمەڵایەتى لە پارێزگاكان.
- هاوکارو پەيوەندى پتەوبوون لە گەڵ ئەنجومەنى بالای كاروبارى خانمان بۆ سەرجهم بابەكانى جێندەرى و ئەو لێژنەى بە هاوبەشى كارەكان ئەنجام دەدەن و رۆلبين لە سەرخستنى كارەكان.

دەستەى گشتى ناوچە كوردستانىيەكانى دەرەوہى ئىدارەى ھەرئىم

پوختەيەك لە كارو چالاكىيەكانى دەستەى گشتى ناوچە كوردستانىيەكانى دەرەوہى ئىدارەى ھەرئىم لە ساڻى يەكەمى كابينەى نۆيەمدا:

لە ئاستى كارگىرى:

- پىكېننى لىژنەيەك بۆ دانانى بەرنامەى ۴سالى دەستەكەمان لە چوارچىوہى ھىللە گشتىيەكانى بەرنامەى كارى كابينەى نۆيەمى حكومەتى ھەرئىمى كوردستان، (۱۳) ھىلى لاوہكى بۆ بەجى گەياندى ھىللە گشتىيەكان ديارى كراوہ. ، (۲۴) پرۆژەى پىشنياركرائو، (۷۵) پرۆژەى بەردەوامەكان، (۵) رىكار و چالاكى پىشنياركرائومان ھەبووہ، كە بە نوسراومان ژمارە (۲۱) لە رۆژى (۲۰۱۹/۹/۱۸) رەوانە كراوہ.

- بۆ جىبەجىكردى بىيارەكانى سەرۆكايەتى ئەنجومەنى وەزيران چەندىن لىژنەيەك سەبارەت بە بوارەكانى خواروہە پىكېتووہ:

○ ئامادەكردى راپۆرت بۆ لىژنەى تەكنىكى ناوچە كوردستانىيەكان.

○ ئامادەكردى پەپرەو پرۆگرامى دەستەكەمان و رەوانە كرىدى بۆ سەرۆكايەتى ئەنجومەنى وەزيران.

- پىكېننى لىژنەى چاكسازى لە چوار چىوہى ياساى چاكسازى حكومەتى ھەرئىم كە لە ئىستادا بەردەوامىن لە كاركردى لەسەر ئەم بابەتە

لە ئاستى چاكسازىدا:

- دابەزاندنى داتا و زانىارى بەشيوہى راپۆرت و دىكۆمىنت لەسەر مائپەرى فەرمى دەستە
- بەشدارى گشت بەرنامە و چالاكىيەكانى فەرمانگەى ميديا و زانىارىمان كردووہ

لە ئاستى خزمەتگوزارىدا:

- بەردەوامىدان بە پتەوكردنى پەيوەندى دەستە لەگەل بەرپۆەبەرايەتى پەرەپىدانى مرۆپى لە وەزارەتى پلاندانانى حكومەتى ھەرئىم بۆ دەستەبەركردنى خوڻى جۆراوجۆر لە (KIPA) بۆ فەرمانبەرانى دەستەكەمان.

پەيوەندى نيوان حكومەتى ھەرئىمى كوردستان و حكومەتى عىراقى فيدرال:

- پىدانى داتا و زانىارى پىويست بەو لىژنەى كە بە بىيارەكانى كۆبوونەوہكانى سەرۆكايەتى ئەنجومەنى وەزيران پىكېتووہ (لىژنەى تەكنىكى بۆ ناوچە كوردستانىيەكان)، (لىژنەى ھەلسەنگاندنى پرۆژەى سەرژمىرى گشتى عىراق)

- پیکهپینانی لیژنهیهک لهسهه خالی چوارهمی بریاری ژماره (٤) کۆبوونهوهی له رۆژی ٢٢/٧/٢٠١٩ بۆ نهو مهبهستهش راپۆرتیک لهسهه زانیاری تهواو سهبارته به مادهه ١٤٠ دهستووری عیراق و کارهکانی لیژنهه جیبهه جیکردنی مادهه ١٤٠ و ریکارهکان نامادهکراو رهوانهکراوه.
- نامادهکردنی راپۆرتیک لهسهه کیشهه زهوی و زار له ناوچه کوردستانییهکانی دهرهوهی ئیدارهه ههریم سهبارته به کاروبارهکانی لیژنهه بالای مادهه ١٤٠ لهسهه ئهم بابتهه ههروهها نهو پیشیلکاریانهه له دواه رووداوهکانی ١٦ ی ئۆکتۆبهه لهو ناوچانه روویداوه و رووبهرووی خهکی ناوچهکه دهپیتتهوه.
- به دواواچوون لهسهه بارودۆخی نالهباری ناوچه کوردستانییهکان به دیدار و کۆبوونهوهی راستهوخۆ و بهشیوهی ئۆنلاین و سهردان بۆ نهو ناوچانه لهگهه لایهه نی پهیوهندیدار.

ئەكادىمىيە كوردى

پوختە يەك لە كارو چالاككىيە كانى ئەكادىمىيە كوردى لە سائى يەكەمى كاپىنە نۆيەمدا:

لەماوەى سائى يەكەمى تەمەنى كاپىنە نۆيەمى حكومەتى ھەريى كوردستان، ئەكادىمىيە كوردى چەندىن چالاكى گىرنگ و جۆراو جۆرى لە چوارچۆوى بەھيژكردن و پالپشتى كردنى كولتور و زمان ورۆشنىرى كوردى ئەنجامداو، بەلام بەداخەو بەھۆى كارىگەرە كانى بۆلۆبوونەوھى فايرۆسى كۆرۆنا و ھەستانى ژيان زۆرەى چالاكىە كان پراگىران.

ئەمەى خواروھە پوختە يەكە لەو چالاكىانەى لەلايەن ئەكادىمىيە لەو ماوھەدا ئەنجام دراون:

- لە ماوھى ئەم سائى ھەمەى گۆفارى ئەكادىمىيە بە ھەرسى زمانى (كوردى – ھەربى – ئىنگلىزى) بە ھەردوو زارى (ناوھراست و بادىنى)، بۆلۆكراوھتەوھ. ئەم گۆفاره گىرنگى تەواوى بەو توپۆئىنەوھى زانستى داوھ.
- ھاوكات چەندىن كۆر و سىمىنارى بۆ چەندىن نووسەر ورۆشنىر و شارەزايانى بوارە جىاجىاكانى ورۆشنىرى بەرپۆھەردووھ لەبارەى كولتور و زمانى كوردى و مېژوو و جوجرافىيەى ئەم گەلە . ئەمە جگە لەكردنەوھى چەندىن پىشانگى ھونەرى و پىدانى دەرھەت بەپىشكەشكردنى وتار و موھازەرەى زانستى لەبارەى زمانى كوردى و كارىگەرە تەكنەلۆژىيە سەر زمان، لەگەل دابەشكردنى چەندىن كىتپى گىرنگ.
- ئەكادىمىيە كوردى بەشدارىەكى كاراى لە چواردەمىن پىشانگى نۆدەوئەتى كىتپ ھەبوو لەھەولپەر، ھەروھە چەندىن رپۆرھەسى رپۆلپىنانى بۆ چەندىن شاعىر ورۆمانوس ورۆشنىر رىكخستووھ و سەرۆك و نوپنەرانى ئەكادىمىيە بەشدارىان لە چەندىن كۆر و كۆبوونەوھ و رپۆرھەسى ورۆشنىرى گىرنگ بەشدارىان كردووھ.
- ئەكادىمىيە لە بۆلۆكردنەوھى كىتپ نەوھەستا، ژمارەى كىتپە چاپكراوھكانىشى لەم ماوھەدا گەيشتە (۲۳) كىتپ بە قەبارەى گەورە و ناوھەند بەشكى زۆرى ئەم كىتپانە بەبى بەرامبەر پىشكەش شوپنە پپووستەكان كران وھك (كىتپخانە گىشتىيەكان – دەرگا و ناوھەندەكانى توپۆئىنەوھ – پەرلەمان – سەرۆكاتىيەكان – زانكۆكان و ژمارەيەك لە كەسەيەتىيەكان كىتپخانە تاپبەتەكان. ئەمە جگە لە ناردنە دەرەوھەيان بۆ زانكۆ كوردىيەكانى بەشەكانى دىكەى كوردستان و كىتپخانە جىمانىيەكان).

دەستەى ۋە بەرھىنەن

پوختە يەك لە پىرۇژە ۋە چالاكىيە كانى دەستەى ۋە بەرھىنەننى لە سالى يەكەمى كابىنەنى نۆيەمدا:

لە بوارى پىدانى مۇلەت:

• لە ماۋەنى سالى يەكەمى تەمەنى كابىنەنى نۆيەمى ھۆكۈمەتنى ھەرىيى كوردستان و دوای دەستبەكارىۋونى سەرۋكى دەستە، مۇلەت بە (۴۳) پىرۇژە دراۋە بە سەرمايەنى نىزىكەنى (۹.۵) مىليۇن دۆلار و لەسەر رويەرى (۸۷۵) دۆنم زەۋى

لەم سىكتەرەنەنى خوارەۋە:

- پىشەسازى: ۱۲ پىرۇژە بە سەرمايەنى ۳۵۷ مىليۇن دۆلار
  - نىشتەجىبۋون: ۵ پىرۇژە بە سەرمايەنى ۳۷۵ مىليۇن دۆلار
  - فېرگىردن: ۷ پىرۇژە بە سەرمايەنى ۴۴ مىليۇن دۆلار
  - گەشتىيارى: ۶ پىرۇژە بە سەرمايەنى ۳۰ مىليۇن دۆلار
  - ۋەرزىشى: ۳ پىرۇژە بە سەرمايەنى ۳۰ مىليۇن دۆلار
  - بازىرگانى: ۶ پىرۇژە بە سەرمايەنى ۴۳ مىليۇن دۆلار
  - تەندروسى: ۳ پىرۇژە بە سەرمايەنى ۲۰ مىليۇن دۆلار
  - كىشتوكالى: ۱ پىرۇژە بە سەرمايەنى ۳ مىليۇن دۆلار
- كۆى ئەۋ پىرۇژەنەنى لە (۲۰۱۹/۷/۲۸) ۋە تا (۲۰۲۰/۷/۷) پىشكەش بە دەستەى ۋە بەرھىنەن كراۋە (۲۵۹) پىرۇژە بوۋە، (۴۰) پىرۇژە يان پەسەند نەكراۋن و (۲۱۹) پەسەندكراۋن. لە سىكتەرى پىشەسازى جۇراۋجۇر (۵۴) پىرۇژە پەسەندكراۋە و لە سىكتەرى كىشتوكالى (۱۰) پىرۇژە پەسەند كراۋە. سەرمايەنى خەملىندراۋى ئەم پىرۇژەنە زىاتىر لە (۸) مىليار دۆلارە.
- رەزامەندى لەسەر چەندىن پىرۇژەنى پىشەسازى گىرنگ دراۋە و چەندىن ۋۇرك شۇپ لەبارەنى پىشەستى بوارى ۋە بەرھىنەن لە ھەرىيى كوردستان ئەنجام دراۋە.

لە ئاستى چاكسازىدا:

- ھاۋكات دەستەى بالانى ۋە بەرھىنەن ۲۶ بىرارى دەرگىدوۋە بە مەستى ئەنجامدانى چاكسازى و پىداچوۋنەۋە بە بەشىك لە رېنمايىەكان. ۋەكو بىرارى تايبەت بە دروستكردنى نەخشەنى ۋە بەرھىنەن و بىرارى تايبەت بە دامەزىراندنى بۇردى سىستەمى يەك پەنجەرە بە مەبەستى كەمكردنەۋە رۇتېن.
- بەھۋى پابەندەنە بوۋن بە ياسا و رېنمايىەكانى ۋە بەرھىنەن ئەۋ پىرۇژەنەنى كە تا ئىستا دەست بەكار نەبوۋنە بەھۋى كەمتەرخەمى ۋە بەرھىنەن، بىراردراۋە مۇلەتەكانىيان ھەلبوۋەشىنرېتەۋە و زەۋىيەكانىيان بگە رېنرېتەۋە بۇ ھۆكۈمەت. ھەر لەم ماۋەيەشدا ۱۵ پىرۇژە لە پلانى ۋە زارەتنى بازىرگانى و پىشەسازى دىارىكراۋە و داۋا لە ۋەزارەتنى شارەۋانى كراۋە كە زەۋىيان بۇ تەرخان بىكات، دواتر ۋەك ھەلى ۋە بەرھىنەننى ئامادەكراۋ بخرېنە بەردەستى ۋە بەرھىنەنران.

- لەماوەی سالی یەكەمی كابینەى نۆیەمی حكومەت بریار درا پەلە بكریت لە تەملێك كردنى یەكە نیشته جیبووەكانى ناو پرۆژەكانى وەبەرھێنان ئەمە جگە لە قەرەبۆكردنەوہى ئەو خاوەن زەویانەى كە زەویبەكانیان بەر پرۆژەكانى وەبەرھێنان كەوتوون، كە بەھۆى قەیرانى داراییەوہ، قەرەبۆكردنەوہكەیان دوا كەوتوہ.

لە ئاستى خزمەتگوزارى:

- لیژنەى بەدواداچوونى بینای خزمەتگوزارى پرۆژە نیشته جیبەكانى وەبەرھێنانى پێكھێنراوہ. ھەر وەھا لیژنەى كى تايبەتمەندیش سەبارەت بە پێداچوونەوہى نرخى خزمەتگوزارى بۆ پرۆژەكانى نیشته جیبوون لە بەرزەوہندى ھاوڵاتیاندا پێكھێنراوہ. لیژنەكە دەست بەكارە و نرخى بۆ چەند پرۆژەى كە داناوہ بە جۆرىك لە ھەندى پرۆژەكە نرخى داشكاندنەكە گەیشتۆتە ٦٠.٠%.

لە ئاستى پەيوەندىەكانى ھەرىم لەسەر ئاستى ھەرىمى و نپودەوڵەتى:

- ھەر لەم ماوەى شدا دەستە بەشداری چەندین كۆبوونەوہ و كۆر و كۆنگرەى گرنگ لەسەر ئاستى عىراق و لەسەر ئاستى نپودەوڵەتى كردوہ. ئەمە جگە لە بەرئۆبەردنى چەندین ھەلمەتى نیشتمانى بۆ ھاندانى گەنجان بۆ وەبەرھێنان و جیبە جێكردنى چەندین پرۆژەى بچووك و گرنگ.

وہزیری ھەرئیم بۆ کاروباری پیکھاتەکان

پوختەک لە کار و چالاکى وەزیری ھەرئیم بۆ کاروباری پیکھاتەکان لە سائى یەكەمى كابينەى نۆیەمدا:

لەسەر ئاستى پیکه وەژيان و ئازادى و ديموکراسى:

● پیکهاتەى نەتە وەییەکان:

○ لایەنە سیاسییە تورکمانییەکان:

■ بۆ یەكەمجار زۆرینەى لایەنە سیاسییە تورکمانییەکان بەشدارییان لە کۆبوونە وەکانماندا کرد، کە بە

ھەنگاویكى ئیجابى وەسفکرا و پيشوازییەكى باشش لیکرا.

○ لایەنە سیاسییە کلدان سریان ئاشورى و ئەرمەنییەکان:

■ بەھەمان شێوە لەگەڵ لایەنە سیاسییەکانى کلدان سریان ئاشورى و ئەرمەنییەکان زنجیرە کۆبوونە وەییەک

ئەنجام درا.

● پیکهاتە ئاینییەکان:

○ مەسیحى، ئێزدى، صابئیەى مەندائى، کاکەبى، شەبەك، فەیلی، زەردەشتى،... ھتر.

● میدیا:

○ بۆ لە نزیكە وە ئاگاداریبون لە رەوشى پیکهاتەکان زنجیرەییەک کۆبوونە وەمان لەگەڵ نوپنەرانی پۆژنامە نووسانى

پیکهاتە نەتە وەیبى و ئاینییەکانى ھەرئیمى کوردستان ئەنجامدا، ئەم ھەنگاوە دەرئەنجامیكى باشى لە گەیاندى

داواكارى پیکهاتەکان بۆ لایەنى یەوہندیدار ھەبوو.

لەسەر ئاستى یەوہندی نىوان حکومەتى ھەرئیم و ولاتانى ھەرئیمى و دەوروبەر:

● کۆنفرانسی نیودەولتەتى (عیراق لە دواى ۲۰۱۱) لە ولاتى تورکيا لەرۆژى ۲۰۱۹/۱۱/۱۸

● کۆرپەندى بازگانى ولاتى تورکيا و ھەرئیمى کوردستان لە شارى ئەدەنە لەرۆژى ۲۰۱۹/۱۲/۱۹

● مەراسیمى ۱۰۹ مین سالیادى رۆژى پۆژنامەگەرى تورکمان لەرۆژى ۲۰۲۰/۲/۲۵

چالاکىیە بەردەوامەکانى وەزیری ھەرئیم بۆ کاروباری پیکهاتەکان:

● بە ھەماھەنگى لەگەڵ فراکسیۆنە تورکمانەکانى پەرلەمانى کوردستان بىرپاردرى لەسەر جینگیرکردنى رۆژى

پۆژنامەگەرى تورکمانى و رۆژى کەلتورى تورکمان کە ئەمە ھەنگاویكى زۆر گرنگ بوو.

● پەسەندکردن و جینگیرکردنى مۆزوى پیکهاتەکان لە پڕۆگرامى خویندن لە ھەرئیمى کوردستان.

● لەسەر داواى ئیمە وەکو وەزیری ھەرئیم بۆ کاروباری پیکهاتەکان پڕۆژەى باشتکردنى مافى کەمايەتییەکان....

● بە ھەماھەنگى لەگەڵ وەزارەتى رۆشنیبرى بۆ مەراسیمى رێژلینان لە ھونەرمانەند (باکورى).

- دامه‌زاندنی وانه‌بیژان به‌شیوه‌ی گریه‌ست بۆ هه‌ر یه‌ک له پیکهاته‌کانی (تورکمان و کلدان سریان ئاشوری)
- داواکاریمان بۆ زیادکردنی به‌شی زمانی (تورکی و تورکمان) ی له کۆلیژی ئه‌ده‌بیات زانکۆی گه‌رمیان.
- له‌سه‌ر داواکاریمان و به‌هه‌ماهه‌نگی له‌گه‌ل پارێزگاری سلێمانی به‌ ناوانی گه‌ره‌ک، شه‌قام و پارککێک له‌ شاری کفری

پوخته‌ی ده‌رئه‌نجامی راپۆرتی سالانه‌ی کار و چالاکی وه‌زیری هه‌رێم بۆ کاروباری پیکهاته‌کان:

- دیاریکردنی وه‌زیرێکی تایبته‌ به‌ کاروباری پیکهاته‌کان له‌ لایه‌ن هاوڵاتیانی هه‌رێمی کوردستان به‌ گشتی و پیکهاته‌کان به‌ تایبته‌تی پێشوازییه‌کی باشی لێکرا.
- له‌ ماوه‌ی یه‌ک سالی ده‌ست به‌ کاربوونمان بوینه‌ پردي گه‌یانندی داواکاری له‌ نیوان پیکهاته‌کان و سه‌رۆکایه‌تی حکومه‌ت.
- له‌ ماوه‌ی یه‌ک سالی ده‌ست به‌ کاربوونمان به‌ شیوه‌یه‌کی پراکتیکی بۆ له‌ نزیکه‌وه‌ ئاگاداربوون له‌ ره‌وشی پیکهاته‌کان سه‌ردانی مه‌یدانی پارێزگاکانی سلێمانی و ده‌ۆکمان کردوو.
- کردنه‌وه‌ی پرۆژه‌ی راهێنانی رۆژنامه‌نوسانی پیکهاته‌کان به‌ هه‌ماهه‌نگی له‌گه‌ل کونسولگه‌ری ئه‌مریکی و سه‌نته‌ری میترۆ وه‌ک وه‌زیری هه‌رێم بۆ کاروباری پیکهاته‌کان له‌ رۆژی ۲۰۱۹/۱۲/۱۱.

دەستەى پاراستنى و چااكردنى ژىنگە

پوختە يەك لە پرۇژەو چالاكئىيەكانى دەستەى پاراستنى و چااكردنى ژىنگە لە سالى يەكەمى كابىنەى نۆيەمدا:

لە ئاستى چااكرىدا:

- كاركردن بۇ نەھىشتى رۇتېن و خېراكردنى راپەراندنى كاروبارى ھاوئالتىيان لە دامودەزگا فەرمىيەكاندا بەكۆمەلئىك كار و چالاكى لەوانە:
  - لە بوارى ياساىي گرتنەبەرى زىكارى ياساىي بەرامبەر سەپىچىيەكان و ھەرگرتى رىنماىي بۇ كارناسانى جىبەجىكردنى ياساكانى دەستە و نامادە كرىدى رەشنىوسى ياسا بۇ ھەمواركردەنەھى ياساكانى دەستە
  - چەند پرۇژەكى جۇراوجۇرى (پىشەسازى، تەندروسى، خوراردن و خواردنەو، كشتوكالى و گەشتوكوزار) بە مەبەستى پابەند بونىيان بە رىنمايەكانى ژىنگە پىشكىنكرائە
- بەرزكردەنەھى ئاستى ھۆشيارى ژىنگەبى و قولكردەنەھى ھەست كرىدى بە لىپرسىنەھى تاك و كۆمەل بۇ پاراستنى

لە ئاستى خزمەتگوزارىدا:

- كار دەكەين بۇ بە كارخستى سىستەمىكى پىشكەوتوو و رىسايكلىن بۇ چارەسەرى زىل و خاشاك وكەم كرىدەنەھى زىانە ژىنگەبى بكات، لە خوارەو كۆمەلئىك كارو چالاكى لە ئاستى خزمەتگوزارىدا بۇتان روون دەكەينەو:
- پىدانى مۇلەت و رەزامەندى بە ھەندى پرۇژەى (پىشەسازى، بازىرگانى، تەندروسى، نىشتەجىپوون، كشتوكال، خزمەتگوزارى، گشتىارى و پەرورەدەبى)
- تافىگەكانى فەرمانگەكانمان ھەلدەستن بە ئەنجامدانى پىشكىنى كىمىاوى خاك و پىشكىنى كىمىاوى و بكتىرئولوگى ئاو لە چەند شار وقەزا و ناھىيەوگوند و كەمپەكان.

لە ئاستى پەيوەندى نيوان حكومەتى ھەرىي كوردستان و حكومەتى عىراقى فیدرال:

- پەيوەندىمان لەگەل ھەزارەتى ژىنگەى عىراق لە رىنگاى (منسق) لە كۆى ئەو كار و چالاكئىيەنى لە نيوان ھەردوولابەنمان ئەنجام دەدرىت .

لە ئاستى پەيوەندىيەكانى ھەرىم لە سەرئاستى ھەرىي و نىوودەولەتى:

- لە ماوہى ئەم سالىدا دەستەكەمان چەندىن دىدار و كۆبوونەھى لەگەل كۆنسوول و نويىنەرى و لاتان و چەندىن رىكخراوہكانى جىھانى بە مەبەستى ھەماھەنگى و ھاوكارى لە رووى ئەنجامدان و جىبەجىكردنى پرۇژەى ژىنگەبى لە ھەرىي كوردستان ئەنجام داوہ.

له ئاستى ئابوورى و دارايى:

- سندووقى تاييه ت به دهستهى ژينگه ، سندووقى پاراستن و چاككردنى ژينگه له ههريى كوردستان.

له ئاستى كارگيرى:

- ريكخستنوه و كه مكردنه وهى خه رجيهه كان.
- جييه جيكردى رينمايه ته ندروستيهه كان.
- داتا به يس كردنى ميلاكى دهستهى پاراستنى و چاككردنى ژينگه به ريكوپيكي.
- راپه راندنى كارى هاو لاتي و وه لامدانه وهى نووسراوه كان له ريگاي به كارهيئانى سيسته مى ئه لكترونى بو ئاسانكردنى كاروبارى كارگيري.

فهرمانگه‌ی میدیا و زانیاری

پوخته‌یه‌ک له پرۆژه و چالاکیه‌کانی فهرمانگه‌ی میدیا و زانیاری له‌ماوه‌ی سالی‌یه‌که‌می کابینه‌ی نو‌یه‌مدا:

له ئاستی کارگێڕی:

- دانانی هه‌یکه‌لی فهرمانگه‌ی میدیا و زانیاری بۆ ده‌ستنی‌شان‌کردنی ئه‌رکی هه‌ریه‌ک له به‌شه‌کانی هاوتا له‌گه‌ڵ یاسای دامه‌زراندنی فهرمانگه و کار و چالاکیه‌کانی.
- دانانی پیناسه‌ی کار بۆ هه‌موو کارمه‌ندان و پرکردنه‌وه‌ی پۆسته‌کان به‌که‌سانی شاره‌زا به‌گه‌ڕیبه‌ست.

له ئاستی دارپشتی سیاسه‌تی میدیا و گه‌یاندنی حکومه‌ت:

- ئاماده‌کردنی رێبه‌ری سیاسه‌تی گشتی میدیا و گه‌یاندنی حکومی، که‌ نه‌م رێبه‌رانه‌ له‌خۆ ده‌گه‌یت:
  - رێبه‌ری سیاسه‌تی گشتی گه‌یاندنی حکومه‌تی هه‌رێمی کوردستان
  - رێبه‌ری سترا‌تیژیه‌تی راگه‌یاندنی حکومه‌ت هه‌رێمی کوردستان
  - رێبه‌ری به‌کاره‌ینانی سۆشیال میدیا بۆ به‌پرسانی حکومه‌ت
  - رێبه‌ری پێوه‌ره‌کانی ناوه‌رۆکی میدیایی
  - رێبه‌ری وینه‌گرتن و فیدیۆ بۆ کارمه‌ندانی راگه‌یاندنی دامه‌زراره‌کانی حکومه‌ت
  - رێبه‌ری ناسنامه‌ی دامه‌زراره‌ی حکومه‌تی هه‌رێمی کوردستان
- دانانی میکانیزمیکی هاوبه‌ش بۆ دانانی داتای گشت داموده‌زگا‌کان له‌ په‌رهب‌ی تایبه‌ت به‌ خۆیان له‌ ناو مائپه‌ری فه‌رمی حکومه‌تی هه‌رێمی کوردستان، بۆ به‌ ستاندارکردنی مائپه‌ری گشت داموده‌زگا‌کانی حکومه‌تی هه‌رێمی کوردستان و شوپنکردنه‌وه‌ی له‌ژێر مائپه‌ری حکومه‌تدا (gov.krd). پرۆسه‌که‌ چه‌ند قو‌ناغیک له‌خۆ ده‌گه‌یت، که‌ له‌م هه‌نگا‌وانه‌ی لای خواره‌وه‌ روون کراوه‌ته‌وه:
  - ریکه‌ستی سیمیناریک بۆ گشت کارمه‌ندانی راگه‌یاندن و (IT) وه‌زاره‌ت، ده‌سته و فهرمانگه‌کانی حکومه‌ت.
  - سه‌ردانکردنی گشت وه‌زاره‌ت، ده‌سته و فهرمانگه‌کانی حکومه‌ت.
  - کۆکردنه‌وه‌ی سه‌رجه‌م زانیاریه‌ پێویسته‌کان له‌ گشت وه‌زاره‌ت، ده‌سته و فهرمانگه‌کانی حکومه‌ت و پوخته‌کردنی زانیاریه‌کان و وه‌رگێڕانی بۆ زمانه‌کانی عه‌ره‌بی و ئینگلیزی.
  - ناردنی ته‌واوی زانیاریه‌کان بۆ فهرمانگه‌ی ته‌کنه‌لوژیای زانیاری و پێشنیازکردنی چۆنی‌تی سه‌رخستی بۆ سه‌ر مائپه‌ری فه‌رمی حکومه‌ت (gov.krd).
  - ده‌ستپێکردنی قو‌ناغی دووهمی به‌ ستاندارد کردنی مائپه‌ری گشت داموده‌زگا‌کانی حکومه‌تی هه‌رێمی کوردستان و شوپنکردنه‌وه‌ی له‌ژێر مائپه‌ری حکومه‌تدا (gov.krd)، که‌ پیکدی‌ت له‌ گواسته‌نه‌وه‌ی زانیاری به‌سود و گه‌رنه‌گه‌کانی

گشت مالىپەرى دامودەزگاكانى حكومت بۇ ژېر بەشى ديارىكراوى وەزارەت، دەستە و فەرمانگەكان لە ناو مالىپەرى
فەرمى حكومت (gov.krd).

- دروستکردنى رۆژمۆرىكى تايبەت بە ھەر سئ زمانى كوردى و ەرەبى و ئىنگلىزى بۇ حكومەتى ھەرىكى كوردستان كە
تېیدا ھەموو بۇنە و پشوو فەرمىيەكانى حكومەتى لە خۆ گرتوو.

لەسەر ئاستى وۆركشۆپ و سىمىنار:

سازدانی وۆركشۆپ و سىمىنار لەم بوارانەى خوارەوودا:

- لە رۆژى ۳۱-۸-۲۰۱۹ تا ۳-۹-۲۰۱۹ (ماوهى چوار رۆژ) سىمىنارىك بە ناوئىشانى "دروست كردنى پردى پەيوەندى نيوان
خەلك و حكومت" رىكخرا.
- لە رۆژى ۲-۱۰-۲۰۱۹، بە مەبەستى رىكخستەنەوہى مالىپەرى فەرمى حكومەتى ھەرىكى كوردستان، بەشى بەرپۆردنى
زانبارى بە ھەماھەنگى لەگەل بەشى سامانە مروييەكان سىمىنارىكى بۆھەردوو بەرپرسى راگەياندن و ئايتى گشت
وہزارەت و دەستە و فەرمانگە و ئەنجومەنى پارىزگاكان (ھەولپىر- سلیمانى- دەوك-ھەلەبجە) رىكخست.
- لە رۆژى ۱۴-۱۱-۲۰۱۹ وۆركشۆپىك بە ناوى "حكومەتى خۆت بناسە/يەك دەنگ، يەك حكومەت" بە سەرپەرشتى
د.ھيژا سەندى راگرى كۆلپىزى كارگىرى لە زانكۆى كوردستان سازدرا، ئامانجى ئەم وۆركشۆپە برىتى بوو لە:
  - داپشتنى سياسەتى گەياندننى حكومەتى ھەرىكى كوردستان و فەرمانگەى ميديا و زانبارى
  - ئامادەکردنى ناسنامەى حكومەتى ھەرىكى كوردستان
  - بەرزراگرتنى پىگە و ناوبانگى حكومەتى ھەرىكى كوردستان لە سەر ئاستى ناوخۆ و دەرهوہ
  - گرینگىدان بە بەھاكانى حكومەتى ھەرىكى كوردستان: ميژوو و كەلتووورى گەلى كورد.
  - رىكخستنى چالاكییەكانى وەزارەت و دامەزراوہكانى حكومەت لە چوارچىوہى پەيام، بەرنامە، سياسەت و كار
و چالاكییەكانى سەرۇكاپەتیی ئەنجومەنى وەزيران بە پشت بەستن بە ھیلە گشتیەكانى حكومەت
  - دروستکردنى ھەماھەنگى ناوخۆی لەسەر ئاستى دامەزراوہكانى حكومەتى ھەرىكى كوردستان
  - رىكخستنى پەيچى فەيسبووكى گشت وەزارەت و دەستە و فەرمانگە و پارىزگاكان

كارو چالاكییەكانى فەرمانگە بۆرۆبەرۆبۆونەوہى قايرۆسى كۆرؤنا:

- لە كۆتايى مانگى يەكى سالى ۲۰۲۰، پلانى كەمپەينىكى ميديايمان ئامادەكرد بۇ خۆ ئامادەكردن بۇ پەتاي كۆرؤنا كە
لە ولاتى چين سەرى ھەلدابوو و بە خىرايى تەشەنەى دەكرد. بە دروستکردنى تيمپىك لە فەرمانگەى ميديا و زانبارى و
وہزارەتى تەندروستى و رىكخراوى تەندروستى جىھانى، و چەند كۆبۆونەوہىك لەگەل وەزارەت و ميديا و لايەنە
پەيوەندىدارەكان، دەستمانكرد بە بلاوكردنەوہى ھۆشيارى تەندروستى، پيش دەستپىكردنى ھەلمەتەكە، ئەم
كۆبۆونەوانە ئەنجامدران:

○ له رۆژی ۱۳-۲۰۲۰ به مه بهستی دانانی نه خشه رینگایه ک بۆ نه مه هه لمه ته، و وهرگرتی زانیاری ته ندروستی پیویست بۆ هۆشیارکردنی هاوڵاتیان سه بارهت به م په تایه، کۆبوونه وهیه ک به سه ره پرشتی د. جوتیار عادل سه رۆکی فه مانگه ی میدیا و زانیاری له گه ل وهزارهتی ته ندروستی و ریکخراوی ته ندروستی جهانی ریکخرا.

○ له بهرواری ۲۴-۲۰۲۰ به سه ره پرشتی د. جوتیار عادل سه رۆکی فه مانگه ی میدیا و زانیاری، کۆبوونه وهیه کی به رفراوان به ناماده بوونی به رپۆبه ری راگه یاندنی گشت وهزارهت و دهسته وه مانگه و هه ر چوار پارێزگا بۆ دارپشتی پلانیکی تۆکمهی میدیای بۆ هۆشیار کردنی هاوڵاتیان و چۆنیه تی به ره نگار بوونه وهی نه م په تایه، به هه ماهه نگی له گه ل هه موو ده زگاکی حکومه تی هه ریم ریکخرا.

○ له رۆژی ۲۴-۲۰۲۰ به ناماده بوونی د. جوتیار عادل سه رۆکی فه مانگه ی میدیا و زانیاری، کۆبوونه وهیه ک له گه ل نوینه رانی ده زگاکی میدیا ناوخوایه کانی هه ریم بۆ خسته نه پرووی پلانی میدیای حکومه تی هه ریم بۆ به ره نگار بوونه وهی فایرۆسی کۆرۆنا ریکخرا.

- دیزاین کردنی په ره یه کی تایبهت له مائه ری فه رمی حکومهت بۆ گشت داتا و زانیاریه پیویسته کان ده رباره ی فایرۆسی کۆرۆنا.
- کۆکردنه وهی داتا و زانیاری ده رباره ی فایرۆسی کۆرۆنا له سه رچاوه جهانیه کان و وهرگێرانیان بۆ سه ر زمانی کوردی و عه ره بی و ئینگلیزی.
- ناماده کردنی زانیاری پیویست بۆ هاوولاتیان و گه شتیاران ده رباره ی بارودۆخی هه ریعی کوردستان.
- به دوادا چوون و کۆکردنه وهی ریکاره گیراوه کانی وهزارهتی ناوخوا بۆ کۆنترۆلکردنی ته شه نه کردنی فایرۆسی کۆرۆنا له هه ریعی کوردستان، پوخته کردنی رهنماییه کان، وهرگێرانیان بۆ سه ر زمانی عه ره بی و ئینگلیزی، و سه رخستیان بۆ سه ر مائه ری فه رمی حکومهت.
- به دوادا چوون و هه ماهه نگی رۆژانه له گه ل وهزارهتی ته ندروستی بۆ کۆکردنه وهی داتا و زانیاری ده رباره ی تووشبووانی فایرۆسی کۆرۆنا له هه ریعی کوردستان، وهرگێرانیان بۆ سه ر زمانی عه ره بی و ئینگلیزی، و سه رخستیان بۆ سه ر مائه ری فه رمی حکومهت.
- دروستکردنی داشبۆرد و نه خشه یه کی سیسته می نیوده وه له تی (ArcGIS) تایبهت به هه ریعی کوردستان بۆ پیشاندانی داتای تووشبووانی فایرۆسی کۆرۆنا له هه ریعی کوردستان به شیوه یه کی خودکارانه و به کخستن و سه رخستنی بۆ سه ر مائه ری فه رمی حکومهت نوێکرده وهی رۆژانه ی داتاگان به گوێره ی داتای وهرگێراو له وهزارهتی ته ندروستیه وه.
- هینانی ۱،۳ ملیۆن سه ردانیکه ر بۆ مائه ری فه رمی حکومهت به گشتی و په ره ی تایبهت به داشبۆردی زانیاریه کانی تایبهت به په تای فایرۆسی کۆرۆنا به تایبهتی.

- لە كۆتايى مانگى شوبات، يەكەم فيديئومان بلاوكردەوه كە نزيكى ۲ خولەك بوو، كە برىتى بوو لە: فايروسي كۆرۇنا چىيە؟ نيشانەكانى چين و چۇن خۇمانى لىبپارزىن؟ فيديئوكە بە سۆرانى و بادىنى و عەرەبى و دواترىش بە ئىنگلىزى بلاوكرايەوه.
- يەكەم كارى فيديئوپى كە دروستكرا، سەرجمە وەزارەت و دەستە و فەرمانگەكانى حكومەت و ميدياكانى كوردستان بە ميدياى حيزب و ئۆپۇزسيۇنەوه فيديئو و كارەكانى فەرمانگەى ميديا و زانياريان بلاودەكردهوه. لە ھەژمارە تايبەتەكانى حكومەت لە فەيسبووك و تويتەر و ئىنستاگرام و يوتيب بلاوكرايەوه و كاردانەوهى باشى لىكەوتەوه و لە لايەن چەندىن شوئى دىكەى نافەرمى و ناحكومى بلاوكرايەوه، لە نۆپوشياندا كونسولخانەى ولاتانى بيانى.
- لە مانگى ئاداردا كە مەپەينەكە فراوانتر كراو دەزگاكاني راگەياندمان بە شدارى پيكرد تاوھكو زانياريەكان دەربارەى ئەم پەتا كوشندەيە بگاتە زۆرتريين كەس لە دانىشتوانى ھەرىي كوردستان. لۆگۆى حكومەت و فەرمانگەى ميديا و زانيارى لە سەر ھەموو تيشى و تۆرە كۆمەلایەتییەكان رۆژانە دەبينرا. كە مەپەينەكە بە ھاشتاگى "#پابەندىن" دەستى پيكرد و لە مانگى يەكەمدا لە سەرەوهى لىستى تريندەكانى فەيسبووك و تويتەر لە عىراق بوو.
- گرافىكى تايبەت بە پرسياركردن لە حكومەت لە ژىر ناوئىشانى "پرسيار لە حكومەتەكەم" بلاومان كردهوه، بۆ ئەوهى متمانەيەكى لای خەلك دروست بكەين كە حكومەت ھى خەلكە. ھەروھەا دروستكردنى زنجيرەيەك فيديئو بە ناوى "خەلك و حكومەت" كە مەبەست لى لىك نزيككردنەوهى خەلك و حكومەت بوو، كە تىيدا وەزىرى چەند وەزارەتتىك وەلامى چەند پرسيارپيكيان دەدايەوه.
- لە تۆرى كۆمەلایەتى فەيسبووك، فرەيمىك بۆ وئىنەى پرۇفايل دروستكرا بە درووشى "پابەندىن بە پىنمايەكان"، كە سەرۆك وەزىران و جىگرى سەرۆك وەزىران و سەرۆكى پەرلەمان و زۆرىيەى وەزىرەكان و خەلكى ئاسايى وئىنەكانيان بەم فرەيمەوه بلاوكردەوه. ھەروھەا، لە سناپچات، فلترى "پابەندىن" دروستكرا و ھەزاران كەس بە كارپانھيئا و زياتر لە ۵۰۰۰۰۰۰۰۰ بينەرى تىپەرانند. لە تۆرى كۆمەلایەتى فايبريش، گرۇپىكى تايبەت بە فايروسي كۆرۇنا دروستكرا و بە ھەماھەنگى لە گەل كۆمپانياي فايبەر فيرفاي كرا و، كۆمپانياكە نامەيان بۆ زياتر لە مليونىك كەس نارد بۆ ئاگاداربوون لەم گرۇپە، لە ئىستادا گرۇپەكە ۱۲۰۰۰۰ ئەندامى ھەيە و رۆژانە دوايىن زانياريەكانى فايروسي كۆرۇناى تىدا بلاو دەكرىتەوه.
- تا كۆتايى مانگى ئايار، ۳ رىكلامى تەلەفزيۆنى دروستكران و بەرھەمىكى ميوزىكىش دروستكرا بۆ سوپاسكردنى تيمەكانى تەندروستى و ئاسايش و ئەو كارمەندانەى كە لەم ماوہيەدا ئەرك و ماندوو بوونيان كيشاوه.
- چەند رىكلامىكى رادىوييش دروستكرا بە ھەردوو زاراوى كرمانجى سەر و خواروو و زمانى عەرەبى لە رادىو ناوخۆيەكانەوه بلاوكرايەوه.

- بە رېڭكەوتن لەگەڵ ھەر سئ كۆمپانىيائى تىلىكۆم (كۆرەك تىلىكۆم ، ئاسياسىل ، زىن تىلىكۆم)، كورتەنامە بۇ بەشداربووانىيان نېردرا، كە برىتى بوون لە رېنمايىيە تەندروسىيەكانى وەزارەتى تەندروسى بۇ خۇپاراستن لە قايرۆسى كۆرۇنا. ھەر سئ كۆمپانىيائى پەيوەندى ناوى تۆرەكانىيان لەسەر مۇبايلى ھاوولائىيان گۆرى بە STAY HOME
- كۆمپانىيائى كۆرەك تىلىكۆم رىنگ تۆنى مۇبايلى بەشداربووانىيان كىردەپنمايىيەكانى حكومەتى ھەرىپى كوردستان بە ھەردوو زمانى كوردى و ەھرەبى. ئاسياسىل و زەين بە زمانى ەھرەبى و ئىنگلىزى رىنگتۆنەكانى دەستەى پەيوەندىيەكانى عېراقى بەكاردەھىنا.
- بە رېڭكەوتن لەگەڵ ۱۴ كەنالى مېدىيائى ناوخۆيى، رۆژانە رىكلام و فېدېكۆنى فەرمانگەى مېدىيائى و زانىيارىيان سەبارەت بە رېنمايىيە تەندروسىيەكانى خۇپاراستن دژى قايرۆسى كۆرۇنا بلاو دەكرېنەو.
- لە ھەر سئ شارى ھەولېر، سلېمانى و دھۆك چەندىن بېلبۇردى سەرجادەكانمان بۇ بلاوكردەنەو ەى زانىيارى لەسەر ھېلى گەرمى ۱۲۲ و رېنمايىيەكانى خۇبارىزى بەكارھىنا، ئەمەش يەكگرتووبى پەيامى حكومەت لە ھەموو شارەكانى كوردستان بە بئ جىاوازى بو.

دروستكردى پەرەيەكى تايبەت لە مائپەرى حكومەت بۇبوارى دارايى و ئابوورى:

- دىزايىنكردى پەرەيەكى تايبەت بۇ پېشاندانى داتاي داھات، خەرجى، و قەرزەكانى حكومەتى ھەرىم و سەرخستى بۇ مائپەرى فەرمى حكومەتى ھەرىپى كوردستان.
- دروستكردى ھېلكارى و پۆلىنكردى زانىيارى دارايى و ئابوورىيەكان بەشپوئەيەكى خودكارانە لە رې بەكارھىنانى بەرنامەى تايبەتى كۆمپانىيائى مايكروئسۆفت (Power BI).

فەرمانگەى پەيوەندىيەكانى دەرەوہ

پوختە يەك لە پرۆژەو چالاكى فەرمانگەى پەيوەندىيەكانى دەرەوہى لەسالى يەكەمى كابىنەى نۆيەمدا:

لە ئاستى پەيوەندىيەكانى ھەرئىم لە سەرئاستى ھەرئىمى ونيودەولەتى:

- لە ماوہى سالى يەكەمى تەمەنى كابىنەى نۆيەمى ھۆكۈمەتى ھەرئىمى كوردستان. بەپرئىسى فەرمانگە و نۆينەر و بەپرئىسانى بەشەكانى نزيكەى ۳۰۰ كۆبوونەوہو ديداربان ئەنجام داوہ، ئەمە جگە لەئەنجامدانى چەندىن كۆبوونەوہى فراوان لەگەل سلكى دىپلۇماسى لەھەرئىم و ئاژانسەكانى نەتەوہ يەكگرتوہەكان.
- بەپرئىسى فەرمانگە چەندىن گەشتى بۇ دەرەوہى ھەرئىمى كوردستان ئەنجام داوہ بۇ نۆينەررايەتى كردنى ھەرئىم لە چەندىن كۆپ و كۆبوونەوہدا، گرنگترينيان:
  - سەردانى بەغدا ودواتر بەشدارى كردنى لە كۆبوونەوہى سالانەى كۆمەلەى گشتى نەتەوہ بە لە رېكەوتى ۲۰۱۹/۹/۲۱.
  - ياوہرى كردنى سەرۆكى ھەرئىمى كوردستان لە كۆنفرانسى ئاسايشى ميونشېن لەقەتەر لەئۆكتۇبەرى ۲۰۱۹
  - ياوہرى كردنى سەرۆك وەزيران لەسەردانى ئەنقەرە لە نۆفەمبەرى ۲۰۱۹
  - ياوہرى سەرۆكى ھەرئىم و سەرۆك وەزيران بۇ ئىمارات لە دىسەمبەرى ۲۰۱۹
- بەپى دوايىن ئامار، تا ئىستا ۳۴ نۆينەررايەتى دىپلۇماسى لە ھەرئىمى كوردستاندا ھەن كە ۱۸ كونسولگەرى گشتىن و ۴ يان كونسولگەرى و ئاژانسى كونسولگەرىن. جگە لە ۴ نووسىنگەى بائىئوزخانە، ۲ نووسىنگەى بازارگانى و ئابورى، ۶ كونسولگەرى فەخرى و نووسىنگەى نىردەى يەكئىتى ئەوروپا و نووسىنگەى UN لەگەل ھەبوونى ۱۰ ئاژانسى نيودەولەتى ھۆكۈمى و لاتان ۱۶۵ رېكخراوى بيانى ناھكۈمى و ۱۸ ئاژانسى UN.

لە ئاستى كارگىرئى و خزمەتگوزارپىدا:

- ھەر لەو ماوہبەدا فەرمانگەى پەيوەندىيەكانى دەرەوہ ئاسانكارى و خزمەتگوزارى كارگىرئى و تەكىنكى پىشكەش بە ئاژانس و رېكخراوہ نيودەولەتتەكان و ھۆكۈمى و ناھكۈمىيە بيانىكەكان كردوہ، بەتايبەتى لەپرووى بەدەستپىنانى كۆمەك و ھاوكارى مرؤبى بۇ ئاوارەو پەنابەران.
- لەماوہى سالى يەكەمى كابىنەى نۆيەم، زياتر لە ۱،۶۶۰ بەلگەنامەى ياسايى جۆراوجۆرى بۇ نۆينەررايەتتەكانى دەرەوہ نىردراوہ.
- دوای وەستانى گەشتە ئاسمانىكەكان بەھۇى بۆلوونەوہى فايرۇسى كۆرۇنا، لەسەر راسپاردەى سەرۆكى ھۆكۈمەتى ھەرئىمى كوردستان، زۆر لەو ھاوولتتەكانى بەھەر ھۆكارئىك گەشتى دەرەوہيان كردبوو و نەيانتوانى بگەپنەوہ ھەرئىم، بەھەماھەنگى لەگەل نۆينەررايەتتەكانى ھەرئىمى كوردستان و بائىئوزخانەكانى عىراق لە دەرەوہ ھۆكۈمەتى فیدرال و كاركردنى تىبى فەرمانگە لەگەل وەزارەتەكانى ناوھۆ و تەندروستى و گواستەنەوہو گەياندىن، ئاسانكارى پىشكەش بە ژمارەيەكى بەرچاو لەو ھاوولتتەكانى كران لە وولتە جىجىياكان كە لە دەرەوہ بوون و دەيانويست بگەپنەوہ ھەرئىمى كوردستان، پروسەكە لە ۳۰ ئادارەوہ دەستى پىكرد ولەم ماوہبەدا تانراوہ زياتر ۲۰۰۰ ھاولتتى لە رىگەى

فرۆكەخانەى ھەولپرو نىكەى ۵۰۰ ھاۋلاتى لە رىگەى فرۆكەخانەى بەغدا و ۵۰ ھاۋلاتى دىكە لە رىگەى فرۆكەخانەى نۆدەولەتى بەسرا بگەپىندىرپنەۋە ھەرىپى كوردستان. كۆى گشتيان دەكانە نىكەى ۳۰۰۰ ھاۋلاتى ئەمە جگە لەو ھاۋلاتيانەى لە رىگەى سنورەكانى ۋلاتانى دراوسى گەپىتراۋنەتەۋە.

- پىشكەشكىردنى ئاسانكارى ھاتووچۆ بۇ دىپلۇماتكاران و ستافى كونسولخانەكان و ستافى ئاژانس و پىشكراۋە نۆدەولەتتەكان و پىشكراۋە مرقىيەكان، بۇ بەردەوام بوونيان لە پىشكەش كىردنى كاروبارو چالاكىەكانيان.
- دەستەبەركىردنى ئاسانكارى بۇ ھاۋلاتيانى ئەو ۋلاتانەى بەھۆى بلبوبونەۋى پەتاي كۆرۇنا نەيانتوانىبوو بگەپنەۋە ۋلاتەكانيان.
- ھاۋكات فەرمانگە تۋانى بەچەند قۇناغىك كۆمەك و يارمەتى پىشكى لە كۆمارى چىن و ئىماراتى عەرەبى بە ھەماھەنگى لەگەل كونسول گىشتى ھەردوو ۋلات بگەيەنئىتە ھەرىپى كوردستان.

لەسەرناسىتى نوپنەرايەتتەكانى حكومەت لەدەرەۋە :

- ھەرىپى كوردستان ۱۴ نوپنەرايەتى لەچەندىن ۋلاتدا ھەيە، دەستى كىردوۋە بە دووبارە پىشكستەۋەى نوپنەرايەتتەكان لە پروى كارگىپرى و ياساى و پىكھاتە و نەرك و كارەكانيان و كار بۇ دووبارە پىداچوونەۋە بە نەرك و بەپرسىيارپتى و چالاكىيەكانيان و گىنگى بەبەھىزكىردنى پەيوەندى نىۋان ھەرىپى كوردستان ۋولاتانى دەرەۋە دراۋە.

وہزیری ھەرئیم بۆ کاروباری پەرلەمانی کوردستان

پوختە بەل لە پرۆژەو چالاکییەکانی وەزیری ھەرئیم بۆ کاروباری پەرلەمانی کوردستان لەسائى یەكەمى كابينەى نۆیەمدا:

ناردنی پرۆژە یاسا و پێشنیازی یاسا بۆ سەرۆکایەتی پەرلەمانی کوردستان:

- پێشنیازی یاسای ماف و ئەرکی نەخۆش لە ھەرێمی کوردستان .
- پرۆژە یاسای لە ئەستۆکردنی فەرمانبەرەکان لە ھەرێمی کوردستان.
- پێشنیازی بەرکارکردنی یاسای فیدرالی واژووی ئەلیکترۆنی و مامە ئەلەکترونیەکان لە ھەرێمی کوردستان.
- پێشنیازی یاسای بیمەى کۆمەلایەتی بۆ منداڵانی بچاوك لە ھەرێمی کوردستان.
- پێشنیازی یاسای گەشەپێدانی یاسایی لە ھەرێمی کوردستان.
- پرۆژە یاسای رۆژی کۆمەڵکوژی لە ھەرێمی کوردستان.
- پرۆژە یاسای چاکسازی لە مووچەو دەرمالەو بەخشین و ئىمتیازەکان و خانەنشین لە ھەرێمی کوردستان.
- پرۆژە یاسای ماددە ھۆشبەرەکان کارتیکارە قلیەکان لە ھەرێمی کوردستان.

ناردنی پرۆژە یاسا و پێشنیازی یاسا بۆ لایەنی پەيوەندیدار بۆ وەرگرتنی راپۆسەرنجیان.

- پێشنیازی یاسای مرۆقسازی لە ھەرێمی کوردستان بۆ سەرۆکایەتی ئەنجومەنى وەزیران/سەرۆکایەتی دیوان
- پێشنیازی یاسای بەخاوەنکردنی ئەو زەویانەى كە لە سنورى شارەوانییەکان زیندەرۆیان لەسەر كراوە بۆ سەرۆکایەتی ئەنجومەنى وەزیران/سەرۆکایەتی دیوان
- پێشنیازی یاسای بیمەى کۆمەلایەتی بۆ منداڵانی بچاوك لە ھەرێمی کوردستان بۆ وەزارەتی کاروباری کۆمەلایەتی
- پێشنیازی یاسایی گەشەپێدانی خێزانی لە ھەرێمی کوردستان بۆ وەزارەتی کاروباری کۆمەلایەتی
- پێشنیازی یاسای بیمەى کشتوکالی لە ھەرێمی کوردستان بۆ وەزارەتی کشتوکالی و سەرچاوەکانى ناو
- یاسای (المجلس الطبى لاقليم كوردستان) بۆ وەزارەتی تەندروستی
- پرۆژە یاسای ناو و ئاوەرۆ لە ھەرێمی کوردستان بۆ وەزارەتی کشتوکالی و سەرچاوەکانى ناو
- پێشنیازی یاسای ماف و ئەرکی نەخۆش لە ھەرێمی کوردستان بۆ وەزارەتی تەندروستی

ۋەزىرى ھەرىم بۆكاروبارى نىۋان ھەرىم و ھۆكۈمەتى فىدىرال

پوختە يەك لە پىرۇۋەو چالاكى ۋەزىرى ھەرىم بۆكاروبارى نىۋان ھەرىم و ھۆكۈمەتى فىدىرال لە سالى يەكە مى كاپىنە نۆبە مەدا:

- نامادە كىردى پىرۇۋەيە كى گىشتىگىرى ياساى، سىياسى، ئەمى و عەسكەرى بۆ لىژنەى دانوستانى ھۆكۈمەتى ھەرىم تايىبەت بەئاساىكىردنە ۋەى دۇخى ئىدارى و ئەمى عەسكەرى ناۋچە كوردستانىيە كانى دەرەۋەى ئىدارەى ھەرىم و جىئە بە جىكىردى ماددەى ۱۴۰ى دەستورى عىراق.
- رىكخستى ۆرك شۆپىك بۆ نۆپنەرانى كوردستان و لىژنەى ھەمۆار كىردنە ۋەى دەستورى عىراق، بەئامادە بوونى پىسپۇر و ئەكادىمىانى كوردستان لەو بوراھدا و سەپەرىشتىكىردن و دروستكىردى لىژنە يەكى بالآ بۆ پالپىشتى كىردى نۆپنەرانى كوردستان لە لىژنەى ھەمۆارى دەستوردا.
- بەشدارىكىردن لە شاندى ھۆكۈمەتى ھەرىمى كوردستان بۆ رىككەۋتن لە سەر پىرۇۋەى ياساى بودجەى دەۋلەت، بۆ ئەم مەبەستە چەندىن جار سەردانى بەغدا كراۋەو زىجىرە يەك كۆبۈنە ۋە لە گەل سەرۆك ۋەزىرانى ھۆكۈمەتى فىدىرال و جىگىرى سەرۆك ۋەزىران و شاندى بالآى ھۆكۈمەتى فىدىرال ئەنجام دراۋە.
- سەردانىكىردى بەغدا بە ھاۋرپىيەتى بەرپىز ۋەزىرى پىشمەرگە و شاندى بالآى ۋەزىرانى پىشمەرگە و كۆبۈنە ۋە لە گەل ۋەزىرى بەرگىرى ھۆكۈمەتى فىدىرال و لىژنەى بالآى ۋەزىرانى بەرگىرى ۋە لىژنەى بالآى ۋەزىرانى بەرگىرى ھۆكۈمەتى فىدىرال، بە مەبەستى دابىنكىردى مۇۋجەى ھىزى پىشمەرگەى كوردستان و رىككەۋتن لە سەر كارى ھاۋبەش و ھەماھەنگى بۆ پاراستى سنورە كانى ناۋچە كوردستانىيە كانى دەرەۋەى ئىدارەى ھەرىم.
- سەردانىكىردى بەغدا بە ھاۋرپىيەتى بەرپىز ۋەزىرى كىشتوكال و سەرچاۋە ئاۋىيە كان و كۆبۈنە ۋە لە گەل ۋەزىرى كىشتوكال ھۆكۈمەتى فىدىرال بە مەبەستى چارە سەركىردى كىشەى جووتىارانى كوردستان. ھەرۋەھا كۆبۈنە ۋە لە گەل ۋەزىرى سەرچاۋە ئاۋىيە كانى ھۆكۈمەتى فىدىرال تايىبەت بە كىشە كانى ئاۋ و ھەماھەنگى زىاترى نىۋان ھەردو ھۆكۈمەت.
- سەردانىكىردى بەغدا و كۆبۈنە ۋە لە گەل ۋەزىرى كىشتوكال ھۆكۈمەتى فىدىرال بە مەبەستى چارە سەركىردى كىشەى زەۋىيە كىشتوكال يىيە كانى ناۋچە كوردستانىيە كانى دەرەۋەى ئىدارەى ھەرىم.
- سەردانىكىردى بەغدا بە بەشدارى بەرپىز سەرۆكى دەستەى ناۋچە كوردستانىيە كانى دەرەۋەى ئىدارەى ھەرىم و كۆبۈنە ۋە لە گەل بەرپىز سەرۆك كۆمار و سەرۆكى ئەنجومەنى بالآى دادۋەرى عىراق و ۋەزىرى دادى ھۆكۈمەتى فىدىرال بە مەبەستى چارە سەركىردى كىشەى زەۋىيە كىشتوكال يىيە كانى جووتىارانى ناۋچە كوردستانىيە كانى دەرەۋەى ئىدارەى ھەرىم.
- بەشدارىكىردن لە شاندى بالآى ھۆكۈمەتى ھەرىم بە سەرۆكايەتى بەرپىز سەرۆك ۋەزىرانى ھەرىمى كوردستان لە كۆنفرانسى ميونيخ بۆ ئاسايش.

- بەشدارىكىردن لەشاندى باﻻى ھۆكۈمەتى ھەزرىتى كوردستان بە سەرۆكايەتى بەرپىز سەرۆك ۋەزىرانى ھەزرىتى كوردستان بۇ ۋىلايىتى ئىتالىيا.
- بەشدارىكىردن لە شاندى باﻻى ھۆكۈمەتى ھەزرىتى كوردستان بە سەرۆكايەتى بەرپىز ۋەزىرى دارابى ۋە ئابورى ھەزرىتى ۋە سەردانىكىردى بەغداۋ كۆبۈنە ۋە لەگەﻝ سەرۆك ۋەزىرانى ھۆكۈمەتى فېدىرال ۋە جىگىرى سەرۆك ۋەزىر ۋە لايەنى پەيۋەندىدارەكان بە مەبەستى چارەسەركردى كېشەى بېرىنى بە شىك لە موۋچەى فەرمانبەرانى ھەزرىتى كوردستان.
- بەشدارىكىردن لە شاندى باﻻى ھۆكۈمەتى ھەزرىتى كوردستان بە سەرۆكايەتى بەرپىز جىگىرى سەرۆك ۋەزىران بۇ چارەسەركردى كۆى كېشەكانى تايبەت بەدۆسى نەوت ۋە شايستە دارايىيەكانى ھەزرىتى كوردستان ۋە سەردانىيەكان چەندىن جار ئەنجام دراۋون ۋە زىجىرەيەك كۆبۈنە ۋە لەگەﻝ سەرۆك ۋەزىرانى ھۆكۈمەتى فېدىرال ۋە ھەرۋەھا بەردەوامى سەردانەكان ۋە كۆبۈنە ۋە لەگەﻝ سەرۆك ۋەزىرانى ئىستى ھۆكۈمەتى فېدىرال بەرپىز مستەفا كازىمى ۋە ۋەزىرانى (دارابى ۋە پىلاندىن) ھۆكۈمەتى فېدىرال ۋە شاندى باﻻى ھۆكۈمەتى فېدىرال.
- بەشدارىكىردن لە چەندىن كۆبۈنە ۋە ۋە كۆپ ۋە كۆنفرانس بۇ شىكىردنە ۋەى سىياسەتى ھۆكۈمەتى ھەزرىتى كوردستان سەبارەت بە پەيۋەندىيەكانى لەگەﻝ ھۆكۈمەتى فېدىرال.
- ئامادەبوون لە پەرلەمانى كوردستان بۇ شىكىردنە ۋەى سىياسەتى ھۆكۈمەتى ھەزرىتى كوردستان سەبارەت بە ھۆكۈمەتى فېدىرال ۋە ھەنگاۋەكانى ھۆكۈمەتى ھەزرىتى بۇ داينكىردى شايستە دارايىيەكانى ھەزرىتى.
- ئامادەبوون لە پەرلەمانى كوردستان ۋە كۆبۈنە ۋە لەگەﻝ سەرۆكايەتى پەرلەمان ۋە سەرۆك فراكسىيۇنەكان ۋە لېژنەكانى دارابى پەرلەمان بۇ روونكىردنە ۋەى ياساى چاكسازى.
- ئامادەبوون لە لېژنەى ناۋچە كوردستانىيەكانى دەرەۋەى ئىدارەى ھەزرىتى كوردستان بە بەشدارى بەرپىز سەرۆكى دەستەى ناۋچە كوردستانىيەكانى دەرەۋەى ئىدارەى ھەزرىتى بە مەبەستى بە دواداچوون بۇ چارەسەركردى كېشەكانى ناۋچە كوردستانىيەكانى دەرەۋەى ئىدارەى ھەزرىتى كوردستان ۋە جىيە جىكىردى ماددەى ۱۴۰ دەستور.
- سەردانىكىردى لېژنەى دارابى لە پەرلەمانى عىراق ۋە ئەنجامدانى كۆبۈنە ۋە بە مەبەستى روونكىردنە ۋەى سىياسەتى دارابى ھۆكۈمەتى ھەزرىتى كوردستان سەبارەت بەدۆسىيەكانى دارابى ۋە شايستە دارايىيەكانى ھەزرىتى كوردستان.

ئەنجومەنى بالاي كاروبارى خانمان

پوختە يەك لە پرۆژە و چالاكیيەكانى ئەنجومەنى بالاي كاروبارى خانمان لە ماوەى سائى يەكەمى كابىنەى نۆيەمدا:

- لە ۲۰۱۹/۷/۲۵ كۆبوونەوه لەگەڵ ريكخراوه مەدەنييه كانى ناوخۆ و ريكخراوه ناكومييه نيوڤه وڵەتييه كان و ئازانسە پەيوەندىدارەكانى ريكخراوى نەتەوه يەكگرتووەكان، بەمەبەستى پيداچونەوهو بەدواداچوونى بەرنامە ھاوبەشەكانى نيوانمان بۆ بەرەنگاربوونەوهى توندوتيزى دژى ئافرەتان.
- خولەكانى رايهينان بۆ بەهيزکردنى يەكەكانى يەكسانى جيئەدرى، لە رۆژانى ۲۸-۲۹/۷/۲۰۱۹ بەھاوكارى UN WOMEN و يەكيتى ئەوروپا، لە چوارچيۆهى پرۆژەى (پالپشتى ژنان و كچانى ئاواره و كۆمەلگەى خانەخوئ-كە ناسراوه بە پرۆژەى مەدەد) بۆ "يەكەكانى يەكسانى جيئەدرى" سەبارەت بە ئەرك و كارى ئەو "يەكەكانە" لە دامەزرارهكانى حكومەتى هەرئێمدا.
- درێژەدان بە هەمان خول بۆ ئەندامانى يەكەكانى يەكسانى جيئەدرى لە ۳۰-۳۱/۷/۲۰۱۹.
- بەستنى كۆنفرانسى ھاوبەش لەگەڵ (ريكخراوى تواناسازى ئافرەت) لە رۆژى ۵-۶/۸/۲۰۱۹، تايبەت بە گفتوگۆ لەگەڵ ئەندامانى پەرلەمانى كوردستان، سەبارەت بە بابەتە ياساييه كان و بەلگەنامە نيو دەوڵەتيه كان وەك (سيداو) و (پلاتفۆرمى بييجين) و بريارى "۱،۳۲۵"ى ئەنجومەنى ناسايشى نيوڤه وڵەتى.
- كۆبونەوه لەگەڵ نوينەرى بانكى نيوڤه وڵەتى و ھاوبەندى بانكە تايبەتيه كانى عىراق
- بەردەوامى بە خولەكانى تواناسازى "يەكەكانى يەكسانى جيئەدرى" لەگەڵ ھاوبەشەكانمان لە رۆژى ۱۶-۱۷/۹/۲۰۱۹
- بە ھاوبەشى لەگەڵ ريكخراوى (يورۆميد) ئەنجامدانى كۆنفرانسى "يەكەكانى جيئەدرى" لە رۆژى ۲۸/۱۰/۲۰۱۹ سەبارەت بە "ديدگە، ئامانج، پلان" هەروەها هەلسەنگاندن و پيداويستەكانيان بۆ باشتکردنى تواناكانى كارکردنيان، و پاسپاردەكانى ئەو كۆنفرانسە دەچيئە پلانى لایەنە پەيوەندىدارەكانەوه.
- بە شداريکردن لەگەڵ شاندى عىراقى لە كۆبونەوهى راويژكارى دانانى پلانى نيشتيمانى جيئە جيئەدرى ۱۳۲۵ ئەنجومەنى ناسايشى نيوڤه وڵەتى و چەند بىرورايەكمان سەبارەت بە رۆڤى هەرئێم چەسپاند.
- كۆبونەوه لەگەڵ شاندىكى بالاي يونامى بە سەرکردايەتى (ئەليس والپۆل) لە رۆژى ۵/۱۱/۲۰۱۹، خستنه روى هەندىك تيبينى سەبارەت بە فەرامۆشکردنى هەرئێمى كوردستان لە هەندىك رووهوه (لەبواری كارى ئەنجومەنەكەمان)
- كۆنفرانسى دەستپيک و چالاكیيەكانى هەلمەتى نيشتيمانى شازدە رۆژى جيهانى بەرەنگاربونەوهى توندوتيزى بەرامبەر بە ژنان لە هەرئێمى كوردستان لە رۆژى ۲۵/۱۱/۲۰۱۰ تا ۱۰/۱۲/۲۰۱۹.
- سەردانى سەرۆكايەتى پەرلەمان و سەرۆكى ئەنجومەنى دادوهرى و ژمارەيهك لە وهزيرەكانى كابىنەى نۆيەم و پارێزگارى هەولێر بە مەبەستى هەماهەنگى زياتر لە بواری بەرنامەكانى تايبەت بە ئافرەتان.

- ئەنجامدانی چەند كۆپوونەوهەيك بۆ ئامادەكارى بۆ پرۆژەى دراسە و هەلسەنگاندنى وەزارەتەكانى حكومەتى هەرئيم پەيوەندىدار بە پرمى ژن و دەستىشانکردنى ئاستەنگ و بەرەستەكان.
- پيشكەشکردنى سيمينارىك (بە ئۆن لاین) دەربارەى توندوتیژی سیکسى لە کاتی پیکدادانەکاندا لەرۆژی ۲/۷/۲۰۲۰، باس لەدوایین ئامار و زانیاری لە سەر کچان و ژنانى رفیندراو و رۆلّى حكومەت و ریکخراوەکان لە جیبەجیکردنى بەیانامەى هاوبەش لە نیوان عیراق و نەتەوهیه کگرتووہکان و هەماهەنگى لە گەلّ گشت لایەنە پەيوەندىدارەکان کرا.
- ئەنجامدانی سيمينارىك دەربارەى فايرۆسى کۆرۆنا و شیوازەکانى خۆپاریزی، بە بەشداری خانمانى ئەفسەر و کارمەندانى بەرئۆهەرایەتى پۆلیسى پارێزگای هەولێر لەرۆژی ۵/۷/۲۰۲۰
- بەدواداچوون بۆ برگەى (۱-۲) مادەى (۱۷) یاسای بارى کەسیتی بە ژمارە (۱۵) سالی ۲۰۰۸ لەگەلّ وەزارەتى کاروبارى کۆمەلایەتى و لە لایەن وەزیری کاروبارى کۆمەلایەتى فەرمانى جیبەجیکردنى بۆ دەرچووہ.
- لەگەلّ وەزارەتى داد/سەرۆکایەتى داواکاری گشتى و وەزارەتى ئەوقاف بۆ بەداواچوون سەبارەت بە پيشیل کردنى یاساکان لە پەرلەمانى کوردستان و پابەندبوون بە یاسای بارى کەسیتی ژمارە ۱۸۸ ی سالی ۱۹۵۹ و هەرۆهەما مادەى ۲۵ یاسای بارى کەسیتی هەموارکراو لە هەریەى کوردستان بە ژمارە ۱۵ ی سالی ۲۰۰۸ پەرلەمانى کوردستان.
- پرۆژە یاسای ئەنجومەنى بالای کاروبارى خانمان نێردراوہتە ئەنجومەنى وەزیران بۆ پەسەندکردنى و ناردنى بۆ پەرلەمانى کوردستان.
- سەردانى بەغدا و کۆبوونەوه لەگەلّ بەرێز وەزیری دادى عیراق سەبارەت بە هەندیک تیكەلّ لە ئەرکەکاندا لەئەنجامى نەهیشتى وەزارەتى کاروبارى ئافرەتان و وەزارەتى مافی مرؤف لە عیراق دا روویداوہ و پاش تەکلیم کردنى وەزارەتى داد بە ئەرکی ئەو دوو وەزارەتە ئەمەش کاریگەرى لەسەر ئەرکەکانى ئەنجومەنى بالای کاروبارى خانمان هەیه.

دهزگای گشتی کاروباری مین

پوخته به ک له پرؤژه و چالاکیه کانی دهزگای گشتی کاروباری مین له ماوهی سائی به که می کابینهی نؤیه مدا:

- تیمه کانی مینلابه ری دهزگا (MCT/Mine Clearance Team) زیاتر له (۹۵۵،۹۱۶) مه تر دوو جا رووبه ری پیس بوو به مین و ته قه مه نیان پاکک کردوو ته وه و له ناو ئه و رووبه ره (۵،۳۵۸) مینی دژه که سی و (۱۳) مینی دژه تانک ههروه ها (۶،۸۷۲) پارچه ته قه مه نی (UXO/Unexploded Ordnance) دؤزراونه ته وه و له ناو بردراون. له هه مان کاتدا (۱۷۵،۳۰۰) مه تر دوو جا رووبه ری پیسبوو به (IEDs/Improvised Explosive Devices) (عبوات ناسفة) پاککراوه ته وه.
- دهزگای مین (۶۴) زهوی پاککراوه له به مین و ته قه مه نی به رووبه ری (۲،۱۴۱،۶۰۶) مه تری دوو جا به خاوه نه کانیان ته سلیم کردوو ته وه، به مه به ستی دوو باره به کارهینانه وه یان وبه م شیوه یه ی خواره وه:
  - پاریزگای هه ولیر (۷) پارچه زهوی به رووبه ری (۱۹۹،۸۶۱) مه تر دوو جا
  - پاریزگای سلیمانی (۴۳) پارچه زهوی به رووبه ری (۱،۲۸۳،۵۰۲) مه تر دوو جا
  - پاریزگای دهوک (۷) پارچه زهوی به رووبه ری (۱۳۱،۴۹۳) مه تر دوو جا
  - ئیداره ی گهرمیان (۷) پارچه زهوی به رووبه ری (۵۲۶،۷۵۰) مه تر دوو جا
- تیمه کانی دنیایی جؤری و مؤله تپیدان (QA/Quality Assurance) توانیویانه (۱۸۴۰) سهردان بو کینگه مینه کان ئه نجام بدهن له و سهردانانه دا تیمه کان توانیان (۲۰۷،۰۲۴) مه تر دوو جای زهوی پروسه ی پشکنینی بؤیکه نه وه. هاوکات به پروه به رایه تی دنیایی جؤری له و ماوه یه ی سهره وه دا هه لساوه به نوکردنه وه ی (۱۶) مؤله ت بو کؤمپانیا و ریکخراوه کانی بواری مین له هه رتبی کوردستان.
- تیمه کانی هؤشیار کردنه وه له مه ترسیه کانی مین و ته قه مه نی (MRE/Mine Risk Education) له ماوه ی دیاریکراو توانیویانه سهردانی (۵۷۱) گوند و که مپی ناواره کان بکه ن و (۲۹،۴۹۷) له پیانو و ئافره ت و مندال سودمه ندبوون. ههروه ها تیمه کان هه لساون به دابه شکردنی (۲۲،۵۸۵) له هؤیه کانی هوشیارکردنه وه وه ک (پؤسته ر و نامیلکه ی رتبه ری هؤشیارکردنه وه لیفلیت و کارتی زانیاری په یوه ندیکردن) به سه ر خه لکی گونده کان له ناوچه مه ترسیداره کان.
- له بواری پاهینان و کردنه وه ی خول له ماوه ی دیاریکراودا، دهزگا (۳) خولی مینلابه ری و چه ند خولیکی تری کاروباری مین له ئاستی ناو خو ساز دا. له سه ر ئاستی نیوده وه له تیش (۴) کارمه ندی دهزگا له وولاتانی ئه مریکا و که مبودیا به شدارییان له خوله کانی کاروباری مین کردوو.
- به درئژیایی سائی رابردوو، (۱) کارمه ندی دهزگا شه هیدبووه و (۱) یش برینداربووه و ههروه ها (۲) هاوالاتی شه هیدبوونه و (۳) هاوالاتی تیش برینداربوونه.

فەرمانگەى تەكنەلۇجىيەى زانىيارى

پوختە يەك لە پرۇژە و چالاکىيە كانى فەرمانگەى تەكنەلۇجىيەى زانىيارى لە ماوہى سائى يەكەمى كابىنەى نۆبەمدا:

- ژىرخان: داتا سەنتەرىكى پىشكەوتوو بە بەرزترىن ستاندارد (Tier 3, Government Cloud) لە سەر پروبەرى زىاتر لە سى ھەزار مەترى دوجا لە دوا قۇناغى خۇى نىزىك بۇتەوہ. ئەم ژىرخانە بە ھىزى يەك مىگاوات تواناى لە خۇ گرتى سەرجم خزمەتگوزارىيە كانى حكومەتى دەبىت كە ژمارەيان نىزىكەى ۳۰۰ خزمەتگوزارىيە. شايانى باسە كە ئەم ژىرخانە لە سەر ئاستى عىراق تاكە.
- پۇرتائى ناوہندى حكومەت (GOV.KRD): لە سەر فەرمانى بەرپىز سەرۇكى حكومەت، گىشت دام و دەزگاكانى حكومەت دەبى ھاوشىوہى و ئلاتى بەرىتانىا پىنگەكەيان لە يەك شوپىن بۇ ھاووللاتى بەردەست بىت. ئەركى جىبەجى كىردنى تەكنىكى ئەم فەرمانە لە لايەن فەرمانگەكەمان جىبەجى كراوہ و لە ئىستا دا قۇناغى دووہم كە برىتە لە گواستەوہى پىنگە ئەلكترۇنىيە كۇنەكانى دامودەزگاكان بە ھەماھانگى لەگەل فەرمانگەى مىدىا و زانىيارى و فەرمانگەى ھەماھەنگى و بەدواداچون دەستى پىكردوہ.
- ئەو خزمەتگوزارىيەنى پىشكەش بە گىشت دامودەزگاكان دەكرىت:
  - فەرمانگەى تەكنەلۇجىيەى زانىيارى سىستەمىكى پەيوەندى تايبەت كە جگە لە داىبن كىردنى ئىمەيلى فەرمى حكومەت كۆمەللى بەرنامەى تر لە خۇ دەگرىت و پىشكەشى گىشت دامودەزگاكان دەكات.
  - ھەرودەھا گىشت ئەو دۆمەينانەى كە بە GOV.KRD و EDU.KRD تەواو دەبن و لە لايەن دامودەزگاكانەوہ بەكاردىن لە لايەن فەرمانگەكەمانەوہ سەرپەرشقى دەكرىن و دەپارىزىن.
- ئەو خزمەتگوزارىيەنى پىشكەش بە وەزارەتى دارايى دەكرىن:
  - سىستەمى ئەلكترۇنى داواكارى لە بودجەى بە كارخستىن (IIS) كە بە ھەماھەنگى لەگەل نوسىنگەى سەرۇك وەزىران بۇ وەزارەتى دارايى جىبەجى كراوہ. زىاتر لە ۶۰ كارمەندى دامودەزگاكانى حكومەت پراھىنانىان پىن كراوہ و زىاتر لە ۵۰ ئامپىرى لاپتوپ لە سەر ئەركى فەرمانگەكەمان بىن گوشار بۇ سەر بودجەى حكومەت داىبنكراون.
- ئەو خزمەتگوزارىيەنى پىشكەش بە وەزارەتى ناوخۇ و وەزارەتى گواستەوہ و گەياندىن دەكرىن:
  - سىستەمى زانىيارى بايۇمەترى و تۆمارى شوڧىرانى تەكسى (Biometric Information System, BIS) كە لە سەر داواكارى بەرپىز وەزىرى ناوخۇ جىبەجى كراوہ و كارمەندانى تايبەتمەند لە وەزارەت پراھىنانىان پىن كراوہ.
- ئەو خزمەتگوزارىيەنى پىشكەش بە وەزارەتى داد دەكرىن:

○ سیستمی دادنومی ئەلکترۆنی (E-Notary System, ENS) یەکیک لەو پرۆژانە یە کە بە پێی رێنماییه کانی حکومەت دەبێ زانیاریه کان و سیستمه مه که به شیوازیکی ناوهندی و تۆکمە بپارێزێت. ئەم خزمەتگوزاریه له داتاسه نتهری ئیستای فهرمانگه که مان دهپارێزێت و به کار دهخرێت.

● ئەو خزمەتگوزاریانە ی پێشکەش بە ئۆفیسێ سەرۆک وەزیران و فهرمانگه ی په یوه نديه کانی دهره وه دهکړین:

○ سیستمی ئەلکترۆنی نوسراوه کان (Document Management System, DMS) بۆ ئۆفیسێ سەرۆک وەزیران و فهرمانگه ی په یوه نديه کانی دهره وه به شیوازیکی تایبەت له داتاسه نتهری حکومەتی هه ریم له فهرمانگه که مان دهپارێزێت و به کار دهخرێت.

● له چوارچێوه ی جێبه جێ کردنی یاسای چاکسازی:

○ سیستمی شی کردنه وه ی دهرمانه کانی سه رجه م داموده زگا کانی حکومەت (Payroll Analytic Tool) جێبه جێ کراوه و له خزمەت لایه نه په یوه نديه داره کان دایه. ههروه ها به هۆی بهرپرسيوون له سیستمی تۆماری بایۆمتری سه رجه م مووچه خۆرانی کهرتی گشتی داتای پۆبلیست بۆ گشت لێژنه کان و لایه نه په یوه نديه داره کان به رده ست خراوه.

○ سیستمی به راوردی فره مووچه یی (Biometric Duplicate Analysis System) سیستمیکی تایبەت بۆ به دهرخستنی فره مووچه کان و برپاردان بۆ دام و دهزگا په یوه نديه داره کان جێبه جێ کراوه.

● فهرمانگه ی ته کنه لۆجیای زانیاری سه ره رای کاره کانی، پێگه ی تایبەتی هه ریمی کوردستان له جیهان (KRD). بهرپوه ده بات که پرۆژه ییکی زۆر ستراتیجی و هه ستیاره بۆ نه ته وه ی کورد به گشتی و هه ریمی کوردستان به تایبەتی. بێجگه له پێگه ی داموده زگا کانی حکومەت، زانکۆکانمان و سه رۆکایه تیه کان، زیاتر له ۵۲۰ دۆمه یین له سه رتاسه ری جیهان له ژێر ئەم پێگه یه تۆمار کراون.

● یارمه تیدانی گشت دام و دهزگا کان بۆ تاوتوی کردن، هه لسه نگاندن و لیکۆلینه وه و جێبه جێ کردنی پرۆژه کانی دیجیتالی و ئەلکترۆنی.